

Landsvirkjun

LV-2019-058

Aflstöðvar á Þjórsár- og Tungnaárvæði

Mannvirkjaskráning

Skýrsla LV nr: LV-2019-058Dags: 11.11.2019

Fjöldi síðna: 210

Upplag: 2

Dreifing:

-
- Birt á vef LV
-
-
- Opin
-
-
- Takmörkuð til

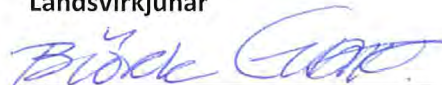
Titill: Aflstöðvar á Þjórsár- og Tungnaárssvæði – MannvirkjaskráningHöfundar/fyrirtæki: Anna María Bogadóttir, ÚrbanistanVerkefnisstjóri: Björk GuðmundsdóttirUnnið fyrir: LandsvirkjunSamvinnuaðilar: Rúnar D. Bjarnason, Mannviti**Útdráttur:**

Tilgangur verkefnisins var að skrá og meta mannvirki á starfssvæði Þjórsár- og Tungnaársvæðis til að uppfylla fjórða leiðarljósið í stefnumiðum Landsvirkjunar um landmótun og útlit mannvirkja (VIN-215) "Að lagt verði mat á varðveislugildi sögulegra mannvirkja og umhverfis, þannig að verndun og viðhald verði tryggt samhliða eðlilegri framþróun." Skýrslan er sett fram sem húsakönnun í samræmi við ákvæði Skipulagslaga nr. 123/2010, gr. 37, 5. mgr. Þar segir m.a.: "Þegar unnið er deiliskipulag í þegar byggðu hverfi skal lagt mat á varðveislugildi svipmóts byggðar og einstakra bygginga sem fyrir eru, með gerð húsakönnunar." Tilgangur með húsakönnun er að tryggja að ákvarðanir um breytingar á einstökum húsum eða húsaþyrpingu séu teknar með þekkingu á gildi sem þau hafa fyrir umhverfi sitt og komandi kynslóðir. Farið var í vettvangsferðir á svæðið, ljósmyndir teknar og mannvirki skráð á eyðublöð. Samvinna var við stöðvarstjóra og samráð við Minjastofnun Íslands og skipulagsyfirvöld sveitarfélagsins.

Í skýrslunni er sett fram skráning með texta og ljósmyndum, niðurstöður úttektar og svo mat á byggingum í textaformi. Skráður er hönnuður húsa, byggingarlist, byggingarefni húsa, byggingartímabil, menningarsögulegt gildi, umhverfisgildi, upprunaleiki, ástand varðveislugildis, mat á varðveislugildi og leiðbeiningar. Á grundvelli niðurstöðu skráningarinnar er mótuð stefna um vernd einstakra bygginga eða byggðaheilda. Vinna við gerð skráningar, niðurstöður og mat eru sett fram í fimm liðum og í samráði við Minjastofnun. Skýrslan hefur að geyma ljósmyndir, byggingarnefndarteikningar, loftmyndakort og samantekt á niðurstöðum varðveislumats.

Lykilorð: Vatnsaflsvirkjun, Þjórsá, Tungnaá, Búrfellsstöð, Sultartangastöð, Hrauneyjarfossstöð, Sigöldustöð, Vatnsfellsstöð, Búðarhálsstöð, mannvirkjaskráning, húsakönnun, arkitektúr, yfirbragð svæðis, varðveislugildi, varðveislumat, gerð húss, leiðbeiningar

ISBN nr:

Samþykki verkefnisstjóra
Landsvirkjunar

LV-2019-058

Aflstöðvar á Þjórsár- og Tungnaárvæði

Mannvirkjaskráning

**AFLSTÖÐVAR Á ÞJÓRSÁR- OG TUNGNAÁRSVÆÐI
MANNVIRKJASKRÁNING**

2019

ÚRBANISTAN

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR	3
HÚSAKÖNNUN	4
TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR	5
ÚRVINNSLA OG SAMRÁÐ	5
AFLSTÖÐVAR Á ÞJÓRSÁR- OG TUNGNAÁRSVÆÐI	6
YFIRBRAGÐ SVÆÐIS OG MANNVIRKI	8
ALMENNAR LEIÐBEININGAR	9
YFIRLITSKORT	10
MANNVIRKJASKRÁ	22
BÚRFELLSSTÖÐ	23
BÚRFELLSSTÖÐ II	59
SULTARTANGASTÖÐ	68
BÚÐARHÁLSSTÖÐ	79
HRAUNEYJAFOSSSTÖÐ	88
SIGÖLDUSTÖÐ	105
VATNSFELLSSTÖÐ	114
NIÐURSTAÐA VARÐVEISLUMATS	122
ÚTILISTAVERK Á AFLSTÖÐVASVÆÐI	134
HEIMILDIR	142
LJÓSMYNDIR	143
VIÐAUKI - TEIKNINGAR	144

INNANGUR

Hér á eftir fer mannvirkjaskráning aflstöðva Þjórsár- og Tungnaárvæðis; Búrfellsstöð, Búrfellsstöð II, Sultartangastöð, Búðarhálsstöð, Hrauneyjafossstöð, Sigöldustöð og Vatnsfellsstöð. Mannvirkjaskráningin er unnin fyrir Landsvirkjun á tímabilinu mars – október 2019 af Úrbanistan/Önnu Maríu Bogadóttur arkitekt, sem er höfundur skýrslunnar.

Skýrslan er sett fram sem húsakönnun en jafnframt koma fram tillögur um hvort og á hvaða hátt breyta megi einstökum mannvirkjum. Leiðbeiningarnar eru unnar með hliðsjón af því sem sett er fram í stefnumiðum Landsvirkjunar um landslagsmótun og útlit mannvirkja við þróun og byggingu virkjana: „að skapa sem best heildarjafnvægi milli útlits mannvirkja, landmótunar og náttúrulegs umhverfis“ og „að lagt verði mat á varðveislugildi sögulegra mannvirkja og umhverfis þannig að verndun og viðhald verði tryggt samhliða eðlilegri framþróun“.¹

¹ Björk Guðmundsdóttir, Landmótun og útlit mannvirkja, stefnumótun. Landsvirkjun 2016

HÚSAKÖNNUN

Í húsakönnun er um að ræða byggingarlistar- og menningarsögulega greiningu, úttekt, mat og skráningu. Til fyrirmyndar eru hafðar byggða- og húsakannanir skv. leiðbeiningum Minjastofnunar Íslands.

Mannvirkjaskráningin er í samræmi við ákvæði 37. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, þar sem segir: *Þegar unnið er deiliskipulag í þegar byggðu hverfi skal lagt mat á varðveislugildi svipmóts byggðar og einstakra bygginga sem fyrir eru, með gerð húsakönnunar.*² Ákvæði um skráningu menningarminja er einnig að finna í lögum um menningarminjar nr. 80/2012 sem tóku gildi 1. janúar 2013. Fjallað er um skráningu vegna skipulags í 16. gr. þar sem segir að skráning fornleifa, húsa og mannvirkja skuli fara fram áður en gengið er frá aðalskipulagi eða deiliskipulagi og að skráning skuli „ætíð fara fram á vettvangi“ áður en deiliskipulag er afgreitt.³

Byggða- og húsakönnun er „byggingarlistarleg og menningarsöguleg skoðun, könnun, greining, úttekt, skráning og mat bæjarumhverfis og einstakra húsa, studd sagnfræðilegri könnun nauðsynlegra frumheimilda.“⁴ Fyrsti áfangi og undanfari húsakönnunar sem unnin er fyrir hefðbundið deiliskipulag er byggðakönnun með sögulegu yfirliti um þróun byggðar og byggingarsögu svæðisins. Seinni áfangi byggða- og húsakönnunar er húsakönnun með húsakrá og mati á varðveislugildi einstakra húsa. Í húsakönnun tekur varðveislumat til eftirtalinna þátta: byggingarlistar, menningarsögulegs gildis, umhverfisgildis og upprunalegrar gerðar húss. Út frá mati á þessum þáttum skulu færð rök fyrir varðveislugildi.⁵

Tilgangur húsakannana er að tryggja að ákvarðanir sem varða breytingar á byggð eða einstökum húsum séu teknar af þekkingu á því gildi sem þau hafa fyrir umhverfi, sögu og byggingarlist. Á grundvelli niðurstöðu skráningarinnar er mótuð stefna um vernd einstakra bygginga eða byggðarheildar. Niðurstöður úttektar og mats á byggingum eru settar fram í texta, ljósmyndum og kortum. Skráð er byggingarefni húsa, byggingartímabil og mat á varðveislugildi. Niðurstaða skráningar og mat er sett fram í fimm liðum í samræmi við skráningarform Minjastofnunar Íslands.

1) Byggingarlist: Matið byggir á núverandi útliti. Litið er til hlutfalla, samsvörunar í útliti og samspils forma, efnismeðferðar og notagildis.

2) Menningarsögulegt gildi: Litið er til staðbundinnar eða sérstakrar byggingarhefðar, tæknilegra atriða og efnisvals út frá byggingartíma. Hlutverk byggingarinnar og tengingar við sögu og þróun.

3) Umhverfisgildi: Lagt er mat á mikilvægi byggingarinnar fyrir nærliggjandi umhverfi og samspil við nálæg mannvirki.

4) Upprunaleg gerð: Litið er til þess hvernig upprunalegt svipmót byggingar hefur varðveist. Metið hvernig breytingar falla að upprunalegri gerð.

5) Ástand: Almennt mat á ástandi og viðhaldi.

Niðurstaða varðveislumats er metið út frá ofangreindum þáttum þar sem sjónarmið byggingarlistar, menningarsögu og umhverfis vega þyngst. Matið er sett fram í þremur stigum:

1) Byggingar með hátt varðveislugildi. Friðlýstar byggingar og önnur mannvirki með ótvírætt varðveislugildi, sbr. V. og VII. kafla laga um menningarminjar nr. 80/2012.

2) Byggingar með miðlungs varðveislugildi. Friðaðar byggingar með lítið varðveislugildi og önnur hús með miðlungs varðveislugildi. Fyrir byggingar sem ekki falla undir verndun skv. lögum um menningarminjar nr. 80/2012 er matið leiðbeinandi um hverfisvernd sbr. 6. mgr. 12. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 eða friðlýsingu skv. 18. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

3) Byggingar með lágt varðveislugildi. Byggingar sem falla ekki undir lög um menningarminjar og hafa lítið eða ekkert varðveislugildi.

Til skoðunar eru mannvirki sem eru skráð í fasteignaskrá ríkisins. Einnig er gefið yfirlit yfir önnur mannvirki sem falla undir skilgreiningu byggingareglugerðar um mannvirki: „Hvers konar jarðföst, manngerð smíð, svo sem hús og aðrar byggingar eða skýli, virkjanir, dreifi- og flutningskerfi rafveitna, hitaveitna, vatnsveitna og fjaraskipta [...]“.⁶

² Skipulagslög nr. 123/22.

³ Lög um menningarminjar nr. 80/2012.

⁴ Minjastofnun Íslands: „Leiðbeiningar um gerð byggða- og húsakannana“, 2009.

⁵ Minjastofnun Íslands: „Leiðbeiningar um gerð byggða- og húsakannana“, 2009.

⁶ Byggingareglugerð nr. 112/2012.

TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

Aflstöðvar Landsvirkjunar á Þjórsár- og Tungnaárvæði eru í tveimur hreppum. Búrfells- og Sultartangastöðvar eru í Skeiða- og Gnúpverjahreppi. Vatnsfells-, Sigöldu-, Hrauneyjafoss- og Búðarhálsstöðvar í Ásahreppi. Skipulags- og byggingarfulltrúi Uppsveita þjónar báðum hreppum.

Landsskipulag

Á svæðinu sem mannvirkjaskráningin nær til er í gildi Landsskipulagsstefna 2015-2026⁷ en við samþykkt hennar féll svæðisskipulag miðhálandisins úr gildi.

Aðalskipulag

Í gildi er Aðalskipulag Ásahrepps 2010-2022, staðfest árið 2010⁸ og Aðalskipulag Skeiða- og Gnúpverjahrepps 2004-2016 staðfest árið 2006⁹. Nýtt Aðalskipulag Skeiða- og Gnúpverjahrepps 2017-2029 er í samþykktarferli.

Rammaskipulag

Á áhrifasvæði vestan mannvirkjasvæðisins hefur verið unnið rammaskipulag fyrir útivist og ferðaþjónustu í Þjórsárdal.¹⁰

Deiliskipulag

Á hluta svæðisins er í gildi deiliskipulag Búrfellsvirkjunar staðfest árið 2016.¹¹ Einnig liggur fyrir deiliskipulag Búðarhálsvirkjunar og Búðarhálslínu I.¹²

ÚRVINNSLA OG SAMRÁÐ

Við undirbúning verkefnisins var aflað upplýsinga í fasteignaskrá á vef Þjóðskrár Íslands og skipulagsvefsjá Skipulagsstofnunar. Teikningar af mannvirkjum voru annars vegar sóttar á vef Upplýsinga- og tæknisviðs Uppsveita og hins vegar í teikningasafn Landsvirkjunar. Teikningar úr teikningasafni Gunnlaugs Halldórssonar og Guðmundar Kr. Kristinssonar, sem er í vörslu Hönnunarsafns Íslands, voru einnig hafðar til hliðsjónar. Theodór Theodórsson verkefnisstjóri rannsókna hjá Landsvirkjun útvegaði loftmyndir af skoðunarsvæðinu.

Rætt var eftirfarandi arkitekta sem komu að hönnun mannvirkja á svæðinu: Árna Kjartansson hjá Teiknistofu Glámu Kím, Garðar Guðnason hjá OG arkitektastofu, Richard Briem hjá VA arkitektum og Helgu Guðmundsdóttur, dóttur Guðmundar Kr. Kristinssonar, sem starfaði lengi sem arkitekt á teiknistofu hans og Ferdinands Alfreðssonar. Þá var grein Péturs H. Ármannssonar „Orkuver og arkitektúr“ í bókinni *Landsvirkjun 1965-2005*, sem Landsvirkjun gaf út árið 2005, höfð til hliðsjónar.

Fjórar vettvangsferðir voru farnar á mannvirkjasvæðið á vegum Úrbanistan á tímabilinu apríl – júní 2019. Í vettvangsferðunum voru mannvirki skoðuð og ljósmynduð. Jón Hinrik Gíslason viðhaldsstjóri mannvirkja Landsvirkjunar á Þjórsárvæði var leiðsögumaður um svæðið og veitti margvíslegar upplýsingar.

Við skráningu mannvirkja var unnið skv. skráningarstaðli Minjastofnunar Íslands og samráð haft við Pétur H. Ármannsson og Maríu Gísladóttur hjá Minjastofnun Íslands.

Verkefnishópur samanstóð af Georgi Þór Pálssyni stöðvarstjóra og Björk Guðmundsdóttur verkefnisstjóra. Eigandi var Jóna Bjarnadóttir. Ráðgjafar voru Anna María Bogadóttir frá Úrbanistan og Rúnar D. Bjarnason frá Mannviti.

⁷ Landsskipulagsstefna 2015-2026 ásamt greinargerð. Skipulagsstofnun 2016

⁸ Aðalskipulag Ásahrepps 2010-2020, staðfest 23.11.2010 <http://www.skipulagsstofnun.is/skipulagsvefsja/Asahreppur>

⁹ Aðalskipulag Skeiða- og Gnúpverjahrepps 2004-2016, staðfest 06.04.2006. <http://www.skipulagsstofnun.is/skipulagsvefsja/Skeiða-og-Gnupverjahreppur>

¹⁰ Þjórsárdalur, rammaskipulag fyrir útivist og ferðaþjónustu, Skeiða- og Gnúpverjahreppur 2013.

¹¹ Deiliskipulag Búrfellsvirkjunar, staðfest 06.01.2016. <http://www.skipulagsstofnun.is/skipulagsvefsja/Deiliskipulag-Burfellsvirkjunar>

¹² Deiliskipulag Búðarhálsvirkjunar, staðfest 17.05.2012. <http://www.skipulagsstofnun.is/skipulagsvefsja/Deiliskipulag-Budarhalsvirkjunar-og-Budarhalslinu-I>

AFLSTÖÐVAR Á ÞJÓRSÁR- OG TUNGNAÁRSVÆÐI

Þjórsá við Búrfell var fyrsta jökuláin sem virkjuð var á Íslandi. Fyrsti framkvæmdaáfangi á Þjórsár- og Tungnaársvæðinu voru Búrfellsstöð og Þórisvatnsmiðlun á árunum 1966-1972 og var um fyrsta verkefni Landsvirkjunar að ræða.¹³ Aðdraganda að byggingu aflstöðva í Þjórsá má hins vegar rekja aftur til ársins 1915 og var fyrsta áætlunin um virkjun Þjórsár dagsett í júní 1918. Þá hafði verið unnið við áætlunina undir stjórn norska verkfræðingsins G. Sætersmoen í þrjú ár. Áætlunin var gerð að beiðni fossafélagsins Titan, sem stofnað var árið 1914 að tilhlutan Einars Benediktssonar. Hugðist félagið gera stórvirkjanir í Þjórsá og Tungnaá og hefja stóriðju á Íslandi.¹⁴ Ekki varð úr stóriðjuáætlunum Titanfélagsins og árið 1952 keypti ríkissjóður Íslands vatnsréttindi Þjórsár af félaginu.¹⁵

Í dag eru sjö vatnsaflsstöðvar á vatnasviði Þjórsár og Tungnaár: Búrfellsstöð, Sigöldustöð, Hrauneyjafossstöð, Sultartangastöð, Vatnsfellsstöð, Búðarhálsstöð og Búrfellsstöð II. Samanlagt afl stöðvanna er 1037 MW. Vatnsaflstöðvarnar eru tengdar uppistöðulónum sem safna vatni til miðlunar; Þórisvatnsmiðlun, Hágöngulón og Kvíslaveita. Auk þess eru minni miðlunarmannvirki við hverja aflstöð; Bjarnalón, Hrauneyjalón, Krókslón, Sultartangalón og Vatnsfellslón.¹⁶

BÚRFELLSSTÖÐ

1970, 270 MW að afli

Búrfellsstöð var fyrsta aflstöðin sem gangsett var í Þjórsá. Hún var byggð á árunum 1966-1972 og vígð árið 1970. Í fyrsta áfanga sem lauk árið 1969 voru þrjár vélar gangsettar og aflið 105 MW. Með seinni áfanga og þremur vélum til viðbótar sem gangsettar voru á árunum 1970-1972 varð stöðin 210 MW að afli. Við endurnýjun búnaðar stöðvarinnar á árunum 1997-1999 var afl stöðvarinnar aukið í 270 MW.¹⁷ Þjórsá, sem áður rann suður fyrir Búrfell, var stífluð um 1,5 km neðan við Klofaey og vatni veitt ofan fjallsins um skurði inn í Bjarnalón, inntakslón stöðvarinnar, og þaðan í göngum gegnum Sámsstaðamúla norðan Búrfells niður í Þjórsárdal, alls um 5 km leið. Stöðvarhús Búrfellsstöðvar stendur undir Sámsstaðamúla í Þjórsárdal og nýtir 115 m fallhæð. Frá hverflum í stöðvarhúsi, sem hýsir 6 aflvélar, fer vatnið um sográsir út í stuttan skurð og þaðan í Fossá sem rennur í Þjórsá tveimur

kílómetrum neðar.¹⁸ Arkitektarnir Gunnlaugur Halldórsson og Guðmundur Kr. Kristinsson mótuðu tillögur að virkjunarmannvirkjum stöðvarinnar í samstarfi við bandaríska fyrirtækið Harza Engineering Company International í Chicago, sem sá um verkfræðilega hönnun og eftirlit með framkvæmdum.¹⁹ Á seinni stigum rekstrar kom teiknistofan Landslag, Finnur Kristinsson, að tillögum um aflstöðvasvæðið m.a. stígum, gróðri og frágangi.

BÚRFELLSSTÖÐ II

2018, 100 MW að afli

Búrfellsstöð II var átjándi aflstöð Landsvirkjunar og sú sjöunda við Þjórsá. Búrfellsstöð II nýtir vatn úr inntakslóni Búrfellsstöðvar, Bjarnalóni, en fyrstu áætlanir um stækkun Búrfellsstöðvar eru frá því um 1980. Úr inntakslóni er 370 metra langur aðrennslisskurður fram undir brún Sámsstaðakliffs að inntaki stöðvar. Þaðan fellur vatnið niður um 110 metra löng fallgöng að hverfli í neðanjarðar stöðvarhúsi sem knýr rafalinn. Frá stöðvarhúsinu, sem er 300 metra inni í Sámsstaðaklifi er vatninu veitt um 450 m löng frárennslisgöng út í 2,2 km frárennslisskurð sem leiðir það út í Fossá, um kílómetra frá stöðinni. Uppsett afl Búrfellsstöðvar II er 100 MW með einni vél en gert er ráð fyrir stækkun stöðvarinnar um allt að 40 MW. Verkís sá um verkfræðilega hönnun stöðvarinnar og voru VA arkitektar og Landark ráðgjafar á sviði mannvirkja- og umhverfishönnunar.²⁰ Á fyrri stigum verkhönnunar kom Landmótun að frumhugmyndum um svæðið.

SULTARTANGASTÖÐ

1999, 120 MW að afli

Sultartangastöð, sem er 15 km norðaustan við Búrfellsstöð, var reist á árunum 1997-2000 og tekin í notkun árið 1999. Stöðin nýtir vatn Tungnaár og miðlunarvatn Þórisvatns, sem hefur áður ofar í farveginum knúið vélar Vatnsfells-, Hrauneyjafoss- og Sigöldustöðva. Þá nýtir hún einnig rennslis Þjórsár en árnar tvær sameinast í Sultartangalóni fyrir ofan Sultartangastöð. Þar sem stöðin nýtir vatn víða að er stöðin ekki eins háð sveiflum í vatnsbúskap og flestar stöðvar. Sultartangastöð og Búrfellsstöð eru reknar saman og var Sultartangastífla byggð á árunum 1982-1984 m.a. til þess að auka rekstraröryggi Búrfellsstöðvar, draga úr ísskolun þar

¹³ Sigrún Pálsdóttir (ritstj.), 2005, bls. 53.

¹⁴ Sigrún Pálsdóttir (ritstj.), 2005, bls. 19-21.

¹⁵ „Vatnasvæði Þjórsár og Tungnaár“ *Morgunblaðið* 18. febrúar 1979, bls. 47-48.

¹⁶ Vefur Landsvirkjunar. <https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > Búrfellsstöð

¹⁷ Vefur Landsvirkjunar. <https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > Búrfellsstöð

¹⁸ Hugu Gunnarsdóttir, 2016, bls. 6.

¹⁹ Pétur H. Ármannsson, 2016, bls. 218.

²⁰ Vefur Landsvirkjunar. <https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > Búrfellsstöð II

og bæta við miðlun kerfisins. Eins og gert var ráð fyrir í upphafi var stíflan hækkuð samhliða byggingu Sultartangastöðvar. Við það stækkaði lónið úr 18 í 20 km². Sultartangastífla er lengsta stífla á Íslandi eða alls 6,1 km að lengd og mesta hæð hennar er 22 m. Um 3,4 km löng aðrennslisgöng liggja frá lóninu í gegnum Sandafell að jöfnunarþró suðvestan í fellinu. Við enda þróarinnar er inntak og þaðan liggja tvær stálpípur að hverflum í stöðvarhúsinu sem hýsir tvær aflvélar. Rúmlega 7 km langur frárennslisskurður liggur frá stöðvarhúsinu í rótum Sandafells og fylgir Þjórsá langleiðina að veitustíflu Búrfellsstöðvar þar sem skurðurinn liggur út í farveg Þjórsár. Heildarfallhæð er 44,6 m.²¹ Vinnustofa arkitekta hf. sá um arkitektahönnun stöðvarhússins og annarra mannvirkja í samstarfi við verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen, sem annaðist tæknilega hönnun bygginga og rafbúnaðar.²²

BÚÐARHÁLSSTÖÐ

2014, 95 MW að afli

Búðarhálsstöð var gangsett árið 2014 og með henni er virkjað áður ónýtt 40 metra fall vatns frá Hrauneyjafossi að Sultartangalóni. Tvær jarðvegsstíflur mynda svokallað Sporðöldulón, lón Búðarhálsstöðvar. Önnur stíflan þverar farveg Köldukvíslar og hin frávatn Hrauneyjafossstöðvar og eru þær annars vegar 170 m og hins vegar 1.100 m langar og mesta hæð þeirra er um 25 m. Sporðöldulón er 7 km² að flatarmáli. Frá Sporðöldulóni liggja 4 kílómetra löng aðrennslisgöng sem leiða vatnið undir Búðarháls að inntaki stöðvarinnar. Stuttur frárennslisskurður er frá stöðvarhúsi út í Sultartangalón.²³ Arkitektar Búðarhálsvirkjunar voru Ormar Þór Guðmundsson, Garðar Guðnason og Sigurður Gústafsson hjá arkitektastofunni OG. Verkfræðihönnun var unnin af íslenskum verkfræðistofum. Verkfræðistofan Efla hf. sá um verkfræðilega hönnun mannvirkja ásamt því að hafa yfirumsjón með annarri hönnun. Verkfræðistofan Mannvit hannaði lokur og fallpípur og verkfræðistofan Verkís vélbúnað og húskerfi.²⁴ Landslag sá um landslagsmótun, þar hafði Þráinn Hauksson landslagsarkitekt hönnunarumsjón.

²¹ Hugrún Gunnarsdóttir, 2016, bls. 10.

²² Pétur H. Ármannsson, 2016, bls. 218.

²³ Hugrún Gunnarsdóttir, 2016, bls. 10.

²⁴ Vefur Landsvirkjunar. <https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > Búðarhálsstöð

HRAUNEYJAFOSSSTÖÐ

1981, 210 MW að afli

Hrauneyjafoss var efsti virkjunarstaðurinn sem kom við sögu í áætlun Gotfreds Sætersmoens um orkuver á vatnasvæði Þjórsár fyrir Fossafélagið Titan árið 1918. Framkvæmdir hófust um sextíu árum síðar.²⁵ Með byggingu Hrauneyjafossstöðvar á árunum 1977 til 1981 var Tungnaá stífluð á fremur flötu landi um 1,5 km ofan við Hrauneyjafoss og um 7 km neðan við Sigöldustöð. Hrauneyjafoss var 29 m hár foss í Tungnaá sem hrundi síðla vetrar árið sem vatn var tekið af honum. Hrauneyjafossstífla er 3 km löng lágreist jarðvegs- og grjótstífla sem teygir sig eftir hraunflákunum á suðurbakka árinna. Mesta hæð stíflunnar er 15 m. Með stíflugerðinni myndaðist Hrauneyjalón sem er 9 km² að flatarmáli. Um eins kílómetra langur aðrennslisskurður liggur frá lóninu í norður um lægð í Fossöldu að inntaki við norðurbrún öldunnar. Þaðan liggja þrjár stálpípur 272 m niður hlíðina að stöðvarhúsi. Frárennslisskurður er rúmlega eins kílómetra langur og liggur út í Sporðöldukvísl sem síðan rennur í Tungnaá.²⁶ Stöðvarhús Hrauneyjafossstöðvar hýsir þrjár aflvélar og nýtir 88 m fallhæð. Arkitektarnir Gunnlaugur Halldórsson, Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson voru fengnir til hönnunar stöðvarhússins og annarra mannvirkja og var verkfræðileg hönnun í höndum verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen og hins svissneska Harza Engineering Company.²⁷ Reynir Vilhjálmsson landslagsarkitekt sá um landslagsmótun á stöðvarsvæðinu.

SIGÖLDUSTÖÐ

1978, 150 MW að afli

Sigöldustöð var önnur stöðin sem var gangsett á Þjórsár- og Tungnaásvæði, í Tungnaá við Sigöldu. Undirbúningur hófst árið 1971 og framkvæmdir árið 1973. Fyrsta vél stöðvarinnar af þremur var gangsett árið 1977 og hinar tvær árið 1978.²⁸ Tungnaá er stífluð með Siguöldustíflu efst í gljúfrinu ofan við Sigöldu til að mynda miðlunarlónið Krókslón, þar sem áður var Króksvatn. Sigöldustífla er 0,9 km löng grjótstífla lögð malbiksklæðningu og er hæst 44 m. Úr Krókslóni er vatni veitt eftir kílómetra löngum aðrennslisskurði gegnum ölduna að inntaki á vesturbrún Sigöldu. Þaðan liggja þrjár 216 m langar þrýstivatnspípur, 4,3 m í þvermál, að stöðvarhúsinu sem stendur norðan gamla árfarvegarins og er að

²⁵ Pétur H. Ármannsson, 2016, bls. 223.

²⁶ Hugrún Gunnarsdóttir, 2016, bls. 8-9.

²⁷ Pétur H. Ármannsson, 2016, bls. 223-224.

²⁸ Vefur Landsvirkjunar. <https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > Sigöldustöð

hluta grafið inn í hlíð Sigöldu. Frá stöðvarhúsinu sem hýsir þrjár aflvélar og nýtir 74 m fallhæð, liggur 550 m langur frárennisskurður út í Hrauneyjalón²⁹ sem tengir Sigöldustöð við Hrauneyjafossstöð. Verkfræðileg hönnun Sigölduvirkjunar var í höndum svissneskrar verkfræðistofu, Electrowatt Engineering og Virkis h.f., sem var samsteypa íslenskra verkfræðistofa. Arkitektarnir Gunnlaugur Halldórsson og Guðmundur Kr. Kristinsson teiknuðu stöðvarhús og önnur mannvirki og kom hönnunarvinnan einkum í hlut Guðmundar.³⁰

VATNSFELLSSTÖÐ

2001, 90 MW að afli

Framkvæmdir við Vatnsfellsstöð hófust sumarið 1999 og stóðu yfir í rúm tvö ár og var önnur tveggja véla stöðvarinnar gangsett í nóvember 2001.³¹ Vatnsfellsstöð nýtir fallið í veituskurðinum á milli Þórislóns og Krókslóns sem er uppistöðulón Sigöldustöðvar. Stöðin er svokölluð toppstöð og er aðeins í fullum rekstri yfir vetrarmánuðina þegar þörf er á miðlun vatns úr Þórisvatni. Þetta gerir það að verkum að ekki er þörf á sérstöku uppistöðulóni ofan stöðvarinnar. Vatnsfellslón tengist beint við Þórisvatn, við lokuvirki Vatnsfellsveitu. Vatnsfellsstífla er 720 m að lengd og mesta hæð hennar er 30 m. Tvær hjástíflur eru sunnan lónsins og er heildarlengd stíflna alls rúmlega kílómetri. Aðrennisskurður er 0,7 km langur og gengur úr lóninu við suðurenda stíflu að inntaki ofan stöðvarhúss. Frárennisskurður sem liggur frá stöðvarhúsi yfir í Krókslón er alls 2,7 km langur. Stöðin nýtir alls 65 metra fallhæð.³² Verkfræðileg hönnun mannvirkja stöðvarinnar var í höndum Hönnunar hf. og arkitektahönnun í höndum Glámu-Kím.³³ Landslag sá um landslagsmótun.

YFIRBRAGÐ SVÆÐIS OG MANNVIRKI

Þjórsár- og Tungnaárvæðið er stórbrotið. Aflstöðvar svæðisins eru lagðar í landið og mótaðar með tilliti til síns hlutverks og staðsetningar á jaðri hálendisins. Hver aflstöð hefur skýr höfundareinkenni og dregur dóm af hugmyndafræði og áherslum í arkitektúr sérhvers tíma en hálf öld líður frá byggingu elstu aflstöðvarinnar og þeirrar yngstu. Elstu stöðvarnar við Búrfell, Sigöldu og Hrauneyjafoss mynda ákveðna heild og eru hluti af höfundarverki arkitektanna Gunnlaugs Halldórssonar og Guðmundar Kr. Kristinssonar. Hönnun og teiknivinna var einkum á hendi Guðmundar og kom Ferdinand

Alfreðsson arkitekt ásamt Guðmundi að hönnun Hrauneyjafossstöðvar. Stöðvarhúsin þrjú eru hvert um sig kennileiti í landslaginu og standa tignarleg undir hlíð. Einkennandi er hrá steypa, einföld form og reitaskiptir fletir. Útfærsla sérhvers smáatriðis varðandi efnis- og litaval, áferðir og deililausnir eru nákvæmar og ígrundaðar jafnt að utanverðu sem innan.

Yngri aflstöðvar svæðisins má líta á sem ákveðin tilbrigði við grunnstef Búrfellsstöðvar, fyrstu jökulárvirkjunar á Íslandi. Hvert og eitt stöðvarhús dregur dóm af staðsetningu, umhverfi og áherslum hönnuða; í Sultartangastöð VA arkitekta, sem einnig eru arkitektar Búrfellsstöðvar II, í Búðarhálsstöð OG arkitekta og Glámu Kím arkitekta í Vatnsfellsstöð.

Flest mannvirki svæðisins eru steinsteypt og ómáluð og áferð steypunnar er ýmist hrá eða þússuð. Unnið er með ólíkar leiðir til að brjóta upp byggingarmassa stöðvarhúsa og skapa léttleika og hreyfingu, t.d. með rifflun steypu, notkun annars byggingarefnis til mótvægis við steypuna og ýmiss konar uppbot. Í tilfelli Búrfellsstöðvar gegnir listaverk Sigurjóns Ólafssonar, sem er hluti af burðarvirkinu, hlutverki í að skapa léttleika í einfaldri og efnismikilli framhlið byggingarinnar. Á framhlið stöðvarhúss Hrauneyjafoss og inntakshúsi Sultartangahúss eru verk úr stáli og í nágrenni stöðvarhúss Vatnsfellsstöðvar eru tvö útilistaverk sem eru hluti af heildarumhverfi aflstöðvarinnar. Sjá nánar um útilistaverk stöðvanna bls. 134.

Mannvirki sérhverrar aflstöðvar mynda eðli málsins samkvæmt ákveðna tæknilega heild, þar sem hvert mannvirki hefur skýrt hlutverk í heildinni: lón, stífla, inntak, lokur og stöðvarhús með hverflum, rafölum og spennum. Byggingarlistarlega koma áherslur hönnuða skýrast fram í stöðvarhúsunum en einnig öðrum mannvirkjum, sér í lagi inntaks- og lokuhúsum. Í tilfelli Búrfells- og Hrauneyjastöðva hönnuðu arkitektar stöðvarhúsanna einnig starfsmannahúsnæði í nágrenni við stöðvarhúsin.

Mannvirkjahönnun aflstöðva byggir á samstarfi milli verkfræðinga og arkitekta, sem auk þess að hanna mannvirkin, staðsetja mannvirkin í landinu og móta þau m.t.t. hlutverks og landslags. Oftar en ekki er þó búið að ákvarða staðsetningu

²⁹ Hugrún Gunnarsdóttir, 2016, bls. 8.

³⁰ Pétur H. Ármannson, 2016, bls. 221.

³¹ Vefur Landsvirkjunar. <https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > Vatnsfellsstöð

³² Hugrún Gunnarsdóttir, 2016, bls. 11.

³³ Pétur H. Ármannson, 2016, bls. 229.

mannvirkja áður en arkitektar koma að verkefninu. Eftir því sem líður á 20. öldina verður algengara að hafa landslagsarkitekta með í hönnunarteyminu. Búrfellsstöðvarsvæðið var að mestu mótað áður en Landslag kom þar að á seinni stigum rekstrar og vann tillögur að landslagmótun á stöðvarsvæðinu. Umhverfi Hrauneyjarfossstöðvar var á borði Reynis Vilhjálmssonar landslagsarkitekts. Þráinn Hauksson landslagsarkitekt hjá Landslagi hafði hönnunarumsjón með landslagmótun við Búðarhálsstöð og Vatnsfellsstöð. Landslagsarkitektastofan Landark vann að landslagmótun við Búrfellsstöð II, þar sem stöðvarhúsið er neðanjarðar en inntaks- og spennahús ofanjarðar.

ALMENNAR LEIÐBEININGAR

Þjórsá var fyrsta jökuláin á Íslandi sem var virkjuð til þess að framleiða rafmagn. Mannvirki Þjórsár- og Tungnaárvæðis endurspeglar því einstakan kafla í sögu mannvirkjagerðar á Íslandi og eru um leið vitnisburður um samspil verkfræði, byggingarlistar og landslagmótunar.

Með stefnumótun Landsvirkjunar og niðurstöðu varðveislumats að leiðarljósi er mælt með því að:

Öll stöðvarhús standi áfram og verði varðveitt sem næst upprunalegri mynd og hugað að varðveislu ytra sem innra byrðis, samspili þeirra við umhverfið og listaverk stöðvanna. Í þeim tilfellum sem inntakshús og önnur mannvirki eru í sterku samspili við stöðvarhús er lagt til að mannvirki stöðvar séu varðveitt sem heild.

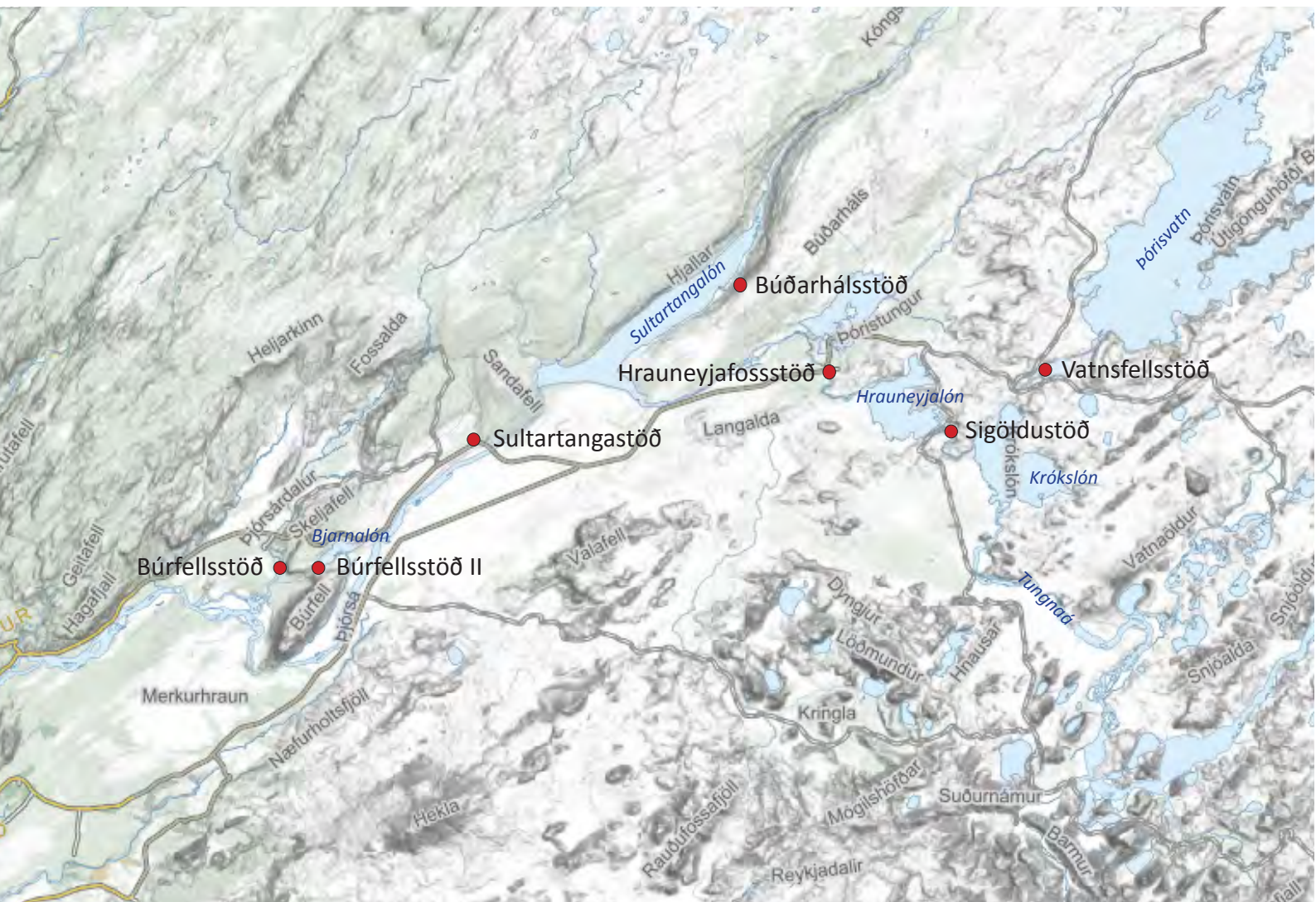
Um mannvirki svæðisins í heild er lagt til að breytingum á yfirbragði mannvirkja verði haldið í lágmarki og miðist fyrst og fremst við úrbætur á tæknilegum ágöllum eða endurbótum. Komi til breytinga eða viðbygginga er lagt til að byggt sé á upprunalegu efnisvali, frágangsdeilum og litavali.

Hugað verði að umhverfislegri sérstöðu og þeim heildum sem mannvirki aflstöðvanna móta. Vanda skal til allra breytinga og viðbygginga með það í huga að raska ekki sameiginlegum einkennum og heildarmynd mannvirkjanna í umhverfinu.

Komi til hönnunar og byggingar nýrra mannvirkja á Þjórsár- og Tungnaárvæði verði hugað að samhengi þeirra við núverandi mannvirki á þann hátt að ný mannvirki skyggi ekki á eða rýri gæði núverandi byggðar og umhverfis á annan hátt. Lagt er til að stærð, staðsetning og efnisval nýrra mannvirkja verði skilgreint með tilliti til núverandi byggðar og umhverfis.

Hugað verði að aðgengi almennings að mannvirkjum á Þjórsár- og Tungnaárvæði í því augnamiði að stýra flæði fólks á svæðinu þannig að það fari vel saman við núverandi starfsemi aflstöðva á Þjórsár- og Tungnaárvæði.

Lagt er til að móta áætlun um heildstæða hönnun merkinga, skilta, bekkja, stíga, handriða, göngubrúa og annarra innviða svæðis, með það að markmiði að styrkja mannvirkjasvæðið sem áhugaverðan áningarstað fyrir almenning um leið og hugað er að öryggi almennings á svæðinu.

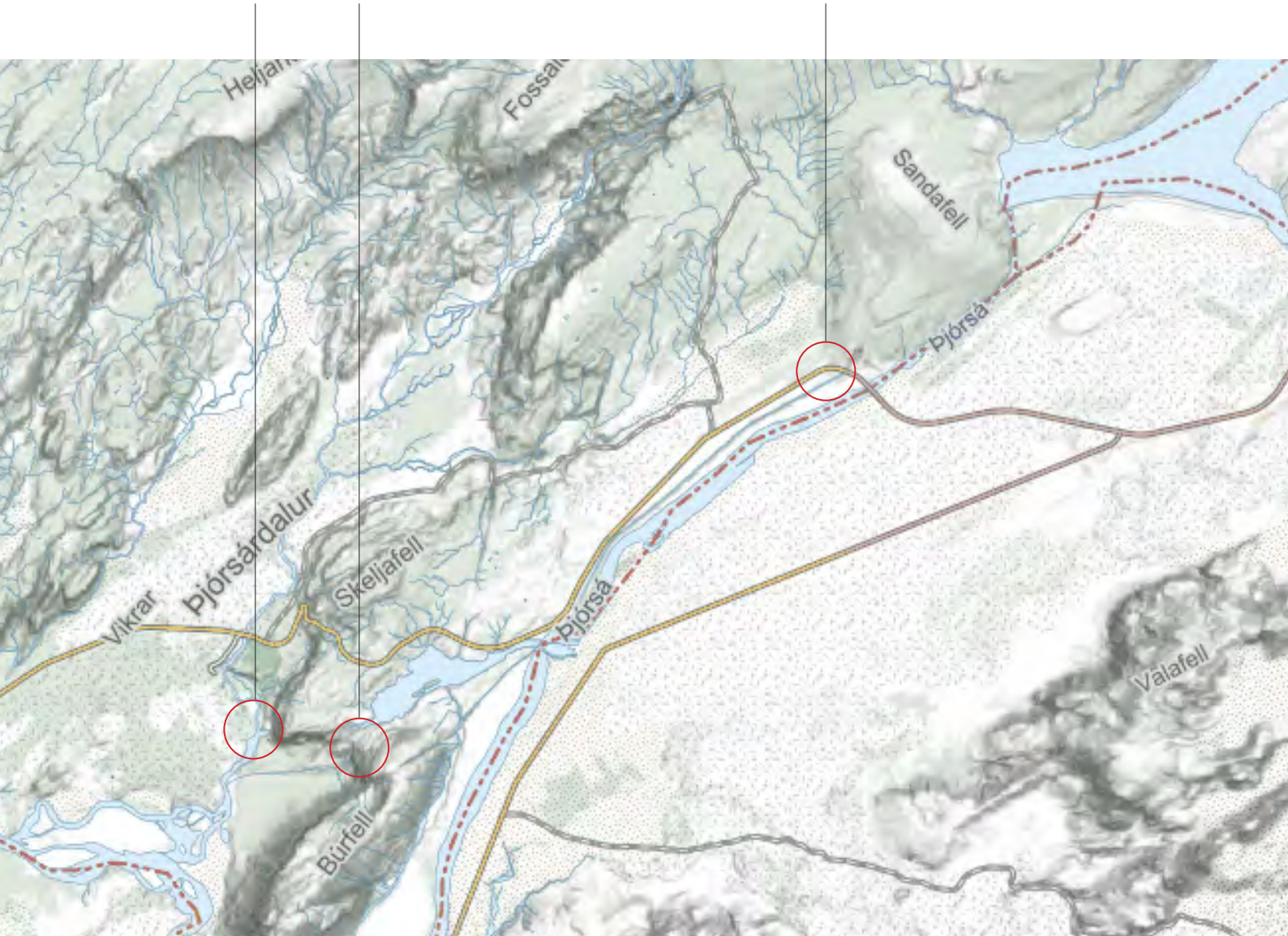

Merkt er inn á yfirlitskort úr safni Landsvirkjunar

BÚRFELLSSTÖÐ

BÚRFELLSSTÖÐ II

SULTARTANGASTÖÐ

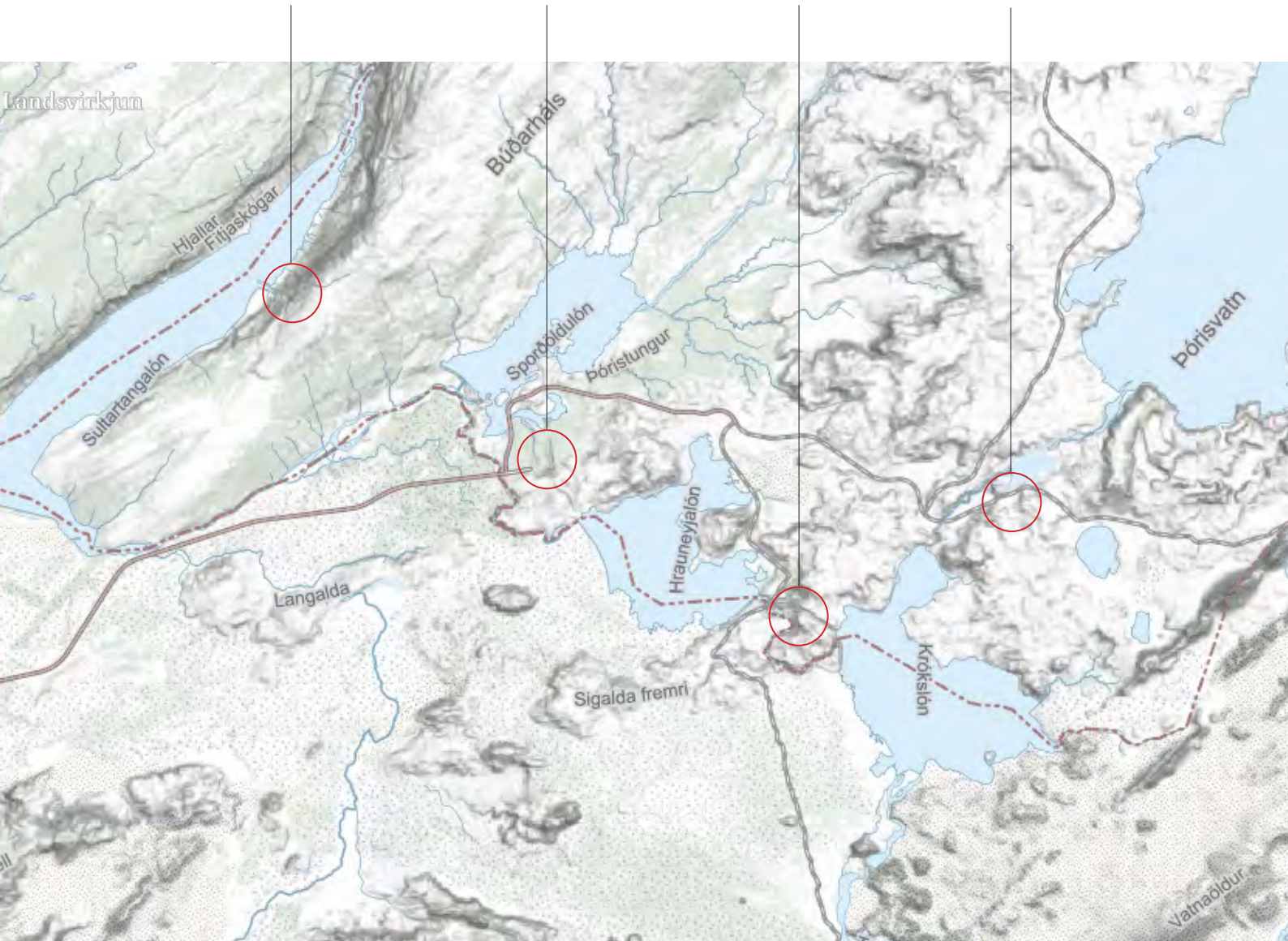

BÚÐARHÁLSSTÖÐ

HRAUNEYJAFOSSTÖÐ

SIGÖLDUSTÖÐ

VATNSFELLSSTÖÐ

Merkt er inn á yfirlitskort úr safni Landsvirkjunar

BÚRFELLSSTÖÐ

1. Stöðvarhús
2. Útívirki
3. Tengivirki
4. Rofahús
5. Neyðarlokur
6. Kliflokuhús
7. Botnlokuhús
8. Stjórnlokur
9. Lokuvirki
10. Yfirfall

Ljósmynd: Loftmyndir ehf., 2013

BÚRFELLSSTÖÐ

- 11. Bílaverkstæði
- 12. Skemma I
- 13. Skemma II
- 14. Skemma III
- 15. Sámsstaðir 1 - 5
- 16. Sámsstaðir 6 - 10
- 17. Spennistöð Sámsstöðum 5
- 18. Mötuneyti / Starfsmannaíbúðir
- 19. Skeljastaðir 1 - 2
- 20. Skeljastaðir 6 - 7
- 21. Skeljastaðir 8
- 22. Skeljastaðir 9 - 11
- 23. Hesthús

Ljósmynd: Loftmyndir ehf., 2013

VINDRAFSTÖÐ I & II

- 24. Vindrafstöð I
- 25. Vindrafstöð II
- 26. Spennarými

Ljósmynd: Loftmyndir ehf., 2013

BÚRFELLSSTÖÐ II

- 27. Stöðvarhús neðanjarðar
- 28. Inntakshús
- 29. Spennahús
- 30. Borholuhús
- 31. Tækjahús vatnsöflunar
- 32. Vatnstankur

Ljósmynd: Loftmyndir ehf., 2013

SULTARTANGASTÖÐ

- 33. Stöðvarhús
- 34. Inntakshús
- 35. Tengivirki
- 36. Lokuvirki
- 37. Inntaksmannvirki
- 38. Blöðruhús
- 39. Yfirfall

Ljósmynd: Loftmyndir ehf., 2005

BÚÐARHÁLSSTÖÐ

- 40. Stöðvarhús
- 41. Inntakshús
- 42. Tengivirki
- 43. Inntaksmannvirki
- 44. Stífluhús
- 45. Yfirfall

Ljósmynd: Lofmyndir ehf., 2015

HRAUNEYJAFOSSTÖÐ

- 46. Stöðvarhús
- 47. Inntakshús
- 48. Tækjageymslur
- 49. Bensínskúr
- 50. Lokuvirki
- 51. Inntaksmannvirki
- 52. Rafstöðvarhús
- 53. Mötuneyti og starfsmannahús
- 54. Raðhús
- 55. Starfsmannahús

Ljósmynd: Loftmyndir ehf., 2015

SIGÖLDUSTÖÐ

- 56. Stöðvarhús
- 57. Tengivirki
- 58. Skúr
- 59. Inntaksmannvirki
- 60. Botnlökuhús
- 61. Yfirfall

Ljósmynd: Ljósmyndari óþekktur, 2013

VATNSFELLSSTÖÐ

- 62. Stöðvarhús
- 63. Tengivirkishús
- 64. Inntakshús
- 65. Botnlokuhús
- 66. Móðir jörð, Gjörningaklúbburinn, 2005
- 67. Tíðni, Finnbogi Pétursson, 2005

Ljósmynd: Ljósmyndari óþekktur, 2013

MANNVIRKJASKRÁ

Hönnuður: Gunnlaugur Halldórsson arkitekt og Guðmundur Kr. Kristinsson arkitekt í samstarfi við Harza Engineering Company
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Tvílyft og þrjár hæðir neðanjarðar	

Saga

Fyrsta aflvél Búrfellsstöðvar var gangsett árið 1969 og árið 1970 gangsetti Kristján Eldjárn forseti Íslands stöðina formlega. Gunnlaugur Halldórsson og Guðmundur Kr. Kristinsson voru arkitektar stöðvarhússins og annarra mannvirkja stöðvarinnar og fór vinna þeirra við hönnunina að mestu fram í Bandaríkjunum í samstarfi við verkfræðinga Harza Engineering Company International í Chicago, sem sáu um verkfræðilega hönnun. Upphaflega var gengið út frá léttbyggingu úr stáli en við íslenskar aðstæður reyndist hagkvæmara að byggja úr steinsteypu. Að tillögu arkitektanna var myndhöggvarinn Sigurjón Ólafsson fenginn til að móta lágmynd á framhlið stöðvarhússins og var tilurð þess hluti af sjálfri byggingarframkvæmdinni. Steinsteypt stöðvarhúsið er formhreint og einfalt. Innra skipulag og burðarvirki mynda órofa heild og skiptist framhlið hússins í sjö ferhyrnda fleti eftir föstu sniðmáti. Lágmyndin er hluti af sex flötum og á sjöunda fletinum eru þrjú djúpir gluggar. Steinsteypa hússins er ómeðhöndluð. Stöðvarhúsið er á fimm hæðum. Á jarðhæð er hlaðgólf sem tengt er anddyri. Hlaðgólf er tengt rafalagólfi þar sem veggir eru í ljósum lit með glanslakkáferð. Inn af því eru stjórnstöð og mælaherbergi. Neðar er hverflagólf með sex vélum, þá rafalagólf og neðsta gólf er sögrásagólf með inntakslokum að sniglum véla. Anddyri er tengt bakhlið stöðvarhússins, sem er skrifstofuálma í anda alþjóðlegs módernisma með léttu veggum utan á burðargind og stóra gluggafleti rammaða inn með álprófilum. Upphaflega einlyft en teikningar frá 1983 sýna hækkun í tvílyfta skrifstofuálmu. Á árunum 1996-1999 var vélbúnaður stöðvarinnar endurnýjaður og byggt yfir nýja rafstöð og loftræstingu við bakhlið stöðvarinnar. Árið 2011 var anddyri og skrifstofuálmu stöðvarhúss breytt í sýningarrými. Frá árinu 2015 hefur sýningin verið lokuð og nú stendur til að færa skrifstofurýmið aftur í fyrra horf.

Upphafleg notkun: Stöðvarhús
Núverandi notkun: Stöðvarhús

Helstu breytingar

1983: Hækkun skrifstofuhæðar
 1997-1999: Stækkun til austurs
 2011: Breyting innra fyrirkomulags

Hönnuðir breytinga

Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson
 Ferdinand Alfreðsson

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða viðbygginga er lagt til að byggt sé á núverandi efnisvali, frágangsdeilum og litavali innanhúss og utan.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt. Merkur vitnisburður um byggingarlist í anda módernisma sem ber höfundarverki Gunnlaugs Halldórssonar og Guðmundar Kr. Kristinssonar gott vitni. Einföld og hrein form byggingarinnar mynda mótvægi við steinsteypta lágmynd Sigurjóns Ólafssonar og úr verður einstakt samspil myndlistar og byggingarlistar.

Menningsögulegt gildi: Hátt. Vitnisburður um stóran áfanga í verkmenningu við úrlausn fyrstu mannvirkja vatnsaflsvirkjunar í jökulá á Íslandi. Mannvirki Búrfellsstöðvar marka tímamót í atvinnu- og tæknisögu á Íslandi.

Umhverfisgildi: Hátt. Stöðvarhúsið situr tignarlegt við rætur Sámstaðamála.

Upprunaleg gerð: Hátt. Grunngerð húss óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Hefur verið vel við haldið.

Varðveislugildi: Hátt. Einfalt, formsterkt mannvirki. Merkur vitnisburður um byggingarlist í anda módernisma og einstakt samspil byggingar- og myndlistar.

Verndarflokkur: Lagt er til að húsið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götmyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Búrfellsstöð, horft úr norðvestri. Útivrki í forgrunni, 2019.

Stöðvarhús, horft úr norðvestri, 2019.

Norðvesturhorn stöðvarhúss, 2019.

Lágmyndir Sigurjóns Ólafssonar á framhlið stöðvarhúss, 2019.

Suðvesturhorn stöðvarhúss, 2019.

Austurhlið/bakhlíð stöðvarhúss, 2019.

Horft út um glugga skrifstofurymis, yfir austanvert þak stöðvarinnar, 2019.

Úr stjórnstöð, 2019.

Rafalagólf, 2019.

Nærmynd af vegg rafalagólfs, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Útivrki
Núverandi notkun: Útivrki

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa og stál	
Útveggir:		
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga

Saga

Útivrki reist árið 1969 skv. fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða viðbygginga er lagt til að byggt sé á núverandi gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einfalt iðnaðarmannvirki með sérhæft hlutverk.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar, sem marka tímamót í atvinnu- og tæknisögu á Íslandi.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar við bakka Fossár.

Upprunaleg gerð: Lág. Rafbúnaður hefur verið endurnýjaður.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkio njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Hönnuður: Ferdinand Alfreðsson arkitekt

Upphafleg notkun: Tengivirki
Núverandi notkun: Tengivirki

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Tengivirki sem reist er eftir teikningum Ferdinands Alfreðssonar arkitekts í tengslum við endurnýjun tækniþúnaðar Búrfellsstöðvar á árunum 1997-1999. Húsið er einangrað að innan. Loft og veggir plötuklædd.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnisvali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki í anda arkitektúrs s.hl. 20. aldar.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar við bakka Fossár.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Rofahús
Núverandi notkun: Rofahús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Klæðning:		
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga

Saga

Einfalt steinsteypt rofahús sem tengt útivirki Búrfellsstöðvar. Byggingarár útivirkis er 1969 samkvæmt fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða viðbygginga er lagt til að byggt sé á núverandi gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

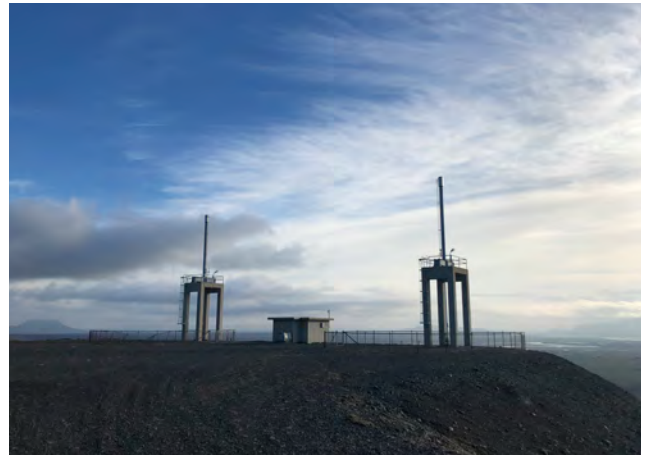
Umhverfisgildi: Miðlungs. Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar við bakka Fossár.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Lágt. Hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Hönnuður: Harza Engineering Company í samráði við arkitektana Gunnlaug Halldórsson og Guðmund Kr. Kristinsson
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Lokuvirki
Núverandi notkun: Lokuvirki

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:		
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Á toppi Sámsstaðamúla eru tvö steinsteypt rammavirki fyrir lokutjakka. Á milli virkjanna er steinsteypt stjórnhús. Dekkplötur eru yfir jöfnunarþróm.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali sem og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Hátt. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar sem marka tímamót í atvinnu- og tæknisögu á Íslandi.
Umhverfsgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar og kallast á við stöðvarhúsið sem stendur undir Sámsstaðamúla.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.
Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki og hluti af upprunalegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Hönnuður: Harza Engineering Company í samráði við arkitektana Gunnlaug Halldórsson og Guðmund Kr. Kristinsson
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Inntaksmannvirki
Núverandi notkun: Inntaksmannvirki

Gerð	Upphafleg	Núverandi	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Byggingarefni:	Steinsteypa			
Útveggir:	Steinsteypa			
Þakgerð:	Flatt			
Þakklæðning:	Þakpappi			
Undirstöður:	Steinsteypt			
Útlit:	Einlyft			

Saga

Steinsteypt inntaksmannvirki með þremur opum til aðrennslisganga, stjórnhús og lokuvirki sem fleytir reka framhjá inntakinu.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Hátt. Sem hluti af upphaflegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar sem marka tímamót í atvinnu- og tæknisögu á Íslandi.
Umhverfisgildi: Hátt. Sem hluti af upphaflegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott ástand. Tími kominn á viðhald steinsteypu.
Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki og hluti af upprunalegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaræðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Kliflokuhús séð úr austri, 2019.

Norðvesturhorn kliflokuhúss, 2019.

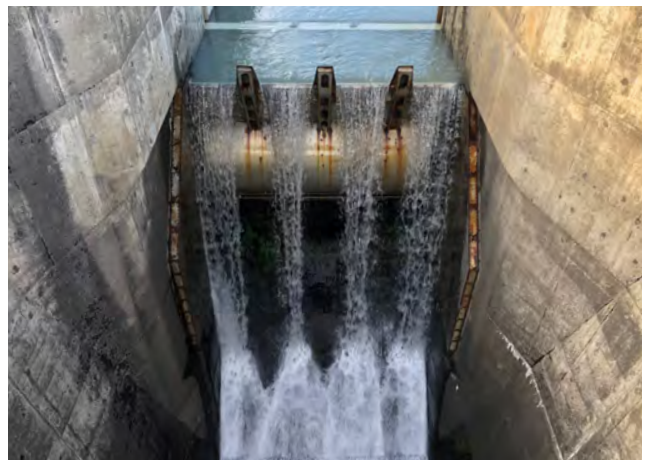
Suðvesturhorn kliflokuhúss, 2019.

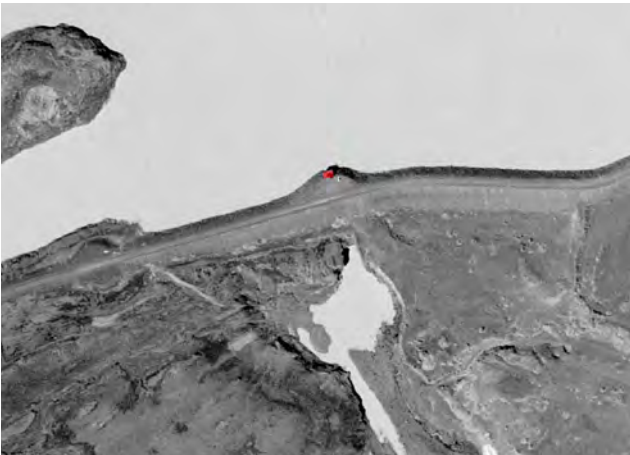
Austurhlið kliflokumannvirkis, 2019.

Kliflokumannvirki, horft til suðausturs. Útvirki Búrfellsstöðvar II í fjarska, 2019.

Kliflokumannvirki, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Botnlokuhús
Núverandi notkun: Botnlokuhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timbur	
Útveggir:	Timbur	
Þakgerð:	Skúrþak	
Þakklæðning:	Þakpappi	Bárujárn
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
2018: Skipt um þak og þakklæðningu.	

Saga

Frá Bjarnalóni til Bjarnalækjar er steypt botnrás með tveimur opum. Ofan á botnrásinni er lítið stjórnhús úr timbri.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

- Byggingarlist:** Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
- Menningarsögulegt gildi:** Hátt. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Umhverfisgildi:** Hátt. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Upprunaleg gerð:** Miðlungs. Grunngerð óbreytt en viðhaldsbreytingar.
- Tæknilegt ástand:** Hátt. Gott ástand. Hefur verið vel viðhaldið.
- Varðveislugildi:** Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Stjórnlokur
Núverandi notkun: Stjórnlokur

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Stálvirki	
Útveggir:		
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga

Saga

Í veituskurði í Bjarnalóni er stjórnlokumannvirki sem stýrir vatnsrennsli inn í Bjarnalón og hindrar að ís berist inn í lónið. Stálvirki heldur uppi stjórnlokunum.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki með sérhæft hlutverk.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Hluti af upphaflegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar sem marka tímamót í atvinnu- og tæknisögu á Íslandi.

Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af upphaflegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott ástand. Hefur verið vel viðhaldið.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Harza Engineering Company í samráði við Gunnlaug Halldórsson og Guðmund Kr. Kristinsson
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Lokuvirki
Núverandi notkun: Lokuvirki

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**

Byggingarefni: Steinsteypa

Útveggir:

Þakgerð: Flatt

Þakklæðning:

Undirstöður: Steinsteypa

Útlit:

Saga

Við Ísakot er stífla í farvegi Þjórsár við austurenda Bjarnalóns. Stíflan er með árlokur og auk þess búin sérstakri ísskolunarloku. Á árum áður þjónaði ísskolunarlokan því hlutverki að fanga ís og krpa og skola honum til hliðar svo hann bærisk ekki inn í Bjarnalón. Við stífluna er turn þaðan sem ís var vaktaður en í dag er hægt að stýra rennsli árinna betur og með tilkomu skurðar milli Sultartangastöðvar og Búrfellsstöðvar minnkaði framburður íss og krpa verulega og þar með þörfina fyrir ísskolunarloku. Á undanförunum árum hefur turninn, sem kallaður er Ísakot, verið nýttur til þess að fylgjast með fuglum í tengslum við tilraunir með vindmyllur á Hafinu.

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Stílhreint iðnaðarmannvirki með sérhæft hlutverk.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar sem marka tímamót í atvinnu- og tæknisögu á Íslandi. Mannvirkið endurspeglar sérstöðu við virkjun fyrstu jökulár á Íslandi.

Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Mannvirkið er mjög veðrað og tími kominn á endurbætur steinsteypu.

Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt módernískt iðnaðarmannvirki og hluti af upprunalegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Turn lokuvirkis, horft úr vestri, 2019.

Turn lokuvirkis, horft úr norðvestri, 2019.

Lokuvirki og turn, horft til norðvesturs, 2019.

Lokuvirkishús, horft úr norðri, 2019.

Horft yfir svæðið til suðvesturs, 2019.

Inni í turni lokuvirkis, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Yfirfall
Núverandi notkun: Yfirfall

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**
Byggingarefni: Steinsteyp
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstöður:
Útlit:

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Steinsteyp yfirfall.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Hátt. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
Umhverfsgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
Upprunaleg gerð: Hátt.
Tæknilegt ástand: Hátt.
Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Díselrafstöðvarhús
Núverandi notkun: Verkstæði

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Tegund:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Bárujárnr	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	Einlyft, með millilofti að hluta

Saga

Fyrsta mannvirknið sem var reist á svæði Búrfellsstöðvar. Hýsti upphaflega díselrafstöðvar sem voru í notkun á byggingartíma aflstöðvarinnar. Hýsir nú verkstæði. Milliloft er í hluta hússins, lagerkoma og skrifstofuafdreip.

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Breytingar á útliti, gluggasetning og dyraop	

Tillaga / leiðbeiningar

Lagt er til að húsið verði lagfært og taki mið af upprunalegri gerð.

Varðveislumat

- Byggingarlist:** Lágt. Einfalt verkstæðishús.
- Menningarsögulegt gildi:** Miðlungs. Sem hluti af heild upphaflegra mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Umhverfisgildi:** Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Upprunaleg gerð:** Miðlungs. Breytingar á gluggasetningu og ný dyraop.
- Tæknilegt ástand:** Lágt. Þarfnast viðhalds.
- Varðveislugildi:** Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Verkstæði
Núverandi notkun: Verkstæði og geymsla

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timbur	
Útveggir:	Málmklæðning	
Þakgerð:	Bogaþak og skúrþak	
Þakklæðning:	Bárújárn	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Saga

Einlyftur braggi með bísalagi. Hefur haft ýmis hlutverk, nú trésmíðaverkstæði, aðstaða fyrir sumarstarfsfólk og geymsluhúsnæði.

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
-------------------	--------------------

Tillaga / leiðbeiningar

Lagt er til að breytingar og endurbætur taki mið af upprunalegri gerð.

Varðveislumat

- Byggingarlist:** Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
- Menningarsögulegt gildi:** Miðlungs. Sem hluti af heild upphaflegra mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Umhverfisgildi:** Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Upprunaleg gerð:** Hátt. Óbreytt.
- Tæknilegt ástand:** Miðlungs. Gott ástand.
- Varðveislugildi:** Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Verkstæði
Núverandi notkun: Geymsla

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timbur	
Útveggir:	Málmklæðning	
Þakgerð:	Bogaþak og skúrþak	
Þakklæðning:	Bárujárn	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar
2018: Ný innkeyrsluhurð

Hönnuðir breytinga

Saga

Einlyftur braggi með bísalagi. Reistur á byggingartíma Búrfellsstöðvar fyrir verktaka. Hefur haft ýmis hlutverk gegnum tíðina, er nú nýtt sem verkstæði og geymsluhúsnæði.

Tillaga / leiðbeiningar

Lagt er til að breytingar og endurbætur taki mið af upprunalegri gerð.

Varðveislumat

- Byggingarlist:** Lág. Einfalt iðnaðarmannvirki.
- Menningarsögulegt gildi:** Miðlungs. Sem hluti af heild upphaflegra mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Umhverfisgildi:** Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Upprunaleg gerð:** Hátt. Óbreytt.
- Tæknilegt ástand:** Miðlungs. Gott.
- Varðveislugildi:** Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Geymsla
Núverandi notkun: Geymsla

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Stálgrindarhús	
Útveggir:	Málmklæðning	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Málmklæðning	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Stálgrindarhús reist árið 1985. Byggt sem geymsluhúsnæði. Veggur úr bárujárni afmarkar svæði í kringum skemmuna, sem myndar eins konar geymslusvæði. Innan þess svæðis eru meðal annars gámar, skúrar og eldsneytistankur á steypu yfirborði.

Tillaga / leiðbeiningar

Lagt er til að fjarlægja skjólvegg úr timbri norðan skemmu og vegg úr bárujárni sem afmarkar svæði í kringum skemmuna. Útfæra þyrfti geymslurými og -svæði á vist- og haganlegri hátt.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einföld skemma með yfirbragð bráðabirgðamannvirkis.
Menningarsögulegt gildi: Lág.
Umhverfisgildi: Lág.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott ástand.
Varðveislugildi: Lág.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Guðmundur Kr. Kristinsson og Gunnlaugur Halldórsson á grunni staðlaðra eininga
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timburhús	
Útveggir:	Múrsteinsklætt að hluta	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Saga

Arkitektarnir Gunnlaugur Halldórsson og Guðmundur Kr. Kristinsson höfðu umsjón með skipulagi Búrfellssvæðis og staðarvali bygginga. Til er teikning eftir þá frá 1965 að íbúðarhúsi stöðvarstjóra. Ekki var byggt eftir teikningunni og afréð Landsvirkjun að kaupa verksmiðjuframleidd hús erlendis frá, sem standa nú á uppbyggðum bakka við götuna Sámstaði, sem sveigð er eftir landslaginu. Eftir vettvangsferð til Norðurlanda lögðu arkitektarnir til kaup á timburhúsum af finnskum framleiðanda, og voru fimm slík íbúðarhús reist, hvert með samtengdan bílskúr. Arkitektarnir höfðu áhrif á útfærslu húsanna, eins og sérteikningar bera vott um, til að mynda gluggasetningu, efnis- og litaval, hönnun innréttinga auk þess að laga húsinn að umhverfinu. Gul múrsteinsklæðning er á norður og suður gaffli húsanna. Grunngerð húsanna er óbreytt, en innra fyrirkomulagi hefur verið breytt og hverju íbúðarhúsi skipt í tvær íbúðir.

Upphafleg notkun: Starfsmannaíbúð
Núverandi notkun: Starfsmannaíbúð

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Breyting innra fyrirkomulags	Ferdinand Alfreðsson

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum. Einnig að viðhalda hæð og legu húsanna í landinu og gæta að heildarásýnd þeirra.

Varðveislumat

- Byggingarlist:** Lágt. Einfalt íbúðarhús úr timbri, múrsteinsklætt að hluta.
- Menningarsögulegt gildi:** Miðlungs. Sem hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu og hluti af heild upphaflegra mannvirkja Búrfellsstöðvar.
- Umhverfisgildi:** Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar og fellur vel að landslagi.
- Upprunaleg gerð:** Miðlungs. Grunngerð húss óbreytt, en breytingar á innra fyrirkomulagi.
- Tæknilegt ástand:** Miðlungs.
- Varðveislugildi:** Miðlungs. **Sem hluti af heild.**

Verndarflokkur: Lagt er til að húsinn njóti verndar í gulum flokki: Samstæður hús og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Suðausturgafli íbúðarhúss og bílskúrs, 2019.

Íbúðarhús úr austri, 2019.

Íbúðarhús úr norðaustri, 2019.

Norðvesturgafli íbúðarhúss, 2019.

Suðvesturhlíð íbúðarhúss, 2019.

Innangengt er milli bílskúrs íbúðarhúss, 2019.

Hönnuður: Guðmundur Kr. Kristinsson og Gunnlaugur Halldórsson á grunni staðlaðra eininga

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Saga

Arkitektarnir Gunnlaugur Halldórsson og Guðmundur Kr. Kristinsson höfðu umsjón með skipulagi Búrfellssvæðis og staðarvali bygginga. Til er teikning eftir þá frá 1965 að íbúðarhúsi stöðvarstjóra. Ekki var byggt eftir teikningunni og afréð Landsvirkjun að kaupa verksmiðjuframleidd hús erlendis frá, sem standa nú á uppbyggðum bakka við götuna Sámsstaði, sem sveið er eftir landslaginu. Eftir vettvangsferð til Norðurlanda lögðu arkitektarnir til kaup á timburhúsum af finnskum framleiðanda og voru fimm slík íbúðarhús og bílskúrar reist við Sámsstaði 1-5. Arkitektarnir höfðu áhrif á útfærslu húsanna, eins og sérteikningar bera vott um, til að mynda gluggasetningu, efnis- og litaval, hönnun innréttinga auk þess að laga húsinn að umhverfinu. Síðar voru reist fimm steinsteypt íbúðarhús á grunni sömu teikninga við Sámsstaði 6-10. Grunngerð húsanna er óbreytt, en innra fyrirkomulagi hefur verið breytt og hverju íbúðarhúsi skipt í tvær íbúðir.

Upphafleg notkun: Starfsmannaíbúð

Núverandi notkun: Starfsmannaíbúð

Helstu breytingar

Breyting innra fyrirkomulags

Hönnuðir breytinga

Ferdinand Alfredsson

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum. Einnig að viðhalda hæð og legu húsanna í landinu og gæta að heildarásýnd þeirra.

Varðveislumat

Byggingarlist: Einfalt steinsteypt íbúðarhús byggt á teikningum verksmiðjuframleiddra timburhúsa.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Sem hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu og hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar og fellur vel að landslagi.

Upprunaleg gerð: Hátt. Grunngerð húss óbreytt en breytingar á innra fyrirkomulagi.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott.

Varðveislugildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að húsinn njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Suðurgafli íbúðarhúss, 2019.

Norðurgafli íbúðarhúss, 2019.

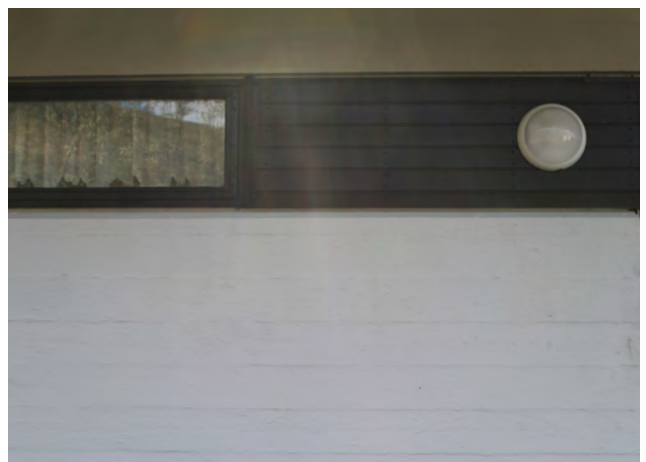
Vesturhlið íbúðarhúss, 2019.

Suðurgafli íbúðarhúss, 2019.

Íbúðarhús og bílskúr horft úr suðaustri, 2019.

Svarbrúnt timbur og hvítmáluð steypa samkvæmt upprunalegri litapallettu.

Hönnun: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Spennistöð
Núverandi notkun: Spennistöð

Upphafleg gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timbur	
Útveggir:	Múrsteinsklæðning	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar Hönnuðir breytinga

Saga

Spennistöð byggð með íbúðum Sámstaða liggur að og dregur dóm af bílskúr Sámstaða nr. 5. Mannvirkið fellur inn í múrsteinsklæddan norðurgafli hússins.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Einfalt mannvirki með afmarkað hlutverk.

Menningarsögulegt gildi: Lágt.

Umhverfsgildi: Lágt.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott.

Varðveislugildi: Lágt. Hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Hönnuður: Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Mötuneyti og starfsmannahús
Núverandi notkun: Mötuneyti og starfsmannahús

Upphafleg gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Tvílyft	

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
2009: Breytt gluggasetning, matsalur	Ferdinand Alfreðsson
2015: Vörumóttaka við eldhús	
2018: Breyting innra fyrirkomulags, mötuneyti	

Saga

Á grunni skipulags og staðarvals bygginga sem Gunnlaugur Halldórsson og Guðmundur Kr. Kristinsson höfðu gert fyrir Búrfellsstöðvarvæðið gerðu Guðmundur og Ferdinand Alfreðsson uppdrætti árið 1980 að mötuneyti og starfsmannahúsi. Byggingin reis á árunum 1980-1982. Auk mötuneytis eru þar gistiherbergi fyrir starfsfólk. Upphaflega var í húsinu ráðsmannsbúð, sem hefur verið breytt í þrjú stór gistiherbergi. Til stendur að byggja yfir sorptunnuskýli. Á 10. áratugnum kom Landslag, Finnur Kristinsson, að gerð tillagna um gróður, göngustíga og frágang á Búrfellsstöðvarvæðinu.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð og að viðhalda upphaflegu efnis- og litavali sem og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Vandað starfsmannahús í anda níunda áratugar.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Sem hluti atvinnu- og iðnaðarsögu og hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellssöðvar. Liggur í landhalla og fellur vel að landslaginu.

Upprunaleg gerð: Hátt. Grunngerð húss óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.

Varðveislugildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að húsið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Aðkoma að mötuneyti og starfsmannahúsi, úr norðri, 2019.

Norðausturhlið mötuneytis og starfsmannahúss, 2019.

Suðurgafll starfsmannahúss, 2019.

Mötuneyti og starfsmannahús, horft úr austri, 2019.

Suðvesturhlið starfsmannahúss, 2019.

Starfsmannahús, horft úr vestri, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Íbúðarhús
Núverandi notkun: Íbúðarhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timbur	
Útveggir:	Timbur	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Málmklæðning	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Starfsmannahús voru hluti af mannvirkjagerð við Búrfellsstöð og urðu erlend verksmiðjuframleidd hús fyrir valinu. Við Skeljastaði 1 og 2 voru reist tvö timburhús eftir teikningum sem eru með norskum skýringartexta sem gætu gefið til kynna að húsin séu frá norskum framleiðanda. Grunngerð húsanna er óbreytt. Á rekstrartíma stöðvar hefur teiknistofan Landslag, Finnur Kristinsson, komið að tillögum um svæðið m.a. stígum, gróðri og frágangi við Skeljastaði.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt og láttlaust íbúðarhús.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Hluti af upphaflegum mannvirkjum við Búrfellsstöð og hluti af iðnaðar- og atvinnusögu.
Umhverfsgildi: Miðlungs. Hluti af heild.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott.
Varðveislugildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að húsin njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Íbúðarhús, horft úr austri, 2019.

Norðvesturhorn íbúðarhúss, 2019.

Íbúðarhús, horft úr suðvestri, 2019.

Suðaasturhorn íbúðarhúss, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

gerðar
Upphafleg notkun: Íbúðarhús
Núverandi notkun: Gestahús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timbur	
Útveggir:	Timbur	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Einlyft timburhús úr moelven-einingum. Afstöðumynd Guðmundar Kr. Kristinssonar og Ferdinands Alfreðssonar af Skeljastöðum frá árinu 1979 sýnir þrjú hús vestan götu (nr. 9, 10, 11) sem nú standa við Skeljastaði 9-11. Austan götu eru sýnd eins hús (nr. 4, 5, 6, 7, 8). Síðar hefur verið horfið frá því að reisa öll húsin í sömu mynd. Teikningar Guðmundar Kr. Kristinssonar og Ferdinands Alfreðssonar frá 1988 sýna íbúðarhús úr moelven-einingum sem síðar risu við Skeljastaði 6-7. Húsin eru nú gestahús með samanlagt u.þ.b. 30 eins manns herbergi.

Húsin voru gerð upp og breytingar gerðar á þaki í kringum 2010. Á rekstartíma stöðvar hefur teiknistofan Landslag, Finnur Kristinsson, komið að tillögum um svæðið m.a. stígum, gróðri og frágangi við Skeljastaði.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einfalt timburhús með yfirbragð bráðabirgðamannvirkis.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti atvinnu- og iðnaðarsögu.

Umhverfsgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott.

Varðveislugildi: Lág. Hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að húsin njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Gestahús, vesturgafi, 2019.

Gestahús, suðurhlið, 2019.

Gestahús, horft úr norðaustri, 2019.

Gestahús, norðurhlið, 2019.

Gestahús, horft úr norðvestri, 2019.

Skeljastaðir 6 og 7 í forgrunni, horft úr suðri. Skeljastaðir 9 - 11 í bakgrunni, 2019.

Hönnuður: Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson arkitektar

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Málmklæðning	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Saga

Upphaflega byggt sem íbúðarhús eftir teikningum Guðmundar Kr. Kristinssonar og Ferdinands Alfreðssonar. Teikningar frá 1999 sýna hugmyndir um breytingar á húsinu í skrifstofuhúsnæði. Í húsinu í dag eru skrifstofur fyrir allar stöðvar á Þjórsár- og Tungnaárvæðis. Árið 2007 var byggt við húsið og í viðbyggingu er stjórnherbergi og fundarherbergi fyrir allar aflstöðvar Þjórsár- og Tungnaárvæðis. Húsið gengur undir nafninu Áttan. Á rekstrartíma stöðvar hefur teiknistofan Landslag, Finnur Kristinsson, komið að tillögum um svæðið m.a. stígum, gróðri og frágangi við Skeljastaði.

Upphafleg notkun: Íbúðarhús

Núverandi notkun: Skrifstofuhús

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

1999: Breyting innra fyrirkomulags og breytt notkun

2007: Stækkun, viðbygging

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð og að viðhalda upphaflegu efnis- og litavali sem og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Vandað íbúðarhúsnæði frá 8. áratug 20. aldar.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu og heild mannvirkja.

Umhverfsgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Upprunaleg gerð: Hátt. Grunngerð óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott. Endurnýjað, viðgert og málað árið 2018.

Varðveislugildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að húsið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Inngangur að skrifstofuhúsnæði, horft úr norðvestri, 2019.

Vesturgafi skrifstofuhúsnæðis, 2019.

Suðurhlið skrifstofuhúsnæðis, 2019.

Suðurhlið skrifstofuhúsnæðis, 2019.

Austurhlið skrifstofuhúsnæðis, 2019.

Norðurgafi skrifstofuhúsnæðis, 2019.

Hönnuður: Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson arkitektar

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Málmklæðning	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Saga

Eftir teikningum Guðmundar Kr. Kristinssonar og Ferdinands Alfreðssonar risu árið 1979 fjögur íbúðarhús við Skeljastaði, sem var ný gata á Búrfellsstöðvarsvæðinu. Íbúðum við Skeljastaði 9 og 11 hefur verið skipt í tvær íbúðir en íbúðin Skeljastöðum 10 er óbreytt. Þar er nú aðsetur stöðvarstjóra Búrfellsstöðvar. Á rekstrartíma stöðvar hefur teiknistofan Landslag, Finnur Kristinsson, komið að tillögum um svæðið m.a. stígum, gróðri og frágangi við Skeljastaði.

Upphafleg notkun: Íbúðarhús

Núverandi notkun: Íbúðarhús

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
2006: Breyting innra fyrirkomulags	Ferdinand Alfreðsson

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð og að viðhalda upphaflegu efnis- og litavali sem og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Vandað íbúðarhúsnæði frá 8. áratug 20. aldar.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu og heild mannvirkja.

Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.

Upprunaleg gerð: Hátt. Grunngerð óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand. Endurnýjað, viðgert og málað árið 2018.

Varðveislugildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Verndarflokkur: Lagt er til að húsinn njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi vegna umhverfislegrar sérstöðu þeirra, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Íbúðarhús, horft úr norðvestri, 2019.

Vesturgafi íbúðarhúss, 2019.

Suðurhlið íbúðarhúss, 2019.

Austurgafi íbúðarhúss, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Óþekkt

Upphafleg notkun: Hesthús og hlaða
Núverandi notkun: Hesthús og fjárhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timburhús	
Útveggir:	Málmklæðning	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Bárujárn	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Einfalt bárujárnsklætt hesthús og hlaða sem reist var árið 1990 samkvæmt fasteignaskrá. Er nú nýtt sem hesthús og fjárhús.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt mannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Hluti af landbúnaðarsögu svæðis.
Umhverfigildi: Lágt.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Enercon
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Vindrafstöð
Núverandi notkun: Vindrafstöð

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**

Byggingarefni: Stál
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstöður: Steinsteypa
Útlit:

Saga

Vindrafstöðvar hannaðar og framleiddar af Enercon og reistar á Hafinu eftir útboðsteikningum VSÓ á árunum 2013-2014. Vindrafstöðvarnar voru settar upp í rannsóknar- og þróunarskyni til að afla upplýsinga um vindrafstöðvar og nýtingu vindorku til raforkuöflunar í íslensku umhverfi. Ekki er fyrirhugað að vindrafstöðvarnar standi til frambúðar á Hafinu.

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Tillaga / leiðbeiningar

Fjarlægja þegar rannsóknarverkefni vindrafstöðva á Hafinu er lokið.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Staðlað iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Hluti af þróun vindorkuvirkjunar á Íslandi.
Umhverfisgildi: Lág. Mannvirkin eru háreist og skera sig úr í víðáttumiklu umhverfinu.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt.
Varðveislugildi: Lág.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Spennarými
Núverandi notkun: Spennarými

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Stál	
Útveggir:		
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:		
Undirstöður:		
Útlit:		

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Stálgámur yfir spenna fyrir vindrafstöðvar á Hafinu. Endurnýjaður gámur var settur upp árið 2018.

Tillaga / leiðbeiningar

Fjarlægja þegar rannsóknarverkefni vindrafstöðva á Hafinu er lokið.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Lágt.
Umhverfsgildi: Lágt.
Upprunaleg gerð: Hátt.
Tæknilegt ástand: Hátt.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: VA arkitekta og Landark í samstarfi við Verkís
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Stöðvarhús
Núverandi notkun: Stöðvarhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Neðanjarðar	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Guðni Th. Jóhannesson forseti Íslands lagði hornstein að Búrfellsstöð II í júní 2018. Á hönnunarstigi voru unnar tvær tillögur að stöðvarhúsinu. Önnur fól í sér að stöðvarhúsið væri neðanjarðar í Sámsstaðaklifi og hin að það væri ofanjarðar, við rætur Sámsstaðaklifs. Tillögurnar voru bornar saman og voru þær metnar jafngildar tækni-, framkvæmdar- og kostnaðarlega. Neðanjarðarkostur varð fyrir valinu, en umhverfisáhrif voru metin minni og rekstrarkostnaður áætlaður lægri til lengri tíma. Stöðvarhúsið er því staðsett nokkur hundruð metra inni í Sámsstaðaklifi með aðkomu um jarðgöng. VA arkitekta og Landark hönnuðu stöðvarhús, aðkomu og önnur mannvirki í samstarfi við Verkís. Á fyrri stigum verkhönnunar kom Landmótun að frumhugmyndum um svæðið. Pétur Jónsson hjá Landark kom að hönnun umhverfis og landmótunar og sá um útboðshönnun fyrir landslagsmótun. Richard Briem hjá VA arkitektum var aðalarkitekt verkefnisins. Lágir aðkomustoðveggir hækka þegar nær kemur aðkomumunnum og veggirnir hverfa inn í fjallið. Bogalaga form einkenna aðkomuna. Aðkomustoðveggir eru úr vistvænni steypu og verður fylgst með því hvernig steypunni reiðir af í íslenskri veðráttu. Um er að ræða rannsóknar- og þróunarverkefni undir stjórn Ólafs Walleik verkfræðings og forstöðumanns Rannsóknarstofu byggingariðnaðarins við Nýsköpunarmiðstöð Íslands.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Neðanjarðar mannvirki samsamast náttúrunni á yfirborðinu.
Menningarsögulegt gildi: Hátt. Atvinnu- og iðnaðarsaga, nýsköpun í þróun og notkun byggingarefna. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.
Varðveislugildi: Miðlungs. Neðanjarðarmannvirki sem ber vott um áherslu á að fella orkumannvirki að og inn í umhverfi.

Verndarflokkur:

Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Aðkomustoðveggur, séð að ofan, 2019.

Aðkoma og inngangur, 2019.

Sléttir, steypfir veggir í gangnamannvirki, 2019.

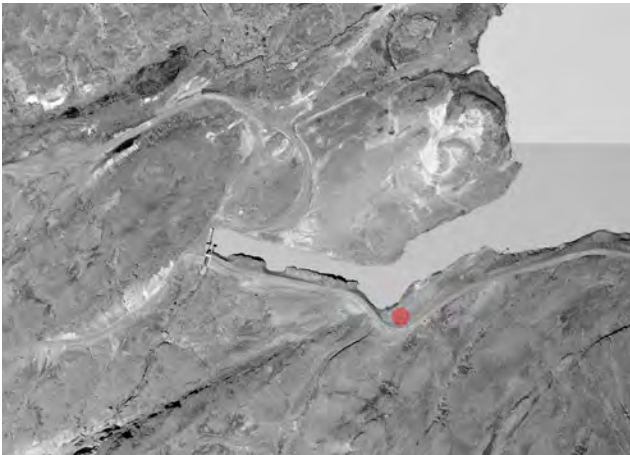
Bergveggir í gangnamannvirki, 2019.

Steypfir veggur og bergveggur í gangnamannvirki, 2019.

Hlaðgólf, 2019.

Hönnuður: VA arkitektar og Landark í samstarfi við Verkís
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Inntakshús
Núverandi notkun: Inntakshús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Skúrþak	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Inntakshús fyrir Búrfellsstöð II sem er staðsett við brún Sámsstaðaklifs. Þaðan fellur vatn niður um 110 metra löng fallgöng að stöðvarhúsinu, sem er staðsett nokkur hundruð metra inni í Sámsstaðaklifi.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Hátt. Atvinnu- og iðnaðarsaga.
Umhverfsgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar II.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.
Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Vesturhlið inntakshúss, 2019.

Vesturhlið inntakshúss, 2019.

Suðurhlið inntakshúss, 2019.

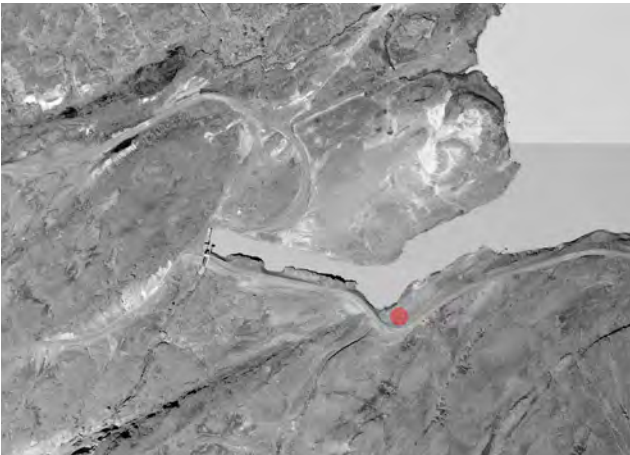
Inntakshús horft úr suðaustri, 2019.

Norðurhlið inntakshúss, 2019.

Inntakshús og útivirki séð úr norðvestri, 2019.

Hönnuður: VA arkitektar og Landark í samstarfi við Verkís
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Útivistirki
Núverandi notkun: Útivistirki

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Spennahús við brún Sámsstaðaklifs. Til stendur að steina húsið að utan til að auðvelda gróðri að setjast á yfirborð hússins þannig að það falli betur að umhverfinu.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Hátt. Atvinnu- og iðnaðarsaga.
Umhverfsgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar II.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.
Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Útírvíkismannvirki, horft ú norðvestri, 2019.

Suðvesturhorn útírvíkismannvirkis, 2019.

Suðausturhorn útírvíkismannvirkis, 2019.

Austurhlið útírvíkismannvirkis, 2019.

Útírvíkismannvirki, horft ú norðaustri, 2019.

Norðurhlið útírvíkismannvirkis. Inntaksmannvirki í forgrunni, 2019.

Hönnuður: VA arkitektar og Landark í samstarfi við Verkís.
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Borholuhús
Núverandi notkun: Borholuhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga

Saga

Steinsteypt borholuhús. Grjót er hlaðið upp að og yfir steypa útveggi. Mannvirkið er einnig kallað Vatnseyri.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs.
Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar II.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: VA arkitektar og Landark í samstarfi við Verkís
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Tækjahús
Núverandi notkun: Tækjahús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
-------------------	--------------------

Saga

Steinsteypt mannvirki fyrir vatnsöflunartæki reist eftir teikningum VA arkitekta. Mannvirkið er einnig kallað Snorralaus.

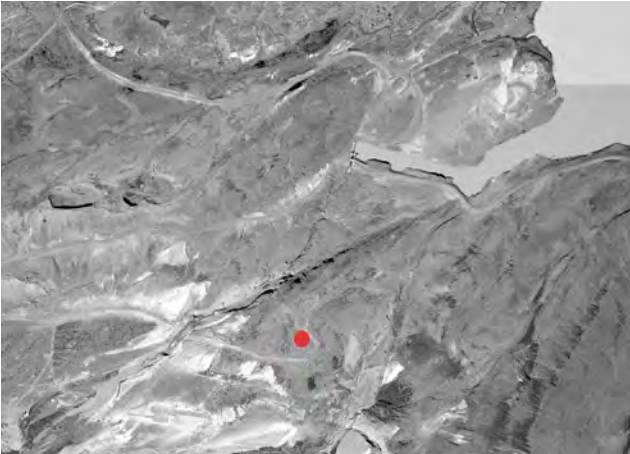
Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs.
Umhverfsgildi: Miðlungs. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar II.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: VA arkitektar og Landark í samstarfi við Verkís
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Vatnstankur
Núverandi notkun: Vatnstankur

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga

Saga

Steinsteypt mannvirki yfir vatnstank. Grjót er hlaðið upp að og yfir steypa útveggi.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggja á upprunalegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs.
Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild mannvirkja Búrfellsstöðvar II.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.
Varðveislugildi: Lág.

Verndarflokkur:

Hönnuður: VA arkitektar í samstarfi við Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Kortenstál	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Saga

Sultartangastöð var vígð í júní 2000 að viðstaddri Valgerði Sverrisdóttur iðnaðarráðherra. Stöðvarhús Sultartangavirkjunar er inngrafið í þröngri kvos og hafði staðsetningin verið ákveðin áður en arkitektarnir komu að hönnuninni. VA arkitektar sá um arkitektahönnun stöðvarhússins í samvinnu við Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen. Í hönnun stöðvarhússins, sem hýsir tvær vélar, er áhersla á samspil ólíkra byggingarefna utan og innanvert jafnt í stórum dráttum sem smáatriðum. Byggingin er úr hrárrí sjónsteypu. Þak vélasalarins er úr léttu efni og þakkrónan, sem er kortenstálsklædd, virðist eins og kóróna á byggingunni. Ryðið úr þakinu smitast yfir á steypuna og líkist útfellingum efnis í umhverfinu. Fínlegt stálvirki í göngubrúum, gólfum, stiga og handriði innanvert í stöðvarhúsinu myndar mótvægi við einfaldan, rúman og hráan vélasalinn. Stálplötuklæðningar eru í þaki og einnig hurðum og innréttingum. Spennar standa framan stöðvarhússins og er aðgreint á milli þeirra með fínlegu stálvirki. Þýska fyrirtækið Sulzer Hydro var í forsvari fyrir framleiðendur véla og rafbúnaðar stöðvarinnar.

Upphafleg notkun: Stöðvarhús

Núverandi notkun: Stöðvarhús

Helstu breytingar	Hönnuðir breytingar
-------------------	---------------------

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum. Sem dæmi eru kortenstál, stálvirki og stálplötur mikilvægur hluti af heildarhönnun hússins. Stálgrindur sem ramma inn spenna við framhlið stöðvarhússins hafa verið teknar niður að stórum hluta. Lagt er til að finna leið til að setja stálgrindurnar aftur upp.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Atvinnu- og virkjunarsaga. Hluti af heild mannvirkja.

Umhverfisgildi: Hátt. Inngrafið í þröngri kvos.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Hátt. Vandað iðnaðarmannvirki í þröngri kvos, einkennist af samspili ólíkra byggingarefna og myndar heild með inntakshúsi.

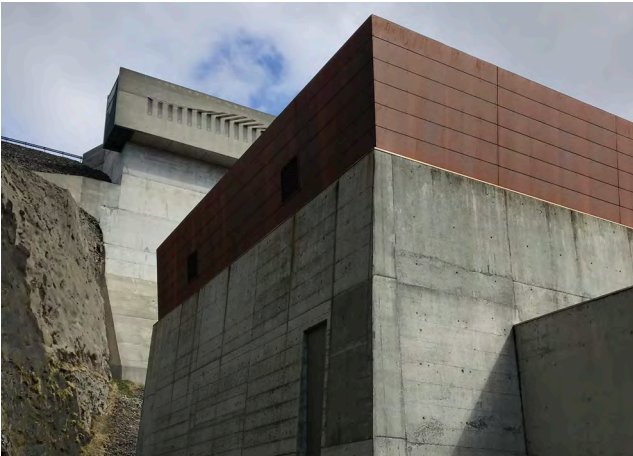
Verndarflokkur: Tillaga að verndarákvæði: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Stöðvarhús og inntakshús séð úr suðvestri, 2019.

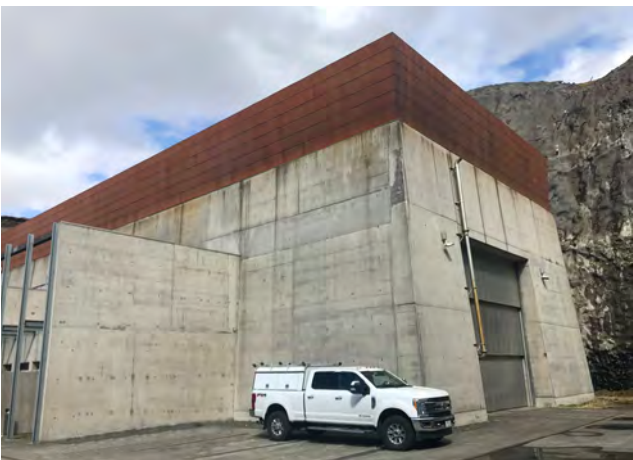
Norðausturhlið og þak stöðvarhúss, 2019.

Vesturhorn stöðvarhúss. Inntakshús í baksýn, 2019.

Suðvesturhlið stöðvarhúss, 2019.

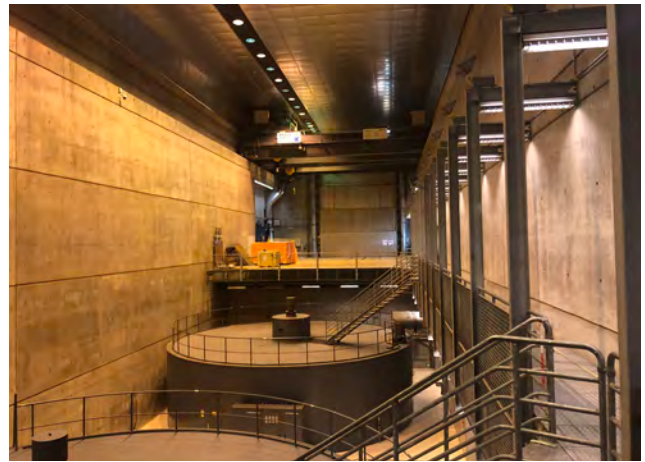
Suðurhorn stöðvarhúss, 2019.

Norðausturhlið stöðvarhúss, 2019.

Hlaðgólf stöðvarhúss, 2019.

Rafalagólf stöðvarhúss, 2019.

Rafalhús, 2019.

Stálplötuklæðning á innréttingum kaffistofu, 2019.

Stálplötur og steinsteypa innanvert í stöðvarhúsi, 2019.

Steinsteypa innanvert í stöðvarhúsi, 2019.

Hönnuður: VA arkitektar í samstarfi við verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Saga

Beint upp af stöðvarhúsinu stendur inntakshúsið og saman mynda byggingarnar sterka heild. Þak hússins er einnig aðkomupallur og gengið er niður stiga til að ganga inn í bygginguna frá austurhlíð þess.

Tillaga Sigurðar Árna Sigurðssonar var valin í samkeppni um gerð listskreytingar á vegg inntakshúss stöðvarinnar. Verkið heitir Sólalda og er úr stálpötum sem standa út úr veggnum og mynda bylgju. Fremst á hverri plötu er gat sem varpa samskonar ljóspunkti í skugga hvernar plötu undir hádegissól. Mannvirkið er ekki skráð sérstaklega í mannvirkjaskrá heldur sem hluti af stöðvarhúsi.

Upphafleg notkun: Inntakshús

Núverandi notkun: Inntakshús

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði hússins er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum. Þakrymi inntakshússins er eins konar aðkomupallur. Þaðan er hægt er að standa uppi á þar til gerðri plötu og njóta útsýnis til suðurs og einnig á listaverkið. Huga má að því hvernig leysa mætti þakrymið enn betur sem útsýnisstað um leið og öryggis er gætt.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Atvinnu- og virkjunarsaga. Hluti af heild mannvirkja Sultartangastöðvar.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott

Varðveislugildi: Hátt. Vandað iðnaðarmannvirki sem myndar heild með stöðvarhúsi.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Suðvesturhlið inntakshúss, ofan stöðvarhúss, 2019.

Norðausturhlið inntakshúss. Búrfell í fjarska, 2019.

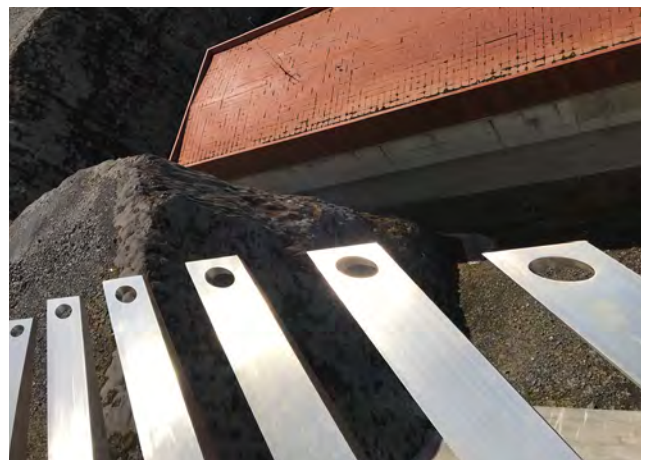
Norðvesturhlið inntakshúss, þak stöðvarhúss og frárennisskurður í baksýn, 2019.

Norðausturhlið inntakshúss myndar aðkomu- og útsýnispall, 2019.

Steypt þak inntakshús myndar aðkomupall, horft til suðvesturs. Búrfell í fjarska, 2019.

Séð frá aðkomupalli yfir stöðvarhús á hluta listaverks á inntakshúsi, 2019.

Hönnun: VA arkitektar í samstarfi við verkfræðistofu Sigurðar Thorodssen

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:		

Saga

Einfalt iðnaðarmannvirki sem er byggt yfir tengivirki stöðvarinnar. Mikil lofthæð er á jarðhæð og úr lágum kjallara ganga stigagöng niður í strengjagöng sem tengjast stöðvarhúsinu. Tengivirkið var stækkað árið 2005 og gert er ráð fyrir frekari stækkun tengivirkisins.

Upphafleg notkun: Tengivirkishús

Núverandi notkun: Tengivirkishús

Helstu breytingar

2005: Stækkun

Hönnuðir breytinga

VA arkitektar

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt. Einfalt formfast iðnaðarmannvirki í módernískum anda.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Atvinnu- og virkjunarsaga. Hluti af heild mannvirkja Búrfells- og Sultartangastöðva.

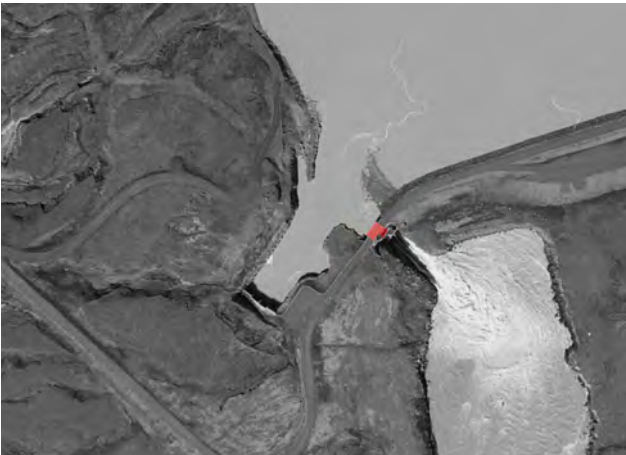
Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Miðlungs. Húsið var stækkað skv. upprunalegri áætlun.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnun: Harza Engineering Company og verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen í samráði við Guðmund Kr. Kristinnsson arkitekt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Lokuvirki
Núverandi notkun: Lokuvirki

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft á kjallara	

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Sultartangastífla var byggð á árunum 1982-1984 m.a. til þess að auka rekstraröryggi Búrfellsstöðvar, draga úr ísskolun þar og bæta við miðlun kerfisins. Í upphafi var gert var ráð fyrir hækkun stíflunnar samhliða byggingu Sultartangastöðvar og á byggingartíma stöðvarinnar var Sultartangastífla hækkuð. Við það stækkaði lónið úr 18 í 20 km². Sultartangastífla er lengsta stífla á Íslandi eða alls 6,1 km að lengd og mesta hæð hennar er 22 m. Einfalt og lágstemmt lokuvirki stíflunnar lætur lítið yfir sér að utan en þegar inn er komið eru tvær hæðir neðanjarðar með verkstæði og geymslu. Úr kjallara er útgengt á svalir ofan á frárennslisæð vatnsins sem leitt er gegnum gamla Þjórásarfarveginn að inntaki stöðvarhúss. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnisvali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfalt formfast iðnaðarmannvirki í móðernískum anda.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Atvinnu- og virkjunarsaga.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild mannvirkja Búrfells- og Sultartangastöðva.

Upprunaleg gerð: Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Tími kominn á steypuviðgerðir.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

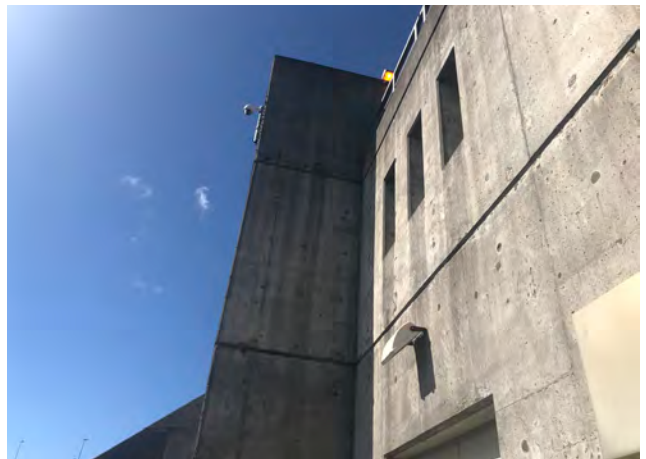
Norðvesturhlið lokuvirkis, 2019.

Lokuvirki, horft úr austri, 2019.

Lokuvirkishús, horft úr vestri, 2019.

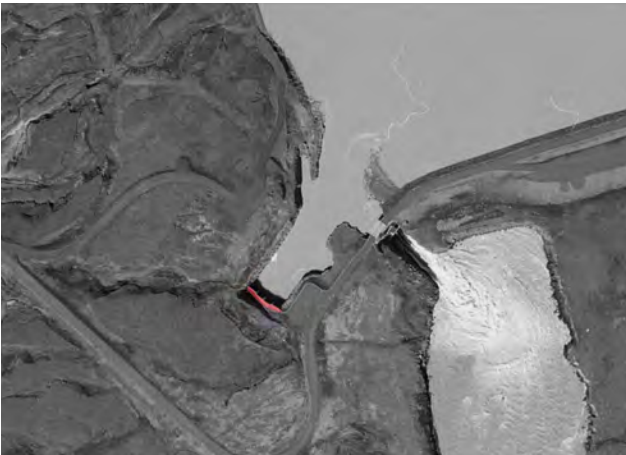
Suðausturhlið lokuvirkis, 2019.

Lokuvirki, 2019.

Innandryra í lokuvirki, 2019.

Hönnuður: Harza Engineering Company og verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen í samráði við Guðmund Kr. Kristinsson arkitekt

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**

Byggingarefni: Steinsteyp

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstöður: Steinsteyp

Útlit:

Saga

Steinsteyp inntaksmannvirki sem rís á byggingartíma Sultartangastíflu. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Upphafleg notkun: Inntaksmannvirki

Núverandi notkun: Inntaksmannvirki

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til lagfæringa eða breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einfalt iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Atvinnu- og virkjunarsaga.

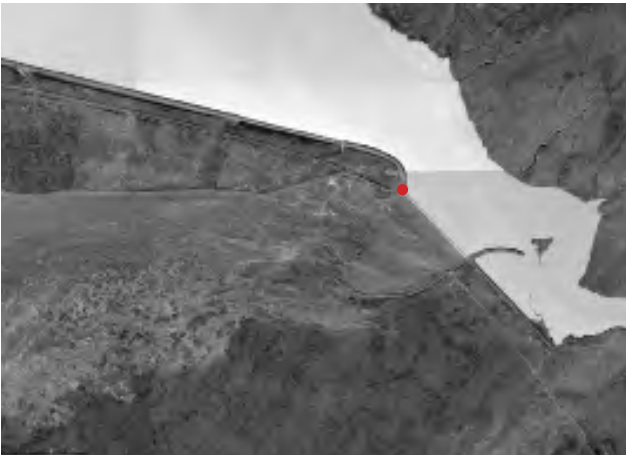
Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild mannvirkja Búrfells- og Sultartangastöðva.

Upprunaleg gerð: Miðlungs

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Blöðruhús
Núverandi notkun: Blöðruhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:		

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga

Saga

Steinsteypt blöðruhús við Sultartangastíflu.

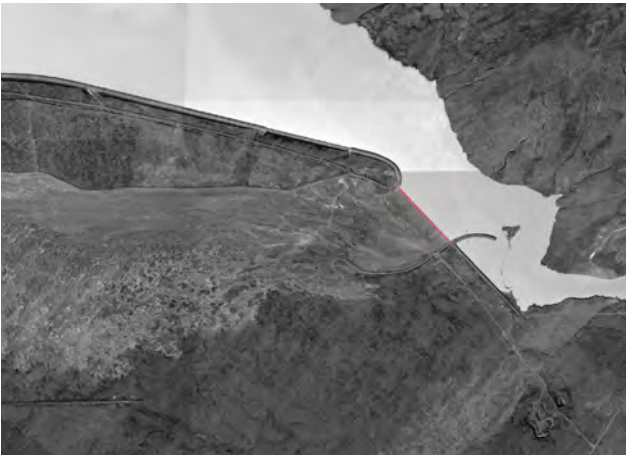
Tillaga / leiðbeiningar

Komi til lagfæringa eða breytinga er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki með afmarkað hlutverk.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Hluti af heild. Atvinnu- og virkjunarsaga.
Umhverfsgildi: Lágt. Hluti af heild mannvirkja Búrfells- og Sultartangastöðva.
Upprunaleg gerð: Miðlungs.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Harza Engineering Company og verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Yfirfall
Núverandi notkun: Yfirfall

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**

Byggingarefni: Steinsteyp

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstöður:

Útlit:

Saga

Steinsteyp yfirfallsmannvirki.

Helstu breytingar

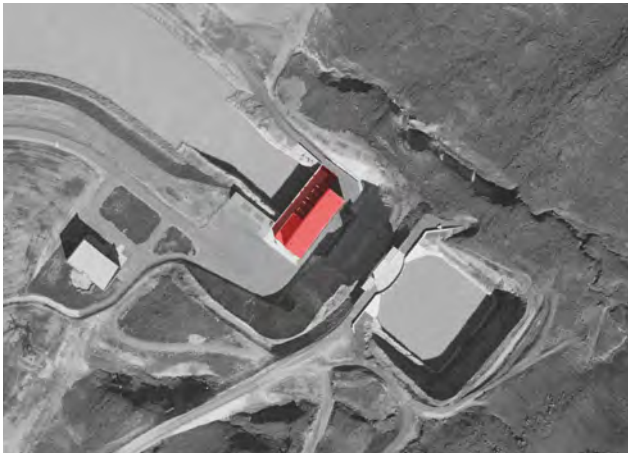
Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu og heild mannvirkja.
Umhverfsgildi: Miðlungs. Hluti af heild mannvirkja Búrfells- og Sultartangastöðva.
Upprunaleg gerð: Miðlungs.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.
Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Arkitektastofan OG í samstarfi við Eflu, Verkís, Mannvit og Landslag
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Stöðvarhús
Núverandi notkun: Stöðvarhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:		

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Búðarhálstöð var gangsett árið 2014 af Bjarna Benediktssyni fjármálaráðherra og Ragnheiði Elínu Árnadóttur iðnaðarráðherra. Arkitektar stöðvarhúss voru Ormar Þór Guðmundsson, Garðar Guðnason og Sigurður Gústafsson hjá arkitektastofunni OG. Ómeðhöndluð steypa og einföld form stöðvarhússins mynda andstæðu í tilkomumiklu móbergslagslagi þar sem stöðvarhúsið og inntakshúsið mynda sterka heild sem eins konar virki. Verkfræðistofan Efla hf. sá um verkfræðilega hönnun mannvirkja ásamt því að hafa yfirumsjón með annarri hönnun. Verkfræðistofan Mannvit hannaði lokur og fallpípur og verkfræðistofan Verkís vélbúnað og húskerfi. Landslag sá um landlagshönnun, aðalhönnuður landslagsmótunar var Þráinn Hauksson.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt. Stílhreint, formfast stöðvarhús.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Búðarhálstöðvar, atvinnu- og iðnaðarsaga.

Umhverfisgildi: Hátt. Skapar skýra andstöðu við umhverfi sitt og myndar sterka heild ásamt inntakshúsi.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott

Varðveislugildi: Hátt. Stílhreint mannvirki sem myndar sterka heild með inntakshúsi.

Verndarflokkur: Tillaga að verndarákvæði: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Norðvesturhlíð stöðvarhúss. Inntakshús að ofanverðu, 2019.

Stöðvarhús, horft úr norðvestri. Opinn skurður í bakgrunni, 2019.

Stöðvarhús, vesturhorn, 2019.

Stöðvarhús, austurhorn, 2019.

Suðausturhlíð og þak stöðvarhúss, 2019.

Stöðvarhús, 2019.

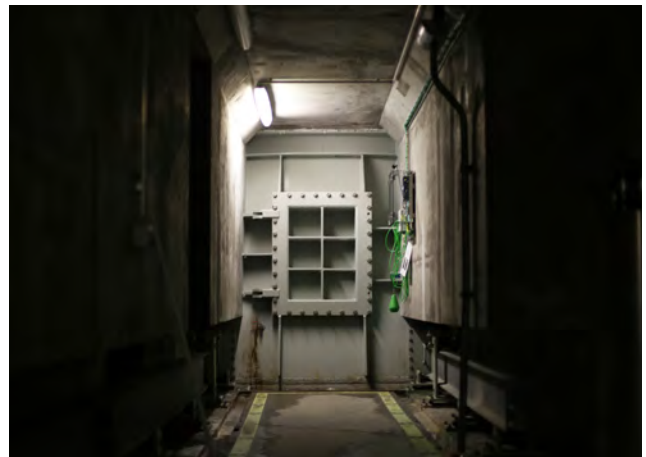
Kaffistofa stöðvarhúss, 2019.

Rafalagólf, 2019.

Inni í stöðvarhúsi, 2019.

Inni í stöðvarhúsi, 2019.

Hönnuður: OG arkitektar í samstarfi við Eflu, Verkís, Mannvit og Landslag

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:		

Saga

Sjá stöðvarhús.

Upphafleg notkun: Inntakshús

Núverandi notkun: Inntakshús

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnisvali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt.

Menningarsögulegt gildi: Hátt.

Umhverfsgildi: Hátt. Skapar skýra andstöðu við umhverfi sitt og myndar sterka heild ásamt inntakshúsi.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Nokkuð gott ástand.

Varðveislugildi: Hátt. Stílhreint mannvirki sem myndar sterka heild með stöðvarhúsi.

Verndarflokkur: Tillaga að verndarákvæði: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki:

Einstök hús, húsaraðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

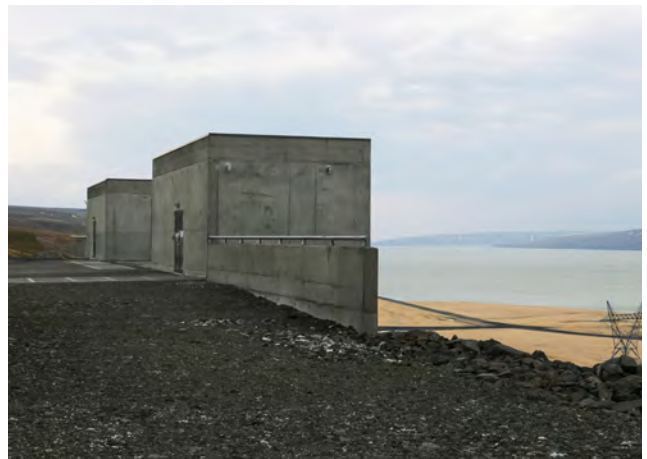
Inntakshús, horft úr suðaustri, 2019.

Inntakshús, horft úr norðaustri, 2019.

Inntakshús, horft úr suðaustri, 2019.

Inntakshús, horft úr norðaustri, 2019.

Inntakshús, horft úr norðaustri, 2019.

Inni í inntakshúsi, 2019.

Hönnuður: OG arkitektar í samstarfi við Eflu, Verkís, Mannvit og Landslag

Fyrsti eigandi: Landsnet

Upphafleg notkun: Tengivirki

Núverandi notkun: Tengivirki

Gerð

Upphafleg

Núverandi

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Byggingarefni:

Steinsteypt

Útveggir:

Málmklæðning

Þakgerð:

Flatt

Þakklæðning:

Málmklæðning

Undirstöður:

Steinsteypt

Útlit:

Saga

Málmklætt, stórt tengivirkishús. Staðsetning hússins á sléttu við lónið var ákvörðuð áður en arkitektar komu að verkefninu.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Hluti af heild.

Umhverfisgildi: Lágt.

Upprunaleg gerð: Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.

Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: OG arkitektar í samstarfi við Eflu, Verkís, Mannvit og Landslag

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**

Byggingarefni: Steinsteipt

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstöður: Steinsteipt

Útlit:

Saga

Steinsteipt inntaksmannvirki fyrir Búðarhálstöð. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Upphafleg notkun: Inntaksmannvirki

Núverandi notkun: Inntaksmannvirki

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einfalt iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

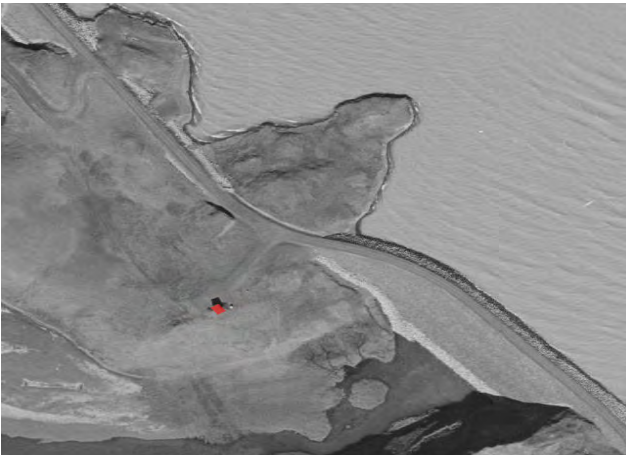
Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Lág.

Verndarflokkur:

Hönnuður: OG arkitektar í samstarfi við Eflu, Verkís, Mannvit og Landslag

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt, grjótklæðning	
Þakgerð:	Skúrþak	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft	

Saga

Steinsteypt mannvirki sem hýsir mæla sem greina ástand stíflu. Grjóti er hlaðið að útveggjum mannvirkis. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Upphafleg notkun: Tækjahús

Núverandi notkun: Tækjahús

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggt sé á upphaflegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Einfalt iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

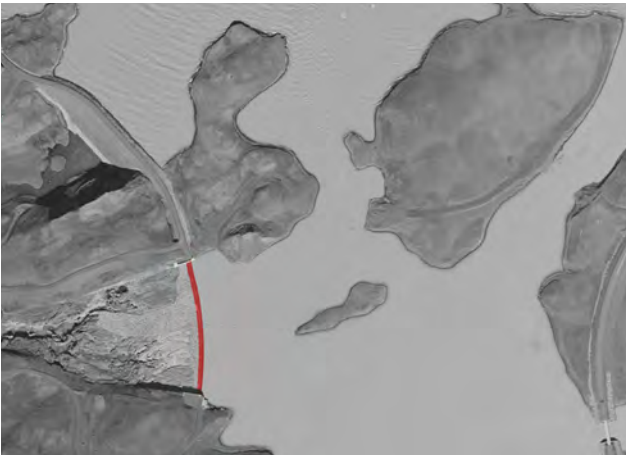
Umhverfsgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild. Felld inn í landslagið.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: OG arkitektar í samstarfi við Eflu, Verkís, Mannvit og Landslag

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:		
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:		

Saga

Steinsteypt yfirfall stíflu. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Upphafleg notkun: Yfirfall

Núverandi notkun: Yfirfall

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Gunnlaugur Halldórsson, Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson arkitekta í samstarfi við Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen og Harza Engineering Company
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Stöðvarhús
Núverandi notkun: Stöðvarhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft á kjallara	

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
2004: Stækkun bakbyggingar, skrifstofu og breytingar á anddyri	Ferdinand Alfreðsson

Saga

Hrauneyjafoss var efsti virkjunarstaðurinn sem kom við sögu í áætlun Gotfreds Sætersmoens um orkuver á vatnasvæði Þjórsár fyrir Fossafélagið Titan árið 1918. Framkvæmdir hófust um sextíu árum síðar og í september 1981 lagði Vigdís Finnbogadóttir forseti hornstein að stöðvarhúsinu. Arkitektarnir Gunnlaugur Halldórsson, Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson hönnuðu stöðvarhús og önnur mannvirki en verkfræðileg hönnun var í höndum verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen og hins svissneska Harza Engineering Company. Reynir Vilhjálmsson landslagsarkitekt kom að landslagsmótun á stöðvarsvæðinu. Tvær ólíkar tillögur að stöðvarhúsinu voru kynntar árið 1975 og sú sem varð fyrir valinu svipar til stöðvarhúss Búrfells á þann hátt að um er að ræða formsterkt mannvirki með sjónsteypuáferð og framhliðin skiptist í fimm jafna ferhyrnda reiti. Þrír reitir liggja yfir affallsrás stöðvarinnar og á tveimur reitum er lágmynd úr stáli eftir Hafstein Austmann myndlistarmann. Einlyft bakbygging er einnig steinsteypt. Hún var stækkuð og anddyrri endurnýjað árið 2004. Stöðvarstjóri Hrauneyjafoss-, Sigöldu- og Vatnsfellsstöðva var með aðstöðu í Hrauneyjafossstöð þar til árið 2005 er svæðin voru sameinuð og aðsetur stöðvarstjóra og stór hluti starfsmanna aðstöðu fluttur í Búrfellsstöð. Teikningar Landslags frá 10. áratug sýna tillögur að umhverfisskipulagi, gróðri og ræktun á stöðvarsvæðinu.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

- Byggingarlist:** Formfast iðnaðarmannvirki í módernískum anda.
- Menningarsögulegt gildi:** Hátt. Hluti af atvinnu- og virkjunarsögu.
- Umhverfisstærð:** Hátt. Hluti af heild mannvirkja Hrauneyjarstöðvar.
- Upprunaleg gerð:** Hátt. Grunngerð óbreytt frá upprunalegri gerð.
- Tæknilegt ástand:** Hátt. Gott.
- Varðveislugildi:** Hátt. **Stílhreint og formfast** iðnaðarmannvirki í módernískum anda.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaræðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Stöðvarhús og inntakshús séð úr norðvestri, 2019.

Norðvesturhorn með lágmynd eftir Hafstein Austmann, 2019.

Stöðvarhús séð úr suðvestri, 2019.

Inngangur er við vesturgafli stöðvarhúss, 2019.

Austurgafli stöðvarhúss, 2019.

Suðurhlíð stöðvarhúss og frárennisskurður til norðurs, 2019.

Horft yfir rafalagólf, 2019.

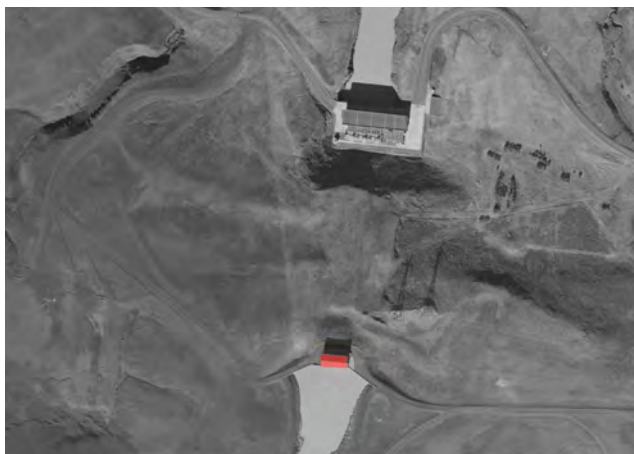
Verkstæði, 2019.

Túrbínugryfja, 2019.

Rafbúnaðarrými, 2019.

Hönnuður: Gunnlaugur Halldórsson, Guðmundur Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson arkitektar í samstarfi við Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen og Harza Engineering Company
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Inntakshús
Núverandi notkun: Inntakshús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	Stálgrind í viðbyggingu
Útveggir:	Steinsteypa	Málmklædd viðbygging
Þakgerð:	Flatt	Skúrþak á viðbyggingu
Þakklæðning:	Þakpappi	Málmklædd viðbygging
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Viðbygging yfir inntakslukur	Ferdinand Alfreðsson

Saga

Steinsteypt inntakshús. Upphaflega voru lokurnar fyrir utan inntakshúsið en síðar var byggt við húsið og yfir lokurnar. Viðbyggingin er einföld stálgrindarbygging úr timbri og klædd áli. Mannvirkið er ekki skráð sérstaklega í fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnisvali og frágangsdæilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki í módernískum anda.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Hluti af atvinnu- og virkjunarsögu og heild mannvirkja Hrauneyjafossstöðvar.

Umhverfsgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild mannvirkja Hrauneyjafossstöðvar.

Upprunaleg gerð: Miðlungs. Grunngerð hússins óbreytt með seinni tíma viðbyggingu.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.

Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt, iðnaðarmannvirki í módernískum anda sem myndar heild með stöðvarhúsi.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Inntakshús séð úr suðaustri, 2019.

Vesturgafli inntakshúss, 2019.

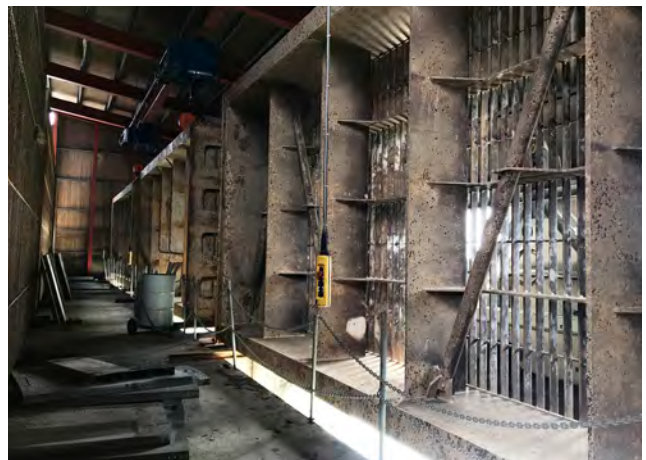
Austurgafli inntakshúss, 2019.

Inntakshús, horft til norðurs, 2019.

Úr inntakshúsi, 2019.

Úr viðbyggingu inntakshúss, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Tækjageymsla
Núverandi notkun: Tækjageymsla

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Steinsteypt tækjageymsla með þremur innkeyrsluhurðum á vesturhlið, reist árið 1992.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt geymslumannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Lágt.
Umhverfisgildi: Lágt.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Bensínskúr
Núverandi notkun: Bensínskúr

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:		
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Steinsteypt hús yfir eldsneytisdælur, reist árið 1992.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt.
Menningarsögulegt gildi: Lágt.
Umhverfsgildi: Lágt.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen og Harza Engineering Company í samstarfi við Guðmund Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:		
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft á kjallara	

Saga

Steinsteypt lokuvirki með tveimur árlokum og einni stjórnloku. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Upphafleg notkun: Lokuvirki

Núverandi notkun: Lokuvirki

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á ytra eða innra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnisvali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfalt mórernískt iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild. Atvinnu- og iðnaðarsaga.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Veðrað og mosagróid og þarfnastr viðhalds.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Lokuvirki, 2019.

Lokuvirki, norðvesturhlíð, 2019.

Lokuvirki, horft til vesturs, 2019.

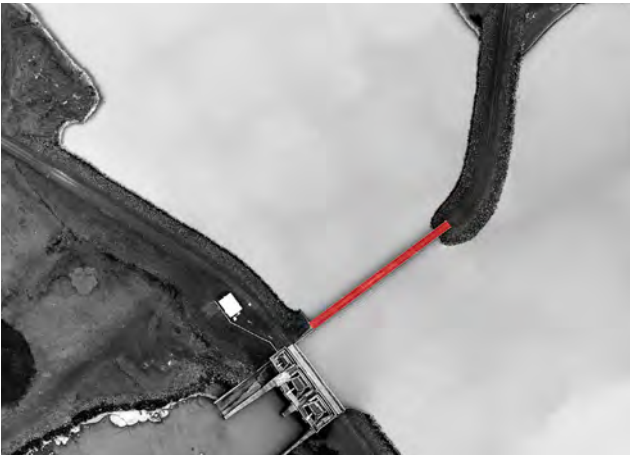
Lokuvirki, 2019.

Lokuvirki, 2019.

Lokuvirki, horft til austurs. Rafstöðvarhús í forgrunni, 2019.

Hönnuður: Verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen og Harza Engineering Company í samstarfi við Guðmund Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Inntaksmannvirki

Núverandi notkun: Inntaksmannvirki

Gerð	Upphafleg	Núverandi	Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
Byggingarefni:	Steinsteypt			
Útveggir:				
Þakgerð:				
Þakklæðning:				
Undirstöður:	Steinsteypt			
Útlit:				

Saga

Steinsteypt inntaksmannvirki. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einfalt iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.

Varðveislugildi: Lág.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Verkfræðistofa Sigurðar Thoroddsen og Harza Engineering Company í samstarfi við Guðmund Kr. Kristinsson og Ferdinand Alfreðsson

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Rafstöðvarhús

Núverandi notkun: Rafstöðvarhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi	Helstu breytingar	Hönnuðir breytingar
Byggingarefni:	Steinsteypa			
Útveggir:	Steinsteypa	Múrkústað		
Þakgerð:	Flatt			
Þakklæðning:	Þakpappi			
Undirstöður:	Steinsteypt			
Útlit:	Einlyft			

Saga

Steinsteypt rafstöðvarhús.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lág. Einfalt iðnaðarmannvirki með afmarkað hlutverk.

Menningarsögulegt gildi: Lág.

Umhverfisgildi: Lág.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.

Varðveislugildi: Lág.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Guðmundur Kr. Kristinsson, Ferdinand Alfreðsson og Helga Guðmundsdóttir arkitektar í samstarfi við Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Málmklæðning	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft á kjallara	

Saga

Einlyft steinsteypt hús á kjallara upphaflega byggt árið 1980 sem mötuneyti og önnur aðstaða fyrir starfsmenn Hrauneyjafossstöðvar. Teikningar Ferdinands Alfreðssonar frá árinu 2001 sýna nýjan tengingang milli starfsmannahúss og vinnubúða úr moelven-einingum, sem bætt var við vestan við starfsmannahúsið. Þegar aflstöðvar Þjórsár- og Tungnaárvæðis voru sameinaðar árið 2005 fluttist öll starfsmannaaðstaða til Búrfellsstöðvar. Í kjölfarið var starfsmannahúsnæði Hrauneyjafossstöðvar leigt út og þar rekið hótél til ársins 2018. Frá þeim tíma hefur húsnæðið ekki verið í notkun.

Upphafleg notkun: Mötuneyti og starfsmannahús

Núverandi notkun: Ekki í notkun

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
2001: Tengingangur yfir í vinnubúðir Breyting innra fyrirkomulags Byggt yfir sólpall	Ferdinand Alfreðsson

Tillaga / leiðbeiningar

Finna þarf húsnæðinu nýtt hlutverk. Við breytingar og aðlögun að nýju hlutverki er lagt til að byggja á upphaflegri gerð hússins, sem og efnis- og litavali innanvert sem utan. Fjarlægja seinni tíma vinnubúðir sem rýra byggingarlistalegt gildi hússins.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Vandað en lágstemmt mötuneyti og starfsmannahús

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu.

Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Hrauneyjafossstöðvar.

Upprunaleg gerð: Miðlungs. Óbreytt að mestu frá upprunalegri gerð utan seinni tíma viðbyggingar.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Leki virðist tengdur seinni tíma breytingum hússins.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Inngangur, horft úr austri, 2019.

Starfsmannahús, suðvesturhorn, 2019.

Starfsmannahús, horft úr suðri, 2019.

Starfsmannahús, horft úr suðaustri, 2019.

Mötuneyti og starfsmannahús, horft úr vestri, 2019.

Mötuneyti að innan, 2019.

Hönnuður: Guðmundur Kr. Kristinsson, Ferdinand Alfreðsson og Helga Guðmundsdóttir arkitektar í samstarfi við Verkfræðistofu Sigurðar Thoroddsen

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Mænisþak	
Þakklæðning:	Málmklæðning	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft	

Saga

Raðhús með fjórum íbúðum upphaflega reist fyrir starfsmenn Hrauneyjafossstöðvar. Raðhúsið er tengt við aðliggjandi starfsmannahús en ekki er innangengt á milli húsanna.

Upphafleg notkun: Raðhús

Núverandi notkun: Ekki í notkun

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Tillaga / leiðbeiningar

Finna þarf húsnæðinu nýtt hlutverk. Við breytingar og aðlögun að nýju hlutverki er lagt til að byggja á upphaflegri gerð hússins, sem og efnis- og litavali innanvert sem utan. Rauður litur utanvert á flötum undir gluggum er hluti af upprunalegri litapallettu en hefur upplitast.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfaldt, stílhreint sultartang með smábúðum.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild mannvirkja Hrauneyjafossstöðvar.

Upprunaleg gerð: Grunngerð óbreytt frá upprunalegri gerð.

Tæknilegt ástand: Gott.

Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Raðhús, horft úr norðri, 2019.

Raðhús, horft úr vestri, 2019.

Austurhlið raðhúss, 2019.

Inngangur að íbúð á austurhlið raðhússins, 2019.

Samliggjandi eldhús og stofa í íbúð í raðhúsi, 2019.

Horft til vesturs út um stofuglugga íbúðar í raðhúsi, 2019.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Starfsmannaíbúðir
Núverandi notkun: Ekki í notkun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Timbur	
Útveggir:	Timbur	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:		
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Upphaflega vinnubúðir sem reistar voru á svæðinu. Hluti búðanna hefur verið fjarlægður. Búðirnar voru nýttar undir starfsmannaaðstöðu á tímum hótélrekstrar á svæðinu.

Tillaga / leiðbeiningar

Fjarlægja.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einföld hús með yfirbragð bráðabirgðamannvirkja.

Menningarsögulegt gildi: Lágt.

Umhverfisgildi: Lágt.

Upprunaleg gerð: Grunngerð óbreytt frá upprunalegri gerð.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Þokkalegt ástand.

Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Vesturhlið starfsmannahúsa, 2019.

Starfsmannahús, horft úr suðvestri, 2019.

Austurhlið starfsmannahúsa, 2019.

Norðvesturhorn starfsmannahúss, 2019.

Suðurgafi starfsmannahúsa, 2019.

Suðausturhorn starfsmannahúss, 2019.

Hönnuður: Gunnlaugur Halldórsson og Guðmundur Kr. Kristinsson arkitekta í samstarfi við Virkir hf og Electro-Watt Engineering Services

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakdúkur, mól	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:	Einlyft á kjallara	

Saga

Árið 1975 lagði Kristján Eldjárn forseti Íslands hornstein að stöðvarhúsinu við Sigöldu, en árið 1971 hófst verkfræðileg hönnun byggingarinnar. Hún var í höndum svissnesku verkfræðistofunnar Electro-Watt Engineering Services og samsteypu íslenskra verkfræðistofa, Virkis, hf., en þar með jókst hlutur íslenskra verkfræðinga við undirbúning virkjana frá því sem áður hafði verið. Guðmundur Kr. Kristinsson og Gunnlaugur Halldórsson arkitekta voru fengnir til að hanna stöðvarhúsið og önnur mannvirki. Hönnunin var að mestu leyti í höndum Guðmundar sem fór til Sviss að vinna að hönnun hússins í samvinnu við svissneska verkfræðinga. Ólíkt upphaflegri hugmynd að stöðvarhúsinu, sem gerði ráð fyrir að það yxi út úr hlíðinni og félli að landslaginu, þá stendur stöðvarhúsið frá brekkunni. Sjónsteypa og einföld form í jöfnum hrynjanda einkenna stöðvarhúsið. Massi á jarðhæð er tvískiptur vestast er steinsteypt inngangsbygging með þykkan rúnaðan steinsteyptuþakkant í mótternískum anda. Stjórnstöð og starfmannaaðstaða er í inngangsbyggingu þaðan sem innangengt er í vélasalinn. Framan við vélasalinn á steyptri brú yfir frárennisskurð standa spennarnir sem eru í appelsínurauðum lit, sem einkennir marga þætti í byggingum Guðmundar Kr. Kristinssonar. Milli spennanna eru steinsteyptir veggir með rífflaða áferð. Efnt var til samkeppni um veggmynd á stöðvarhúsinu og hlaut tillaga Björns Kristleifssonar arkitekts fyrstu verðlaun. Vinningstillagan sem var úr málörum og plexígléri skemmdist af völdum snjóþyngsla skömmu eftir uppsetningu og hefur ekki verið sett upp aftur. Breytingar hafa verið gerðar á innra fyrirkomulagi og aðalinngangi stöðvarhússins.

Upphafleg notkun: Stöðvarhús

Núverandi notkun: Stöðvarhús

Helstu breytingar Hönnuðir breytinga

2018: Breyting innra fyrirkomulags; lyfta og nýtt dyraop úr suðri inn í inngangsbyggingu.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til lagfæringa eða breytinga á innra eða ytra byrði stöðvarhússins er lagt til að byggt sé á upprunalegri gerð og upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt. Stílhreint, formfast iðnaðarmannvirki í mótternískum anda og ber höfundareinkennum Guðmundar Kr. Kristinssonar vitni.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu.

Umhverfisgildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Sigöldustöðvar.

Upprunaleg gerð: Hátt. Lítið breytt frá upprunalegri gerð

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.

Varðveislugildi: Hátt. Stílhreint, formfast iðnaðarmannvirki sem ber höfundareinkennum Guðmundar Kr. Kristinssonar mjög gott vitni.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Stöðvarhús, horft úr norðvestri, 2019.

Norðausturhorn stöðvarhúss, 2019.

Stöðvarhús, horft úr suðaustri, 2019.

Stöðvarhús, horft til norðurs, 2019.

Stöðvarhús, 2019.

Inngangur að stöðvarhúsi, 2019.

Riffluð steinsteypuáferð veggja við spenna, 2019.

Appelsínurauður einkennislitur á spennum, 2019.

Hlaðgólf, 2019.

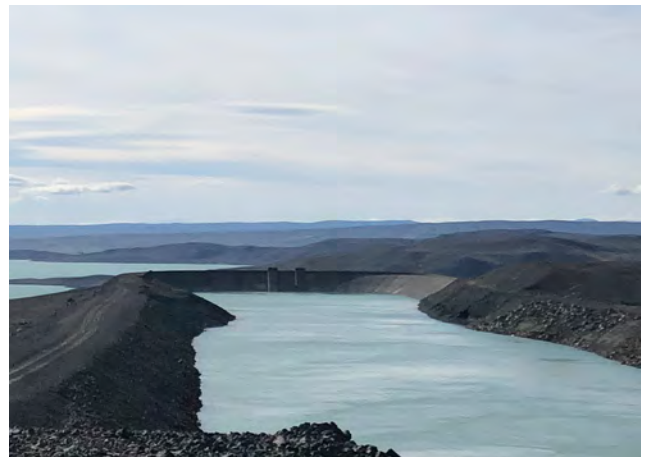
Rafalagólf, 2019.

Inni í stöðvarhúsi, loftklæðning appelsínurauð, 2019.

Bílskúr og geymsla stöðvarhúss, 2019.

Hönnuður: Electro-Watt Engineering Services í samstarfi við Virkir hf.

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**

Byggingarefni: Steinsteypa

Útveggir:

Þakgerð:

Þakklæðning:

Undirstöður:

Útlit:

Upphafleg notkun: Inntaksmannvirki

Núverandi notkun: Inntaksmannvirki

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Inntaksmannvirki stöðvar. Inntaksskálín er mynduð úr mörgum steiptum skáplötum og á milli platna eru þensluraufar. Vestan inntaksmannvirkis og austan stöðvarhúss er steipt aðkomuhús inn í inntak, einnig kallað kirkjan. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Einfalt og völdugt inntaksmannvirki sem myndar heild með stöðvarhúsi.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Sem hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu og heild mannvirkja Sigöldustöðvar.

Umhverfsgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt og völdugt mannvirki sem myndar heild með stöðvarhúsi.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Tengivirki
Núverandi notkun: Tengivirki

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa og stál	
Útveggir:		
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:		
Útlit:		

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga

Saga

Tengivirki stöðvar. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.
Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.
Upprunaleg gerð: Miðlungs. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Miðlungs.
Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Óþekkt
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Spennahús
Núverandi notkun: Spennahús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Stálgámur	
Útveggir:		
Þakgerð:		
Þakklæðning:		
Undirstöður:		
Útlit:	Einlyft	

Helstu breytingar	Hönnuðir breytingar

Saga

Stálgámur sem er spennahús tengivirkis.

Tillaga / leiðbeiningar

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Lágt.

Umhverfisgildi: Lágt.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt.

Varðveislugildi: Lágt.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Electro-Watt Engineering Services í samstarfi við Virkir hf.

Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakdúkur	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:	Einlyft á kjallara	

Upphafleg notkun: Botnlokuhús

Núverandi notkun: Botnlokuhús

Helstu breytingar

Hönnuðir breytinga

Saga

Útrásarendi botnrásar og einlyft steinsteypt botnlokuhús með flötu dúklögðu þaki. Gluggar eru úr hleðslugleri. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á innra eða ytra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Hátt. Einfalt, stílhreint iðnaðarmannvirki í anda mótternisma.

Menningsögulegt gildi: Hátt. Sem hluti af heild.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Fellur vel að og brúar bil náttúrulegs og manngerðs landslags.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbeytt.

Tæknilegt ástand: Miðlungs.

Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki sem er vel aðlagð að staðháttum á mótum náttúrulegs og manngerðs umhverfis.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Botnlokuhús, horft úr suðvestri, 2019.

Botnlokuhús, horft til suðvesturs, 2019.

Norðausturhlið botnlokuhúss, 2019.

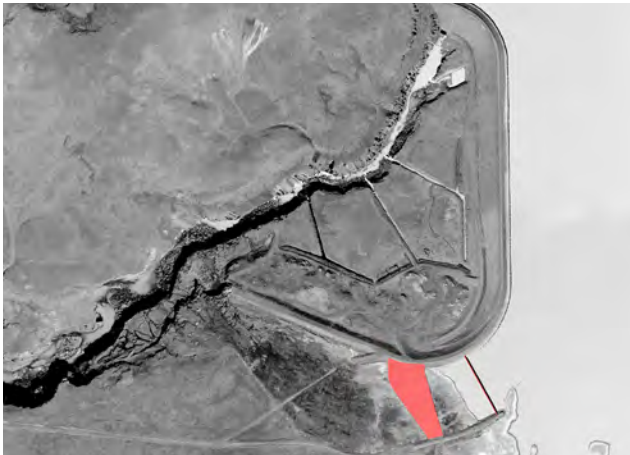
Suðvesturhorn botnlokuhúss, 2019.

Inngangur að botnlokuhúsi er á austurgafli, 2019.

Suðausturhorn botnlokuhúss, 2019.

Hönnuður: Virkir hf. og Electro-Watt Engineering Services
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Yfirfall
Núverandi notkun: Yfirfall

Gerð **Upphafleg** **Núverandi**
Byggingarefni: Steinsteypa
Útveggir:
Þakgerð:
Þakklæðning:
Undirstöður:
Útlit:

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Steinsteyppt yfirfallsmannvirki, sem varnar því að það grafi undan stíflunni á miklu rennsli. Mannvirkið er ekki skráð í fasteignaskrá.

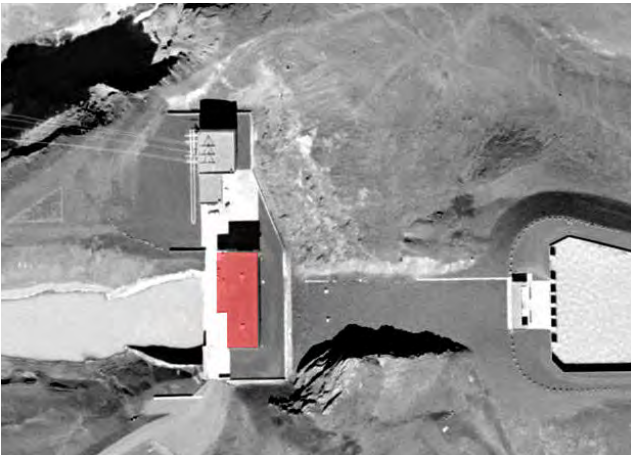
Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggt sé á upprunalegri gerð.

Varðveislumat

Byggingarlist: Lágt. Einfalt iðnaðarmannvirki.
Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.
Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.
Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.
Tæknilegt ástand: Miðlungs.
Varðveislugildi: Miðlungs.

Verndarflokkur:

Hönnuður: Gláma-Kím í samstarfi við Hönnun og Landslag
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Stöðvarhús
Núverandi notkun: Stöðvarhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Forseti Íslands, Ólafur Ragnar Grímsson, lagði hornstein að Vatnsfellsstöð vorið 2001. Arkitektar stöðvarhússins voru Gláma-Kím og var verkfræðileg hönnun í höndum Hönnunar. Gláma-Kím vann að umhverfismótun í samstarfi við Landslag. Frumhönnun verkfræðinga lá fyrir er arkitektar komu að verkefninu og gert ráð fyrir að stöðvarhúsið væri allt í einum byggingarmassa. Ólíkt því sem upphaflegar áætlanir gerðu ráð fyrir lögðu arkitektar til að hafa stöðvarhúsið tvískipt. Annars vegar vélasal og hins vegar tengivirki og spenna ásamt starfsmannaaðstöðu. Á þann hátt var hugað að mögulegri framtíðarstækkun stöðvarinnar og því að aðgreina starfsmannaastöðu frá vélasal með tilheyrandi hávaða og hristingi. Auk þess myndaðist rými milli bygginganna. Form bygginganna eru tengingslaga með samræmda áferð þússaðrar steypu. Skorið er inn í massa tengivirkisbyggingar og spennar innfelldir á jarðhæð byggingarinnar. Innfelldir fletir bygginganna eru málaðir í ljósrauðum lit. Í umhverfismótun var áhersla lögð á aðkomu að stöðvarhúsinu og sjónlínur. Á þríhyrndri flöt við stöðvarhúsið er verk Gjörningaklúbbsins Móðir jörð, sem er annað tveggja útilistaverka sem valin voru til uppsetningar við aflstöðina. Verk Finnþoga Péturssonar, Tíðni er í grennd við stöðvarhúsið.

Tillögur/ Leiðbeiningar

Komi til breytinga á innra eða ytra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum. Ljósrauður litur: NCS S1080-Y50R.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Stílhreint iðnaðarmannvirki í anda síðmóðernisma.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott.

Varðveislugildi: Miðlungs. Stílhreint iðnaðarmannvirki í anda síðmóðernisma. Myndar heild með tengivirkishúsi.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Yfirlitsmynd Vatnsfellsstöð. Stöðvarhús, tengivirkishús og inntakshús séð úr vestri, 2019.

Stöðvarhús og tengivirkishús, horft úr austri frá inntakshúsi, 2019.

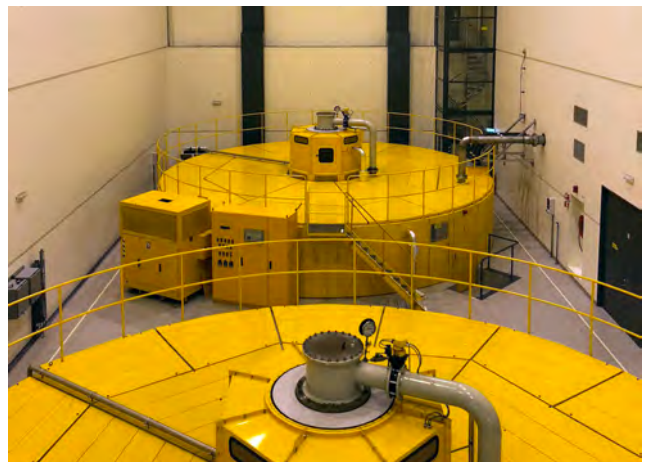
Stöðvarhús, horft úr suðvestri. Tengivirkishús í bakgrunni, 2019.

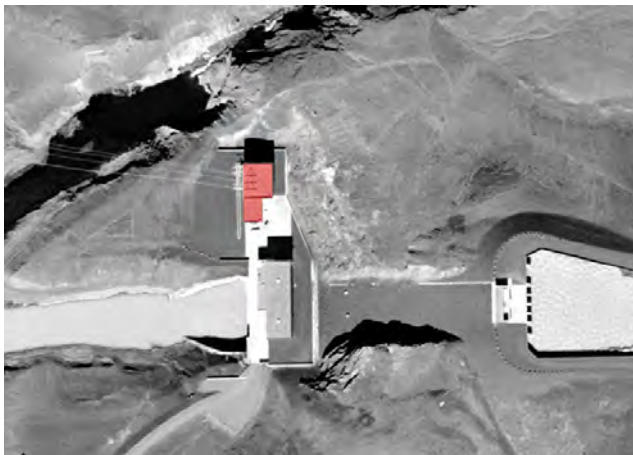
Norðurgafi stöðvarhúss, 2019.

Hlaðgölf stöðvarhúss, 2019.

Rafalagölf stöðvarhúss, 2019.

Hönnuður: Gláma-Kím í samstarfi við Hönnun og Landslag
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Tengivirkishús
Núverandi notkun: Tengivirkishús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypa	
Útveggir:	Steinsteypa	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypa	
Útlit:		

Helstu breytingar **Hönnuðir breytinga**

Saga

Steinsteypt tengivirkishús sem jafnframt er umgjörð um spenna stöðvarhúss og starfsmannaaðstöðu. Sjá nánar umfjöllun um stöðvarhús.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga á innra eða ytra byrði er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnis- og litavali og frágangsdeilum. Ljósrauður litur: NCS S1080-Y50R

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Vandað iðnaðarmannvirki í anda síðmóðernisma.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Hátt. Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs. Formhreint iðnaðarmannvirki í anda síðmóðernisma og hluti af heild með stöðvarhúsi.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Tengivirkishús, norðvesturhorn.
Stöðvarhús í bakgrunni, 2019.

Tengivirkishús, horft úr suðaustri, 2019.

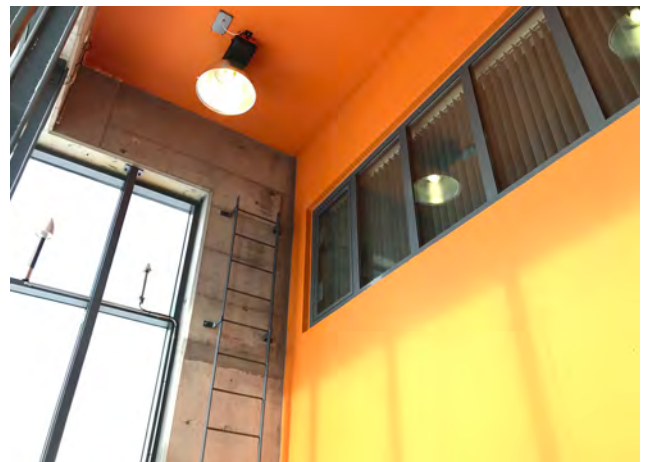
Tengivirkishús og stöðvarhús, horft úr
suðvestri, 2019.

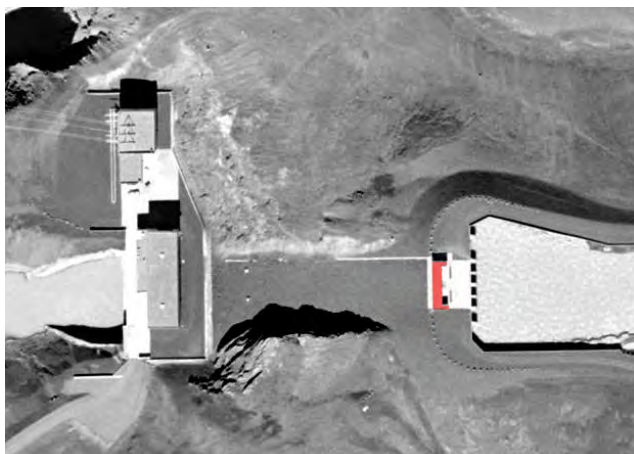
Tengivirkishús, suðausturhorn, 2019.

Skrifstofurými í tengivirkishúsi, 2019.

Fordyri tengivirkishúss, 2019.

Hönnun: Gláma-Kím arkitektar í samstarfi við Hönnun
Fyrsti eigandi: Landsvirkjun

Upphafleg notkun: Inntakshús
Núverandi notkun: Inntakshús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:		

Helstu breytingar **Hönnuðir breytingar**

Saga

Steinsteypt inntakshús við inntakslón stöðvarinnar.

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnisvali og frágangsdæilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Vandað iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Hátt. Hluti af heild mannvirkja Vatnsfellsstöðvar og myndar heild með stöðvarhúsi og tengivirki.

Umhverfisgildi: Miðlungs. Hluti af heild.

Upprunaleg gerð: Óbreytt.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki og myndar heild með stöðvarhúsi og tengivirki.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Inntakshús, austurhlið, 2019.

Inntakshús, suðvesturhorn, 2019.

Inntakshús, suðurgafli, 2019.

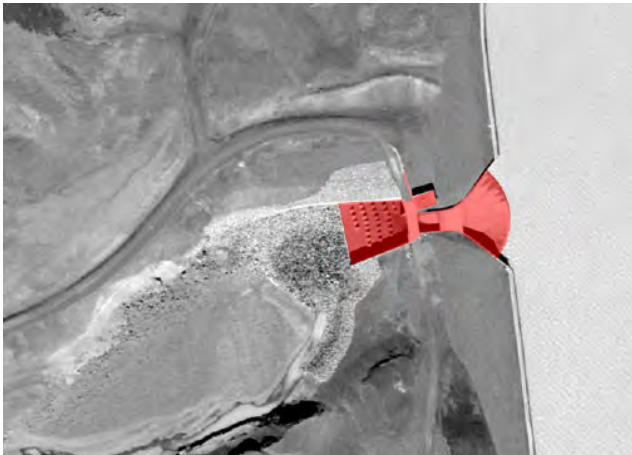
Inntakshús, norðurgafli, 2019.

Inntakshús, horft úr suðaustri, 2019.

Komið inn í inntakshús, 2019.

Hönnuður: Gláma-Kím í samstarfi við Hönnun og Landslag

Upphafleg notkun: Botnlokuhús

Núverandi notkun: Botnlokuhús

Gerð	Upphafleg	Núverandi
Byggingarefni:	Steinsteypt	
Útveggir:	Steinsteypt	
Þakgerð:	Flatt	
Þakklæðning:	Þakpappi	
Undirstöður:	Steinsteypt	
Útlit:		

Saga

Steinsteypt botnlokuhús við rætur stíflu inntakslóns. Þar sem rennsli stöðvarinnar er ekki allt árið birtast lokurnar eins og skúlptúrar í auðum farveginum.

Helstu breytingar	Hönnuðir breytinga
-------------------	--------------------

Tillaga / leiðbeiningar

Komi til breytinga eða lagfæringa er lagt til að byggt sé á upphaflegu efnisvali og frágangsdeilum.

Varðveislumat

Byggingarlist: Miðlungs. Stílhreint iðnaðarmannvirki.

Menningarsögulegt gildi: Miðlungs. Sem hluti af atvinnu- og iðnaðarsögu og heild mannvirkja Vatnsfellsstöðvar.

Umhverfsgildi: Miðlungs. Sem hluti af heild.

Tæknilegt ástand: Hátt. Gott ástand.

Varðveislugildi: Miðlungs. Einfalt iðnaðarmannvirki og myndar heild með stöðvarhúsi, tengivirki og inntakshúsi.

Verndarflokkur: Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaraðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi, sbr. verndarflokka sem skilgreindir eru í leiðbeiningarskjali Minjastofnunar Íslands um húsakannanir.

Botnlokumannvirki, horft úr norðvestri, 2019.

Botnlokuhús, horft úr norðri, 2019.

Austurhlíð botnlokuhúss, 2019.

Botnlokumannvirki, 2019.

Botnlokumannvirki, horft úr suðri, 2019.

Botnlokumannvirki, 2019.

NÍÐURSTAÐA VARÐVEISLUMATS

MANNVIRKI	VARÐVEISLUGILDI	VERNDARFLOKKUR*
1 BÚRFELLSSTÖÐ Stöðvarhús	Hátt Einfalt, formsterkt mannvirki. Merkur vitnisburður um byggingarlist í anda módernisma og einstakt samspil byggingar- og myndlistar.	Lagt er til að húsið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
2 Útívirki	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
3 Tengivirki	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
4 Rofahús	Lágt Hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
5 Lokuvirki (neyðarlokur)	Miðlungs Einfalt iðnaðarmannvirki og hluti af upprunalegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
6 Inntaksmannvirki (kliflokuhús)	Miðlungs Einfalt iðnaðarmannvirki og hluti af upprunalegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
7 Botnlokuhús	Lágt	
8 Stjórnlokur	Miðlungs	
9 Lokuvirki	Miðlungs Einfalt módernískt iðnaðarmannvirki og hluti af upprunalegri heild mannvirkja Búrfellsstöðvar.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
10 Yfirfall	Miðlungs	
11 Bílaverkstæði	Miðlungs	
12 Skemma I	Miðlungs	
13 Skemma II	Miðlungs	
14 Skemma III	Lágt	

* Þar sem ekkert er skráð er ekki gert ráð fyrir skráningu mannvirkis í verndarflokk

	MANNVIRKI	VARÐVEISLUGILDI	VERNDARFLOKKUR
15	Sámsstaðir I-5	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
16	Sámsstaðir 6-10	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
17	Spennistöð	Lágt Hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
18	Mötuneyti og starfsmannahús	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
19	Skeljastaðir 1 og 2	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
20	Skeljastaðir 6 og 7	Lágt Hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
21	Skeljastaðir 8	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
22	Skeljastaðir 9-11	Miðlungs Sem hluti af heild.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í gulum flokki: Samstæður húsa og heildir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
23	Hesthús	Lágt	
24 - 25	Vindafstöð I og II	Lágt	
26	Spennarými	Lágt	
27	BÚRFELLSSTÖÐ II Stöðvarhús neðanjarðar	Miðlungs Neðanjarðarmannvirki sem ber vott um áherslu á að fella orkumannvirki að og inn í umhverfi.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götumyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
28	Inntakshús	Miðlungs	
29	Spennahús	Miðlungs	
30	Borholuhús	Lágt	
31	Tækjahús vatnsöflunar	Lágt	
32	Vatnstankur	Lágt	

* Þar sem ekkert er skráð er ekki gert ráð fyrir skráningu mannvirkis í verndarflokk

MANNVIRKI	VARÐVEISLUGILDI	VERNDARFLOKKUR	
SULTARTANGASTÖÐ			
33 Stöðvarhús	Hátt	Vandað iðnaðarmannvirki í þröngri kvos, einkennist af samspili ólíkra byggingarefna og myndar heild með inntakshúsi.	Lagt er til að húsið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
34 Inntakshús	Hátt	Vandað iðnaðarmannvirki sem myndar heild með stöðvarhúsi.	Lagt er til að húsið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
35 Tengivirki	Miðlungs		
36 Lokuvirki	Miðlungs		
37 Inntaksmannvirki	Miðlungs		
38 Blöðruhús	Lágt		
39 Yfirfall	Miðlungs		
BÚÐARHÁLSSTÖÐ			
40 Stöðvarhús	Hátt	Stílhreint mannvirki sem myndar sterka heild með inntakshúsi.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
41 Inntakshús	Hátt	Stílhreint mannvirki sem myndar sterka heild með stöðvarhúsi.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
42 Tengivirki	Lágt		
43 Inntaksmannvirki	Lágt		
44 Tækjahús	Lágt		
45 Yfirfall	Miðlungs		

* Þar sem ekkert er skráð er ekki gert ráð fyrir skráningu mannvirkis í verndarflokk

MANNVIRKI	VARÐVEISLUGILDI	VERNDARFLOKKUR
HRAUNEYJAFOSSTÖÐ 46 Stöðvarhús	Hátt Stílhreint og formfast iðnaðarmannvirki í módernískum anda.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
47 Inntakshús	Miðlungs Einfalt iðnaðarmannvirki í módernískum anda.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
48 Tækjageymsla	Lágt	
49 Bensínskúr	Lágt	
50 Lokuvirki	Miðlungs	
51 Inntaksmannvirki	Lágt	
52 Rafstöðvarhús	Lágt	
53 Mötuneyti og starfsmannahús	Miðlungs	
54 Raðhús	Miðlungs	
55 Starfsmannahús	Lágt	
SIGÖLDUSTÖÐ 56 Stöðvarhús	Hátt Stílhreint, formfast iðnaðarmannvirki í módernískum anda og ber höfundareinkennum Guðmundar Kr. Kristinssonar mjög gott vitni.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
57 Inntaksmannvirki	Miðlungs Einfalt og völdugt inntaksmannvirki sem myndar heild með stöðvarhúsi.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
58 Tengivirki	Lágt	
59 Skúr	Lágt	
60 Botnlokuhús	Miðlungs Einfalt iðnaðarmannvirki sem er vel aðlagað að staðháttum á mótum náttúrulegs og manngerðs umhverfis.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
61 Yfirfall	Miðlungs	

* Þar sem ekkert er skráð er ekki gert ráð fyrir skráningu mannvirkis í verndarflokk

MANNVIRKI	VARÐVEISLUGILDI	VERNDARFLOKKUR
62 VATNSFELLSSTÖÐ Stöðvarhús	Miðlungs Formhreint iðnaðarmannvirki í anda síðmóðernisma. Myndar heild með tengivirkishúsi.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
63 Tengivirkishús	Miðlungs Formhreint iðnaðarmannvirki í anda síðmóðernisma og hluti af heild með stöðvarhúsi.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
64 Inntakshús	Miðlungs Einfalt iðnaðarmannvirki og myndar heild með stöðvarhúsi og tengivirki.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.
65 Botnlokuhús	Miðlungs Einfalt iðnaðarmannvirki og myndar heild með stöðvarhúsi, tengivirki og inntakshúsi.	Lagt er til að mannvirkið njóti verndar í rauðum flokki: Einstök hús, húsaðir og götummyndir sem lagt er til að vernda með hverfisvernd í deiliskipulagi.

* Þar sem ekkert er skráð er ekki gert ráð fyrir skráningu mannvirkis í verndarflokk

TILLAGA AÐ HÚSVERNDARKORTI FYRIR BÚRFELLSSTÖÐ I

GREININGARLYKILL MINJASTOFNUNAR ÍSLANDS

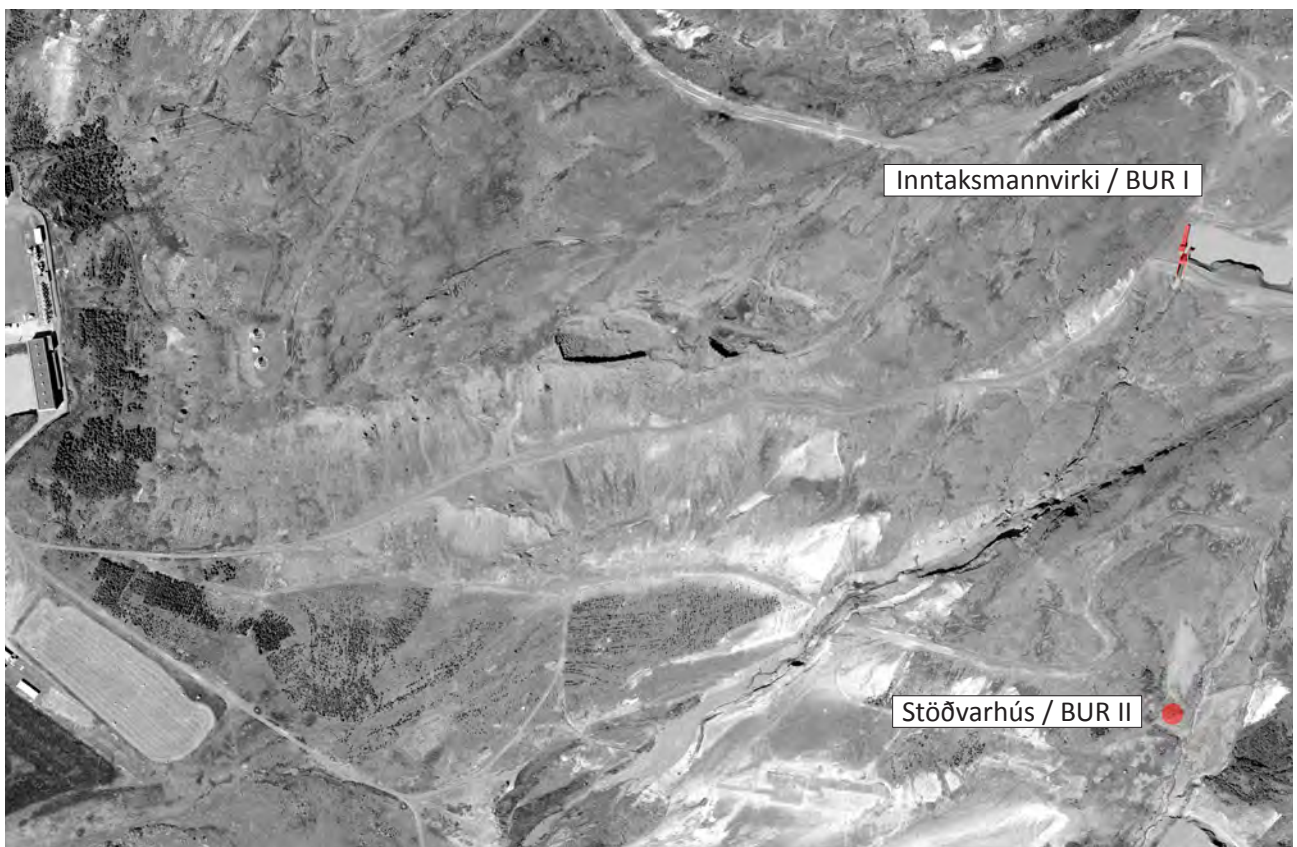
- Friðlýst hús og mannvirki
- Friðuð hús
- Einstök hús, húsaðir og götumyndir með hverfisvernd
- Samstæður húsa og heildir með hverfisvernd
- Hús byggð fyrir 1925

TILLAGA AÐ HÚSVERNDARKORTI FYRIR BÚRFELLSSTÖÐ I & II

GREININGARLYKILL MINJASTOFNUNAR ÍSLANDS

- Friðlýst hús og mannvirki
- Friðuð hús
- Einstök hús, húsaðir og götumyndir með hverfisvernd
- Samstæður húsa og heildir með hverfisvernd
- Hús byggð fyrir 1925

TILLAGA AÐ HÚSVERNDARKORTI FYRIR SULTARTANGASTÖÐ

GREININGARLYKILL MINJASTOFNUNAR ÍSLANDS

- Friðlýst hús og mannvirki
- Friðuð hús
- Einstök hús, húsaðir og götumyndir með hverfisvernd
- Samstæður húsa og heildir með hverfisvernd
- Hús byggð fyrir 1925

TILLAGA AÐ HÚSVERNDARKORTI FYRIR BÚÐARHÁLSSTÖÐ

GREININGARLYKILL MINJASTOFNUNAR ÍSLANDS

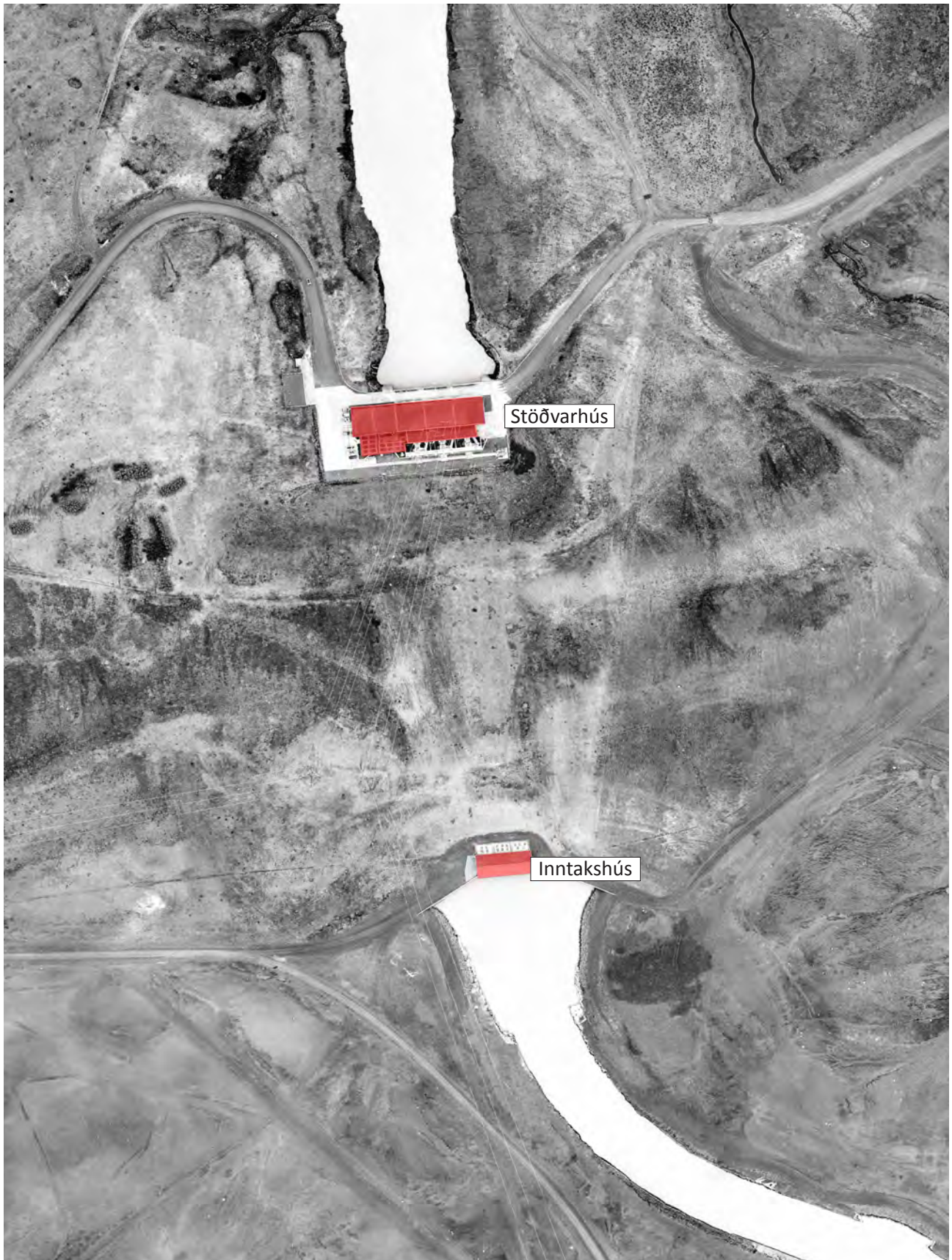
- Friðlýst hús og mannvirki
- Friðuð hús
- Einstök hús, húsaðir og götumyndir með hverfisvernd
- Samstæður húsa og heildir með hverfisvernd
- Hús byggð fyrir 1925

TILLAGA AÐ HÚSVERNDARKORTI FYRIR HRAUNEYJAFOSSTÖÐ

GREININGARLYKILL MINJASTOFNUNAR ÍSLANDS

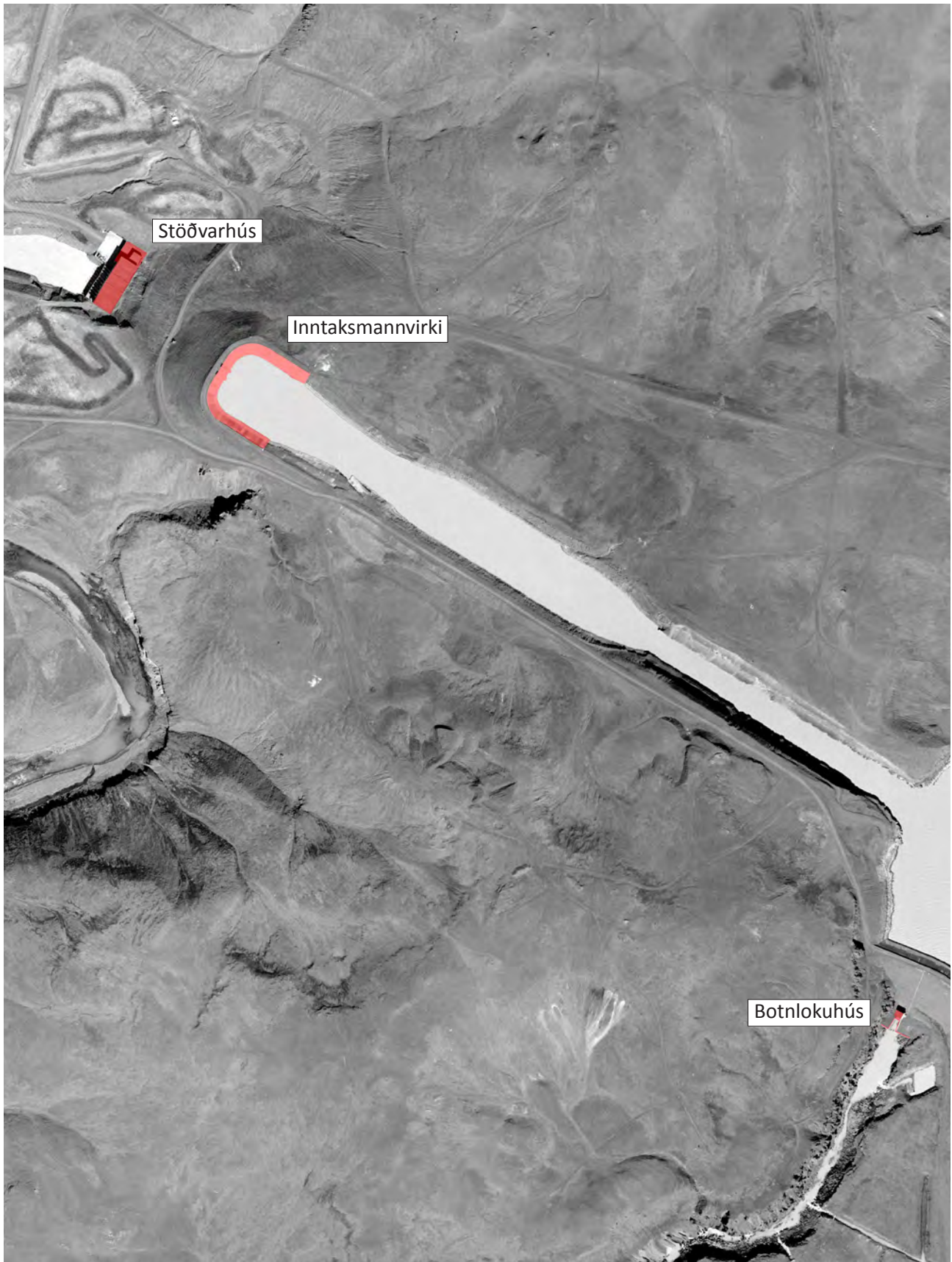
- Friðlýst hús og mannvirki
- Friðuð hús
- Einstök hús, húsaraðir og götumyndir með hverfisvernd
- Samstæður húsa og heildir með hverfisvernd
- Hús byggð fyrir 1925

TILLAGA AÐ HÚSVERNDARKORTI FYRIR SIGÖLDUSTÖÐ

GREININGARLYKILL MINJASTOFNUNAR ÍSLANDS

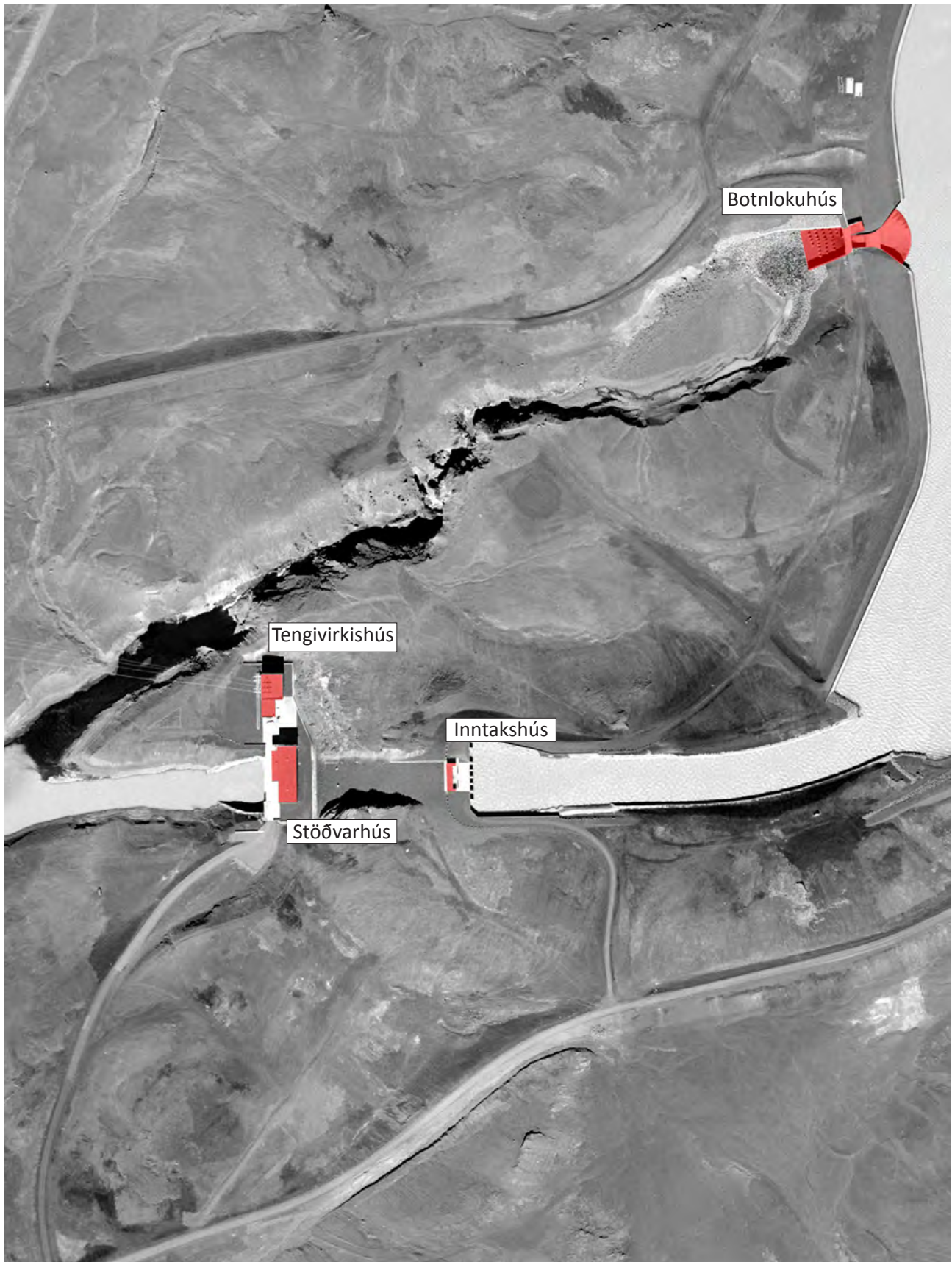
- Friðlýst hús og mannvirki
- Friðuð hús
- Einstök hús, húsaraðir og götumyndir með hverfisvernd
- Samstæður húsa og heildir með hverfisvernd
- Hús byggð fyrir 1925

TILLAGA AÐ HÚSVERNDARKORTI FYRIR VATNSFELLSSTÖÐ

GREININGARLYKILL MINJASTOFNUNAR ÍSLANDS

- Friðlýst hús og mannvirki
- Friðuð hús
- Einstök hús, húsaraðir og götumyndir með hverfisvernd
- Samstæður húsa og heildir með hverfisvernd
- Hús byggð fyrir 1925

ÚTILISTAVERK Á
AFLSTÖÐVASVÆÐI

SIGURJÓN ÓLAFSSON
LÁGMYNDR, 1966-1969
BÚRFELLSSTÖÐ

Ljósmynd: Leifur Þorsteinsson, 1969

Í fundargerð stjórnar Landsvirkjunar frá 10. nóvember 1966 kemur fram að útilistaverk við Búrfellsstöð verði annars vegar inngreypt listaverk á framhlið og hins vegar á gafl. Það var að tillögu arkitekta stöðvarhússins Gunnlaugs Halldórssonar og Guðmundar Kr. Kristinssonar, að Sigurjón var fenginn til verksins. Unnu þeir og verkfræðingar náði saman að útfærslu verksins. Verkið, sem var nýstárlegt á margan hátt, er hluti af járnbentri steinsteypu stöðvarhússins og var tilurð verksins hluti af sjálfri byggingarframkvæmdinni. Verkið er enn í dag stærsta verk sinnar tegundar Íslandi. Lágmyndir Sigurjóns Ólafssonar á framhlið Stöðvarhúss Búrfellsvirkjunar marka upphaf nýs tímabils í listsköpun hans þegar hann hóf að þróa aðferð til að móta lágmyndir í steinsteypu, aðferð sem hann átti eftir að nota á aðrar nýbyggingar á áttunda áratugnum.³⁴

³⁴ Aðalsteinn Ingólfsson, 1998, bls. 136-144.

HÁVAÐATRÖLLIÐ
SIGURJÓN ÓLAFSSON, 1967-1968
BÚRFELLSSTÖÐ

Ljósmynd: Leifur Þorsteinsson, 1986

Upphafleg hugmynd Sigurjóns var festa verkið Hávaðatröllid á gaflinn. Síðar var horfið frá þeirri hugmynd og verkinu fundinn staður við aðalinngang stöðvarhússins þar sem það blasir við þeim sem koma að aflstöðinni. Verkið er úr kopar og tæpir þrjár og hálfur metrar á hæð. Það var á sínum tíma ein stærsta höggmynd sem reist hafði verið á Íslandi.³⁵

³⁵ Aðalsteinn Ingólfsson, 1998, bls. 136.

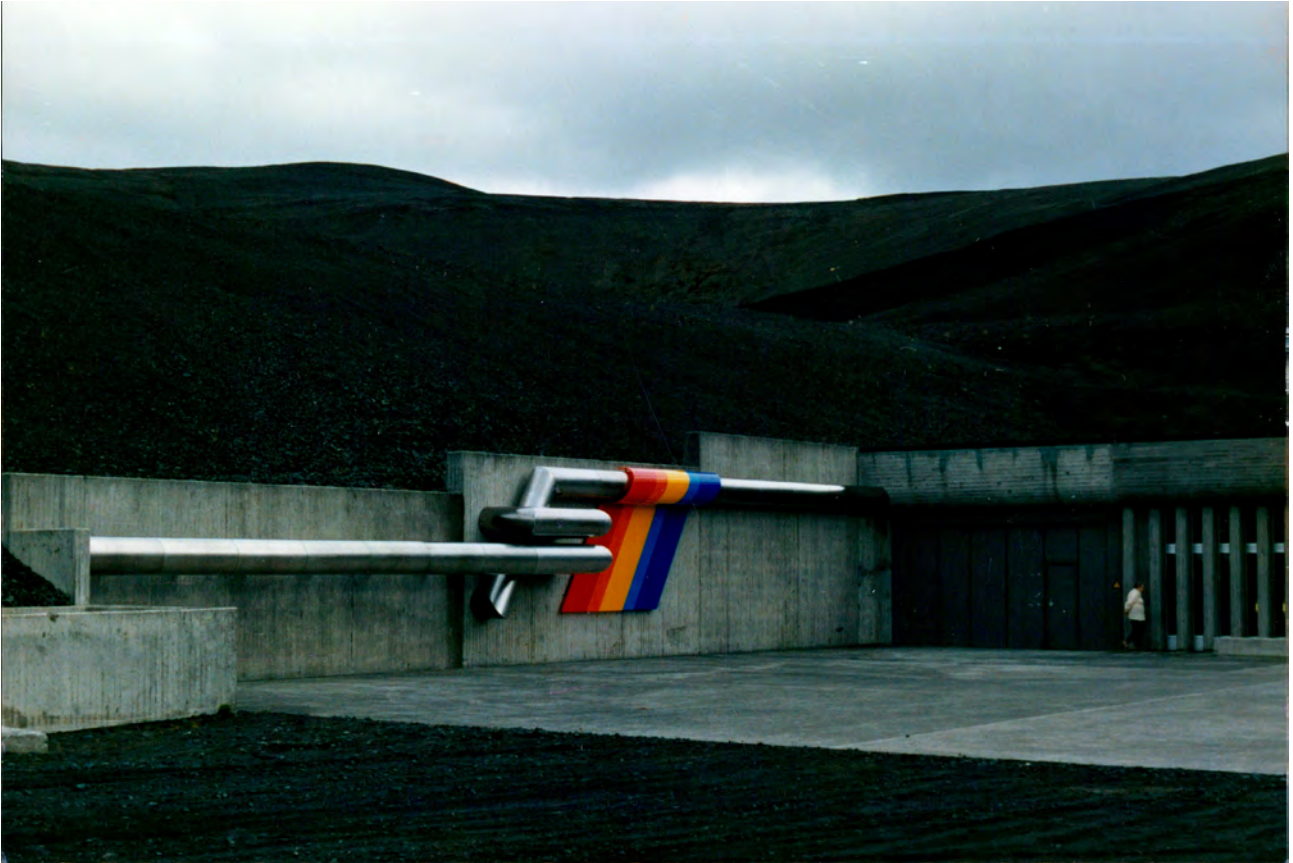

SÓLALDA
SIGURÐUR ÁRNI SIGURÐSSON, 1997
SULTARTANGASTÖÐ

Ljósmynd: Sigfús Már Pétursson, 2006

Vorið 1997 auglýsti Landsvirkjun eftir þátttakendum í samkeppni um útilistaverk við Sultartangastöð og af tæplega fjörutíu listamönnum sem óskuðu þátttöku, voru Finnbogi Pétursson, Magnús Tómasson, Ólöf Nordal, Sigurður Árni Sigurðsson og Steinunn Þórarinsdóttir valin til þess að vinna að tillögum að verkum. Af þeim tillögum var tillaga Sigurðar Árna að verkinu Sólalda, valin til frekari útfærslu og uppsetningar. Verkið Sólalda samanstendur af sautján stálplötum sem standa út úr vegg með jöfnu millibili og mynda ölduform eða orkubylgju. Plöturnar hallast misjafnlega fram og niður, úr láréttri stöðu í um 45 gráðu halla. Staðsetning platna miðast við að fá skugga þeirra, úr hæstu sólarstöðu til að vísa lóðrétt niður og mynda beina línu eftir endilöngum veggnum, mislangt niður eftir árstíma. Fremst á hverri plötu eru misstór göt sem varpa ljóspunkti í skugga hversrar plötu við hádegissól. Þegar sól er hæst á lofti við lengstan sólargang ár hvert, myndast fullkominn hringur eða ljóspunktur í skugga hversrar plötu.³⁶

³⁶ *Lesbók Morgunblaðsins*, 8. júlí 2000, bls. 8.

ÁN TITILS
BJÖRN KRISTLEIFSSON, 1981
SIGÖLDUSTÖÐ

Ljósmynd: Ljósmyndari óþekktur, 1989

Efnt var til opinnar samkeppni um listaverk við Sigöldustöð árið 1981. Alls bárust 22 tillögur í samkeppninni og var verk arkitektsins Björns Kristleifssonar valið til nánari útfærslu og uppsetningar. Verkið byggir á einföldu formi, samsett úr málmörum og plexíglari. Það var staðsett á stoðvegg sem afmarkar norðurhlið aðkomurýmis stöðvarhússins. Verkið skemmdist af völdum snjóþyngsla skömmu eftir uppsetningu og hefur ekki verið sett upp aftur.³⁷

³⁷ Pétur H. Ármannsson, 2005, bls. 222-223.

TÍÐNI
FINNBOGI PÉTURSSON, 2005
VATNSFELLSSTÖÐ

Ljósmynd: Sigfús Már Pétursson, 2006

Árið 2001 efndi Landsvirkjun til lokaðrar samkeppni um útilistaverk við Vatnsfellsstöð. Úr hópi fimm verka voru verk Finnbooga Péturssonar *Tíðni* og verk Gjörningaklúbbsins *Móðir jörð* valin til uppsetningar. Í úrslitum samkeppninnar voru einnig verk Rögnu Róbertsdóttur, Hreins Friðfinnssonar, Romans Signers og Ragnhildar Stefánsdóttur.

Verk Finnbooga *Tíðni* er eins konar loftknúin orgelpípa sem gerð er úr 20 m löngum steinsteyptum göngum sem breikka í átt að opi til suðurs. Loftstraumur sem leikur um göngin framkallar 50 riða sínusbylgjutón sem samsvarar tíðni 230 v rafstraums, en að mati listamannsins er sú tíðni eins konar „hjartsláttur rafstraumsins“.³⁸ Verkið er staðsett á hæð skammt frá aflstöðinni.

³⁸ Pétur H. Ármannsson, 2006, bls. 230-231.

MÓÐIR JÖRÐ
GJÖRNINGAKLÚBBURINN, 2005
VATNSFELLSSTÖÐ

Ljósmynd: Ljósmyndari og ártal óþekkt

Verk Gjörningaklúbbsins Móðir jörð var valið til uppsetningar, en Gjörningaklúbbinn skipa Eirún Sigurðardóttir, Jóní Jónsdóttir og Sigrún Hrólfsdóttir. Verkið er samkvæmt lýsingu listamannanna tæknivæddur gróður-þríhyrningur í hrjóstrugu landslagi sem hefur rafmagn til hitunar og vatn til vökvunar. Verkið afmarkar þríhyrndan gróðurreit við stöðvarhúsið.³⁹

³⁹ Pétur H. Ármannsson, 2006, bls. 230-231.

Á MÓTI STRAUMNUM
HAFSTEINN AUSTMANN, 1981
HRAUNEYJAFOSSSTÖÐ

Ljósmynd: Ljósmyndari óþekktur, 1989

Árið 1981 vann Hafsteinn Austmann önnur verðlaun í samkeppni um listaverk stöðvarhússins í Sigöldu. Hugmyndin að því verki varð kveikja að nýju verki í kjölfar þess að stjórn Landsvirkjunar leitaði til Hafsteins um tillögu að verki við Hrauneyjafossstöð. Hugmyndin tók nokkrum breytingum í vinnsluferlinu. Verkið var smíðað í Stálsmiðjunni í Reykjavík af Sigurði Guðjónssyni stálsmið og er það gert úr corten stáli.⁴⁰ Listaverkið er um átján metra breitt, fimm metra hátt og vegur milli fimm til sex tonn. Það er austast á framhlið stöðvarhússins.

⁴⁰ Morgunblaðið 1. nóvember 1985, bls. 16.

HEIMILDIR

ÓPRENTAÐAR HEIMILDIR

Teikningasafn Hönnunarsafns Íslands.

Ljósmyndasafn Landsvirkjunar.

„Leiðbeiningar um gerð byggða- og húsakannana“. Óútgefið leiðbeiningarit. Minjastofnun Íslands 2009.

„Húsaskráning, skráningarstaðall“. Óútgefið leiðbeiningarit. Minjastofnun Íslands.

PRENTAÐAR HEIMILDIR

Aðalsteinn Ingólfsson. *Sigurjón Ólafsson : ævi og list*. Ristjóri Birgitta Spur. Listasafn Sigurjóns Ólafssonar 1998-1999.

Alþýðublaðið 20. júní 1969, bls. 16.

Björk Guðmundsdóttir. *Landmótun og útlit mannvirkja. Stefnumótun*. Landsvirkjun 2016 (VIN-215).

Byggingarreglugerð nr. 112/2012. Tók gildi 2012.

Hugrún Gunnarsdóttir. *Virkjanir og veitur á Þjórsár- og Tungnaársviði, framkvæmdasaga 1965-2005*.

Landsvirkjun 2016.

Lesbók Morgunblaðsins, 8. júlí 2000.

Lög um menningarminjar nr. 80/2012. Tóku gildi 1. janúar 2013.

Lög um verndarsvæði í byggð nr. 87/2015. Tóku gildi 24. júlí 2015.

Morgunblaðið 1. nóvember 1985 „Listaverk eftir Hafstein Austmann á vegg stöðvarhússins við

Hrauneyjafoss“. bls. 16.

Pétur H. Ármannsson. „Orkuver og arkitektúr“ í: *Landsvirkjun 1965-2005 : fyrirtækið og umhverfi þess*.

Reykjavík : Hið íslenska bókmenntafélag 2005.

Pétur H. Ármannsson. *Gunnlaugur Halldórsson arkitekt*, Hið íslenska bókmenntafélag 2014.

Sigrún Pálsdóttir, ritstjóri. *Landsvirkjun 1965-2005 : fyrirtækið og umhverfi þess*. Reykjavík: Hið íslenska bókmenntafélag 2005.

Skipulagslög nr. 123/2010. Tóku gildi 1. janúar 2011.

Þjórsárdalur, rammaskipulag fyrir útivist og ferðaþjónustu, Skeiða- og Gnúpverjahreppur 2013.

RAFRÆNAR HEIMILDIR

Fasteignaskrá Þjóðskrár Íslands: Vefslóð. skra.is > Skoða fasteign

Minjastofnun Íslands: Verndarsvæði í byggð. Vefslóð: <http://www.minjastofnun.is> > Leiðbeiningar >

Verndarsvæði í byggð > Verndarsvaedi_greinargerð_leiðbeiningar_utgafa1_03032017.pdf

Minjastofnun Íslands: Leiðbeiningar um gerð byggða- og húsakannana. <http://www.minjastofnun.is> >

gagnasafn > leiðbeiningarit

Teikningagrunnur umhverfis- og tæknisviðs uppsveita. Vefslóð Utu.is > Kortasjá > Teikningar af byggingum

Landsvirkjun: Vefslóð: www.landsvirkjun.is

<https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > búðarhálsstöð

<https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > búrfellsstöð

<https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > búrfellsstöð II

<https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > hrauneyjafossstöð

<https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > sultartangastöð

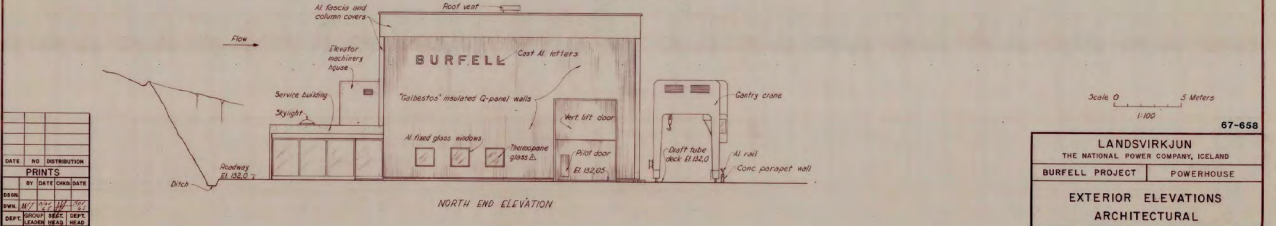
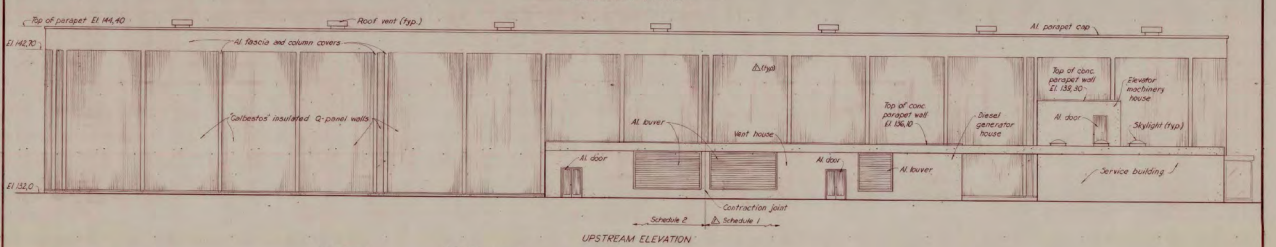
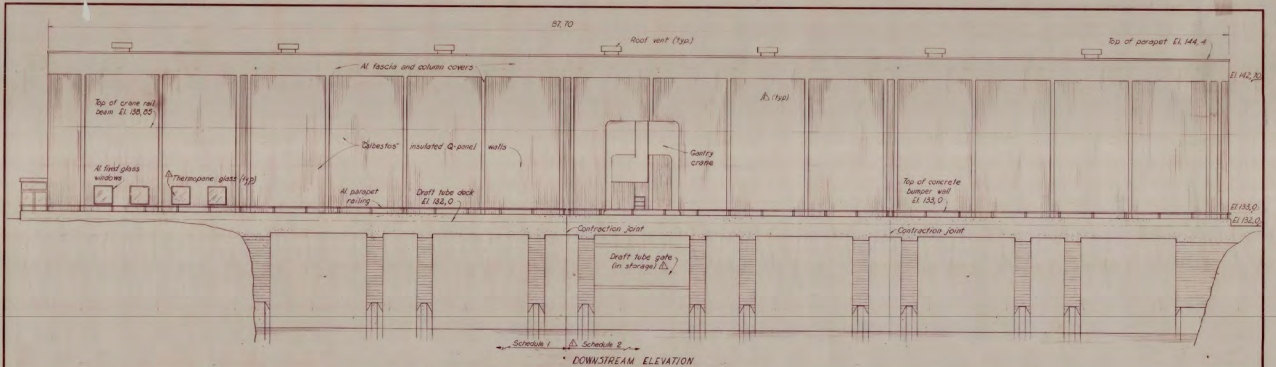
<https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > sigöldustöð

<https://www.landsvirkjun.is> > fyrirtækið > aflstöðvar > vatnsfellsstöð

LJÓSMYNDIR

Ljósmyndir á forsíðu og innsíðum: Úrbanistan/Anna María Bogadóttir 2019, ef annars er ekki getið.

VIÐAUKI
TEIKNINGAR
BÚRFELLSSTÖÐ

DATE	NO	DISTRIBUTION
PRINTS		
BY DATE/CHK/DATE		
DESIGN		
ARCHITECT		
MECH		
ELECT		
PLN		

Scale 0 5 Meters
1:100

67-658

LANDSVIRKJUN
THE NATIONAL POWER COMMISSION, ICELAND

BURFELL PROJECT POWERHOUSE

EXTERIOR ELEVATIONS
ARCHITECTURAL

HARZA ENGINEERING COMPANY INTERNATIONAL

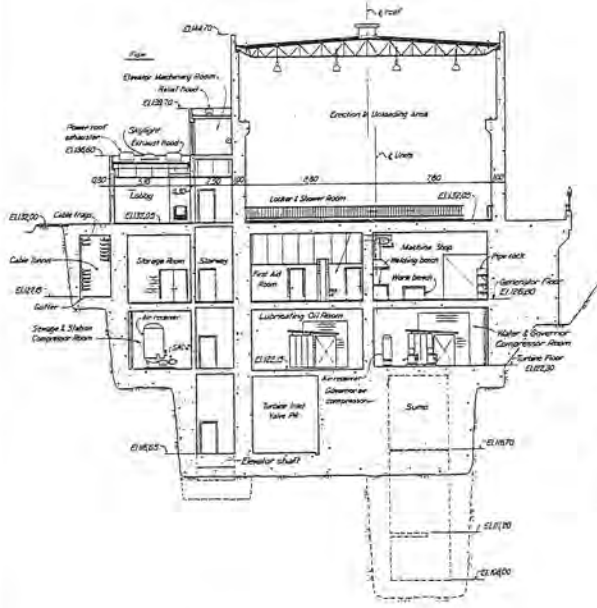
PREPARED BY
HARZA ENGINEERING COMPANY

APPROVED: *[Signature]*

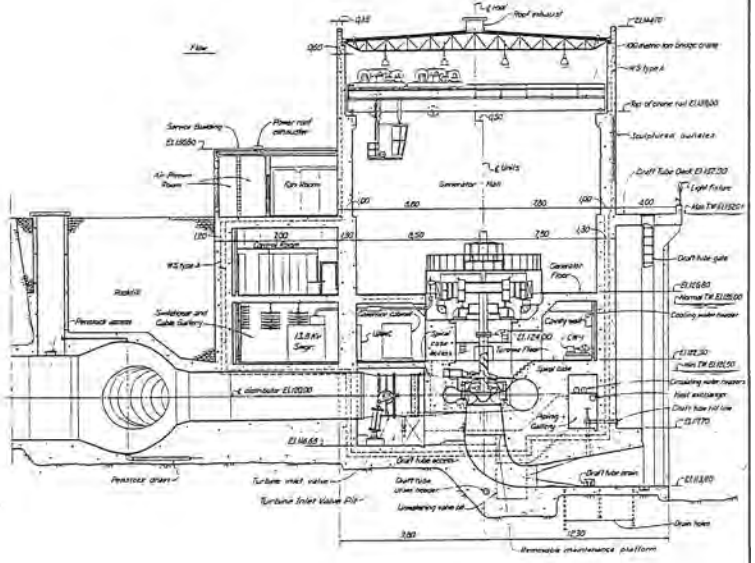
CHICAGO, ILLINOIS DATE 1967-10-21 DWG NO. 29050 RI

NO	DATE	NATURE OF REVISION	BY	CHK
1	10-25	Revised upper windows	WJ	DKM

UNIT:
 Generator: 2800 Kw, 0.90 pf, 230 rpm, 50 Hz
 Prime Mover: 3,600 hp, 0.85 efficiency, net flow
 Transformer: 3,600/280 Kw, 0.90 pf, 230/230 V

TRANSVERSE SECTION THRU ERECTION BAY

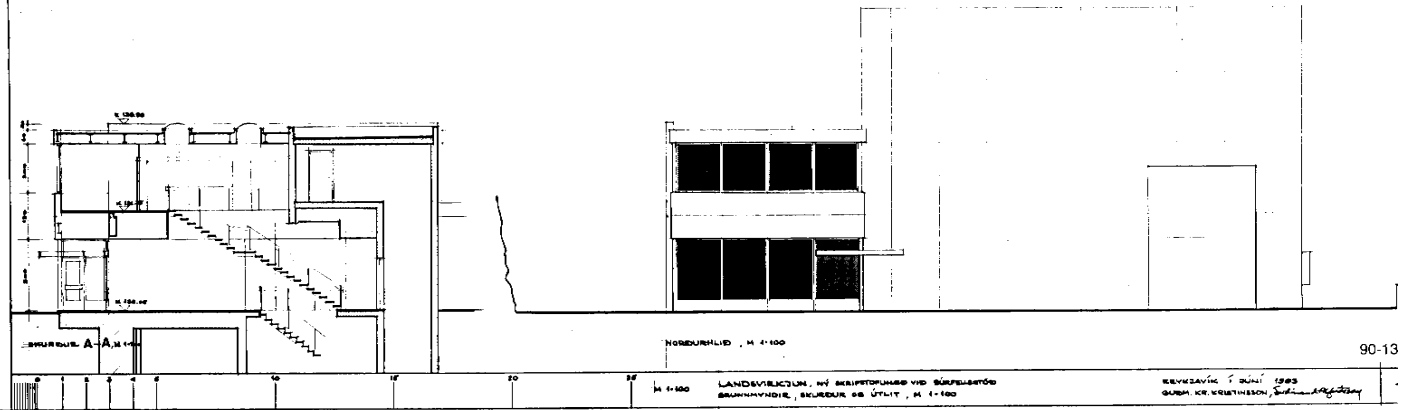
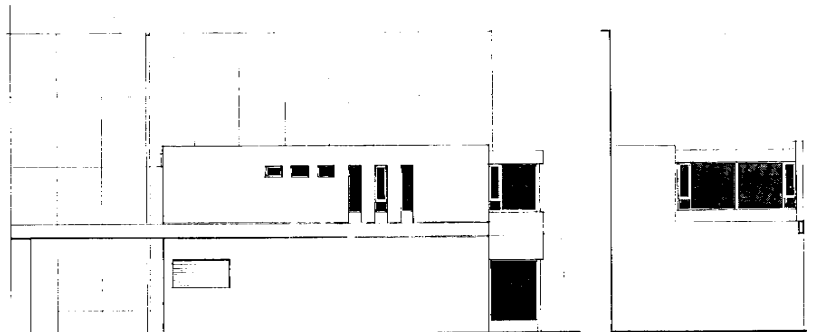
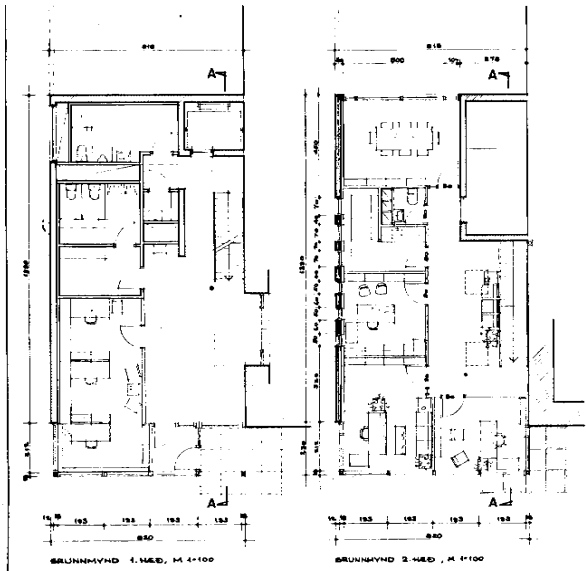

TRANSVERSE SECTION THRU UNIT

Scale 1/100
 5 meters

NO.	REV.	DATE	BY	CHKD.
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

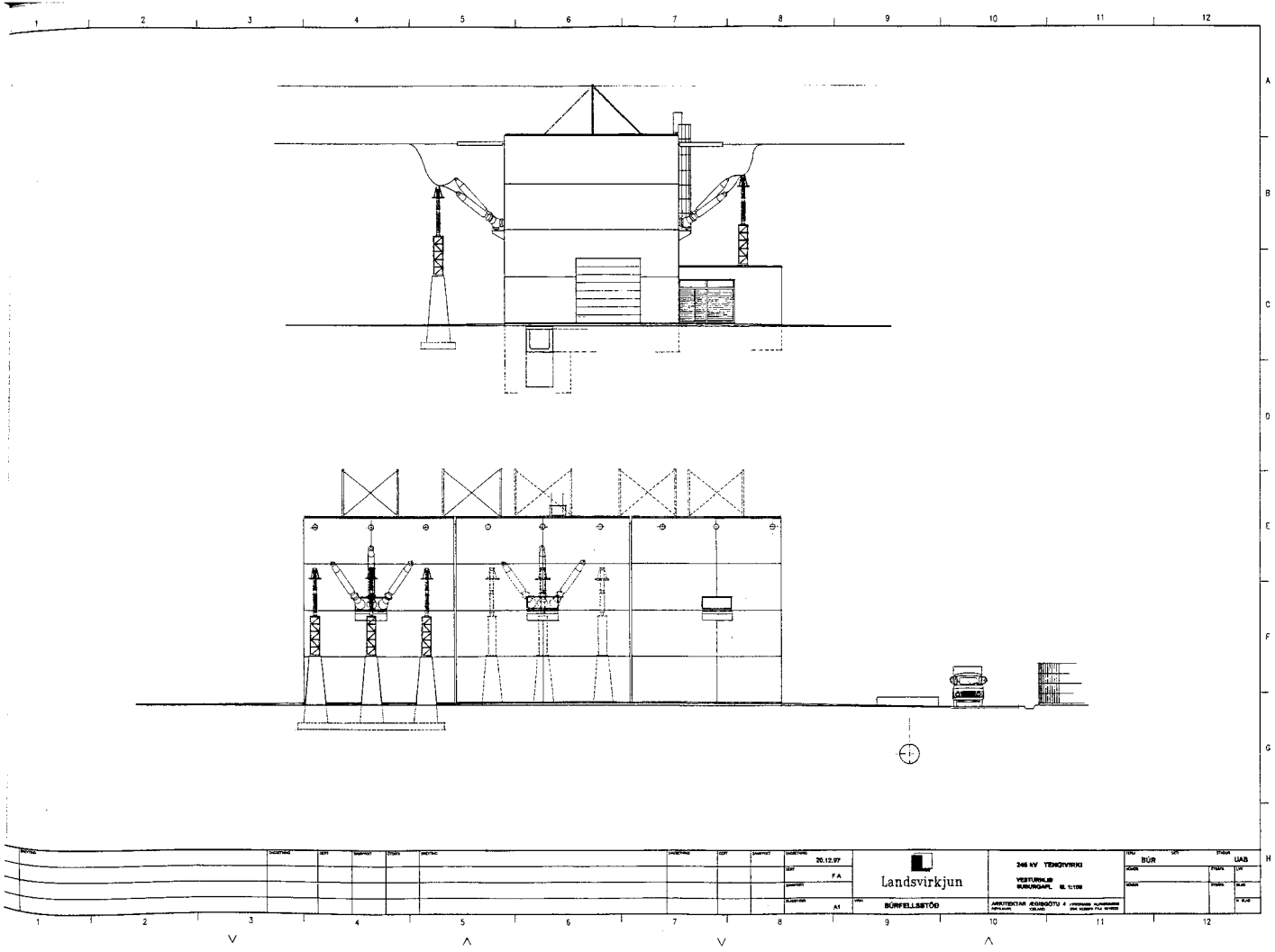
LANDSVIRKJUN	
THE NATIONAL POWER COMPANY, ICELAND	
BURFELL PROJECT	POWERHOUSE
EQUIPMENT ARRANGEMENT	
TRANSVERSE SECTIONS	
PREPARED BY	
HARZA ENGINEERING COMPANY	
APPROVED:	
DATE: 290 C 109 81	

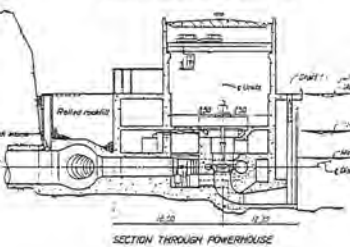
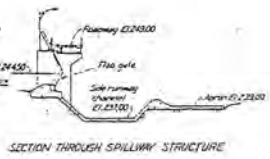
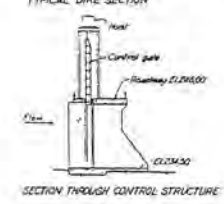
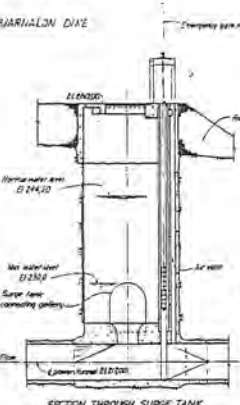
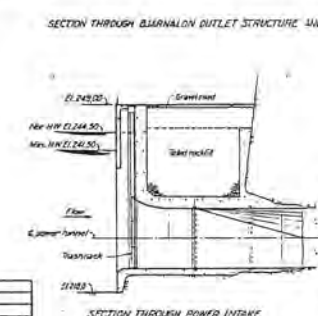
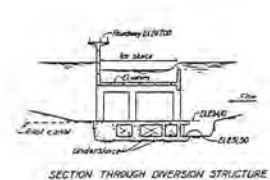
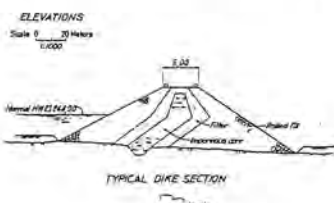
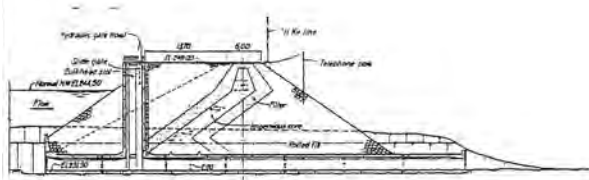
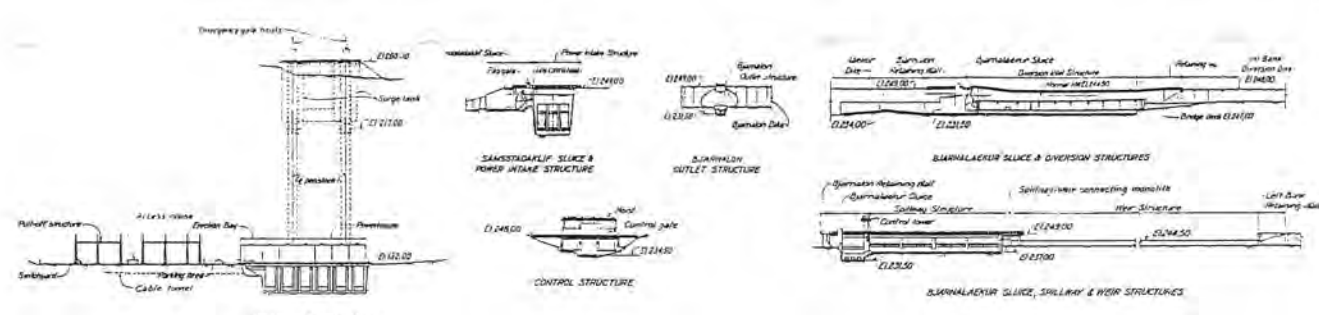
90-13

LANDSVEFJELDUR, HÍ SKRIFTOFUNDI OG SÚFFELASTÓÐ
BRUNNHVINDIR, SKURÐUR OG ÚTLIT, M 1:100

REKINGARIC 1. ÚTÚL 1983
GUDM. KR. KRISTINSSON, *Gudm. Kristinsson*

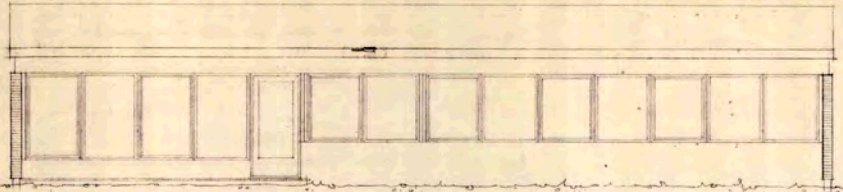

20.12.99		 Landsvirkjun	246 KV TENGVIKIRI		SK	DR	SKA	LAB
FA			VESTURHLÍÐ		DR	DR	FR	LAB
A4			KURUNGARF. 8. 11.1998		DR	DR	FR	LAB
BÚFELLSSTÓÐ		ANVIKERTAKI AÐSÓTTU 4		ANVIKERTAKI AÐSÓTTU 4		ANVIKERTAKI AÐSÓTTU 4		ANVIKERTAKI AÐSÓTTU 4

NO.	DATE	BY	CHKD.
1	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
2	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
3	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
4	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
5	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
6	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
7	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
8	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
9	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN
10	1967-08-10	J. J. HANSEN	J. J. HANSEN

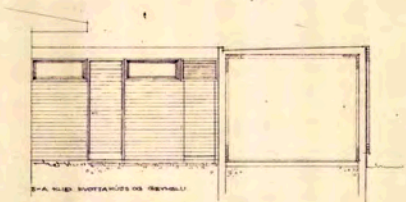
LANDSVIRKJUN THE NATIONAL POWER COMPANY, ICELAND	
BURFELL PROJECT	GENERAL
ELEVATIONS AND SECTIONS	
HARZA ENGINEERING COMPANY INTERNATIONAL	
PREPARED BY HARZA ENGINEERING COMPANY	
APPROVED: [Signature]	
DATE: 1967-08-10	SCALE: AS SHOWN
PROJECT NO.: 290C9 # 2	

FRÖVISTURHÉIÐ

NORÐVESTURHÉIÐ

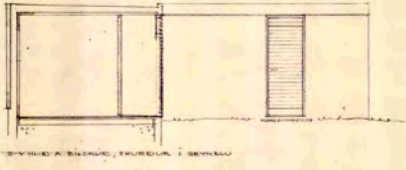

FRÖVISTURHÉIÐ OG RINGILL

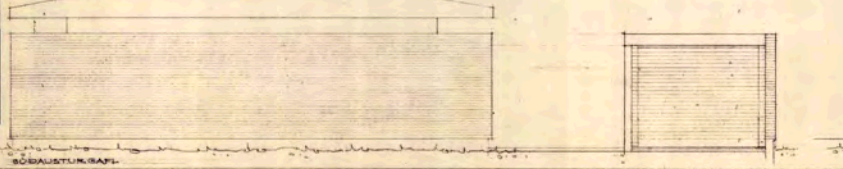
10
 20
 30
 40
 50
 60
 70
 80
 90
 100
 110
 120
 130
 140
 150
 160
 170
 180
 190
 200
 210
 220
 230
 240
 250
 260
 270
 280
 290
 300
 310
 320
 330
 340
 350
 360
 370
 380
 390
 400
 410
 420
 430
 440
 450
 460
 470
 480
 490
 500
 510
 520
 530
 540
 550
 560
 570
 580
 590
 600
 610
 620
 630
 640
 650
 660
 670
 680
 690
 700
 710
 720
 730
 740
 750
 760
 770
 780
 790
 800
 810
 820
 830
 840
 850
 860
 870
 880
 890
 900
 910
 920
 930
 940
 950
 960
 970
 980
 990
 1000
 1010
 1020
 1030
 1040
 1050
 1060
 1070
 1080
 1090
 1100
 1110
 1120
 1130
 1140
 1150
 1160
 1170
 1180
 1190
 1200
 1210
 1220
 1230
 1240
 1250
 1260
 1270
 1280
 1290
 1300
 1310
 1320
 1330
 1340
 1350
 1360
 1370
 1380
 1390
 1400
 1410
 1420
 1430
 1440
 1450
 1460
 1470
 1480
 1490
 1500
 1510
 1520
 1530
 1540
 1550
 1560
 1570
 1580
 1590
 1600
 1610
 1620
 1630
 1640
 1650
 1660
 1670
 1680
 1690
 1700
 1710
 1720
 1730
 1740
 1750
 1760
 1770
 1780
 1790
 1800
 1810
 1820
 1830
 1840
 1850
 1860
 1870
 1880
 1890
 1900
 1910
 1920
 1930
 1940
 1950
 1960
 1970
 1980
 1990
 2000
 2010
 2020
 2030
 2040
 2050
 2060
 2070
 2080
 2090
 2100
 2110
 2120
 2130
 2140
 2150
 2160
 2170
 2180
 2190
 2200
 2210
 2220
 2230
 2240
 2250
 2260
 2270
 2280
 2290
 2300
 2310
 2320
 2330
 2340
 2350
 2360
 2370
 2380
 2390
 2400
 2410
 2420
 2430
 2440
 2450
 2460
 2470
 2480
 2490
 2500
 2510
 2520
 2530
 2540
 2550
 2560
 2570
 2580
 2590
 2600
 2610
 2620
 2630
 2640
 2650
 2660
 2670
 2680
 2690
 2700
 2710
 2720
 2730
 2740
 2750
 2760
 2770
 2780
 2790
 2800
 2810
 2820
 2830
 2840
 2850
 2860
 2870
 2880
 2890
 2900
 2910
 2920
 2930
 2940
 2950
 2960
 2970
 2980
 2990
 3000
 3010
 3020
 3030
 3040
 3050
 3060
 3070
 3080
 3090
 3100
 3110
 3120
 3130
 3140
 3150
 3160
 3170
 3180
 3190
 3200
 3210
 3220
 3230
 3240
 3250
 3260
 3270
 3280
 3290
 3300
 3310
 3320
 3330
 3340
 3350
 3360
 3370
 3380
 3390
 3400
 3410
 3420
 3430
 3440
 3450
 3460
 3470
 3480
 3490
 3500
 3510
 3520
 3530
 3540
 3550
 3560
 3570
 3580
 3590
 3600
 3610
 3620
 3630
 3640
 3650
 3660
 3670
 3680
 3690
 3700
 3710
 3720
 3730
 3740
 3750
 3760
 3770
 3780
 3790
 3800
 3810
 3820
 3830
 3840
 3850
 3860
 3870
 3880
 3890
 3900
 3910
 3920
 3930
 3940
 3950
 3960
 3970
 3980
 3990
 4000
 4010
 4020
 4030
 4040
 4050
 4060
 4070
 4080
 4090
 4100
 4110
 4120
 4130
 4140
 4150
 4160
 4170
 4180
 4190
 4200
 4210
 4220
 4230
 4240
 4250
 4260
 4270
 4280
 4290
 4300
 4310
 4320
 4330
 4340
 4350
 4360
 4370
 4380
 4390
 4400
 4410
 4420
 4430
 4440
 4450
 4460
 4470
 4480
 4490
 4500
 4510
 4520
 4530
 4540
 4550
 4560
 4570
 4580
 4590
 4600
 4610
 4620
 4630
 4640
 4650
 4660
 4670
 4680
 4690
 4700
 4710
 4720
 4730
 4740
 4750
 4760
 4770
 4780
 4790
 4800
 4810
 4820
 4830
 4840
 4850
 4860
 4870
 4880
 4890
 4900
 4910
 4920
 4930
 4940
 4950
 4960
 4970
 4980
 4990
 5000
 5010
 5020
 5030
 5040
 5050
 5060
 5070
 5080
 5090
 5100
 5110
 5120
 5130
 5140
 5150
 5160
 5170
 5180
 5190
 5200
 5210
 5220
 5230
 5240
 5250
 5260
 5270
 5280
 5290
 5300
 5310
 5320
 5330
 5340
 5350
 5360
 5370
 5380
 5390
 5400
 5410
 5420
 5430
 5440
 5450
 5460
 5470
 5480
 5490
 5500
 5510
 5520
 5530
 5540
 5550
 5560
 5570
 5580
 5590
 5600
 5610
 5620
 5630
 5640
 5650
 5660
 5670
 5680
 5690
 5700
 5710
 5720
 5730
 5740
 5750
 5760
 5770
 5780
 5790
 5800
 5810
 5820
 5830
 5840
 5850
 5860
 5870
 5880
 5890
 5900
 5910
 5920
 5930
 5940
 5950
 5960
 5970
 5980
 5990
 6000
 6010
 6020
 6030
 6040
 6050
 6060
 6070
 6080
 6090
 6100
 6110
 6120
 6130
 6140
 6150
 6160
 6170
 6180
 6190
 6200
 6210
 6220
 6230
 6240
 6250
 6260
 6270
 6280
 6290
 6300
 6310
 6320
 6330
 6340
 6350
 6360
 6370
 6380
 6390
 6400
 6410
 6420
 6430
 6440
 6450
 6460
 6470
 6480
 6490
 6500
 6510
 6520
 6530
 6540
 6550
 6560
 6570
 6580
 6590
 6600
 6610
 6620
 6630
 6640
 6650
 6660
 6670
 6680
 6690
 6700
 6710
 6720
 6730
 6740
 6750
 6760
 6770
 6780
 6790
 6800
 6810
 6820
 6830
 6840
 6850
 6860
 6870
 6880
 6890
 6900
 6910
 6920
 6930
 6940
 6950
 6960
 6970
 6980
 6990
 7000
 7010
 7020
 7030
 7040
 7050
 7060
 7070
 7080
 7090
 7100
 7110
 7120
 7130
 7140
 7150
 7160
 7170
 7180
 7190
 7200
 7210
 7220
 7230
 7240
 7250
 7260
 7270
 7280
 7290
 7300
 7310
 7320
 7330
 7340
 7350
 7360
 7370
 7380
 7390
 7400
 7410
 7420
 7430
 7440
 7450
 7460
 7470
 7480
 7490
 7500
 7510
 7520
 7530
 7540
 7550
 7560
 7570
 7580
 7590
 7600
 7610
 7620
 7630
 7640
 7650
 7660
 7670
 7680
 7690
 7700
 7710
 7720
 7730
 7740
 7750
 7760
 7770
 7780
 7790
 7800
 7810
 7820
 7830
 7840
 7850
 7860
 7870
 7880
 7890
 7900
 7910
 7920
 7930
 7940
 7950
 7960
 7970
 7980
 7990
 8000
 8010
 8020
 8030
 8040
 8050
 8060
 8070
 8080
 8090
 8100
 8110
 8120
 8130
 8140
 8150
 8160
 8170
 8180
 8190
 8200
 8210
 8220
 8230
 8240
 8250
 8260
 8270
 8280
 8290
 8300
 8310
 8320
 8330
 8340
 8350
 8360
 8370
 8380
 8390
 8400
 8410
 8420
 8430
 8440
 8450
 8460
 8470
 8480
 8490
 8500
 8510
 8520
 8530
 8540
 8550
 8560
 8570
 8580
 8590
 8600
 8610
 8620
 8630
 8640
 8650
 8660
 8670
 8680
 8690
 8700
 8710
 8720
 8730
 8740
 8750
 8760
 8770
 8780
 8790
 8800
 8810
 8820
 8830
 8840
 8850
 8860
 8870
 8880
 8890
 8900
 8910
 8920
 8930
 8940
 8950
 8960
 8970
 8980
 8990
 9000
 9010
 9020
 9030
 9040
 9050
 9060
 9070
 9080
 9090
 9100
 9110
 9120
 9130
 9140
 9150
 9160
 9170
 9180
 9190
 9200
 9210
 9220
 9230
 9240
 9250
 9260
 9270
 9280
 9290
 9300
 9310
 9320
 9330
 9340
 9350
 9360
 9370
 9380
 9390
 9400
 9410
 9420
 9430
 9440
 9450
 9460
 9470
 9480
 9490
 9500
 9510
 9520
 9530
 9540
 9550
 9560
 9570
 9580
 9590
 9600
 9610
 9620
 9630
 9640
 9650
 9660
 9670
 9680
 9690
 9700
 9710
 9720
 9730
 9740
 9750
 9760
 9770
 9780
 9790
 9800
 9810
 9820
 9830
 9840
 9850
 9860
 9870
 9880
 9890
 9900
 9910
 9920
 9930
 9940
 9950
 9960
 9970
 9980
 9990
 10000

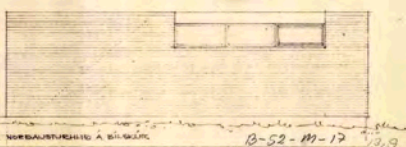
NORÐAUSTURHÉIÐ OG SKURDUR Í MYTTANÓ

SKURDUR Í SKURDUR, SKURDUR Í SKURDUR

SÖÐAUSTURHÉIÐ

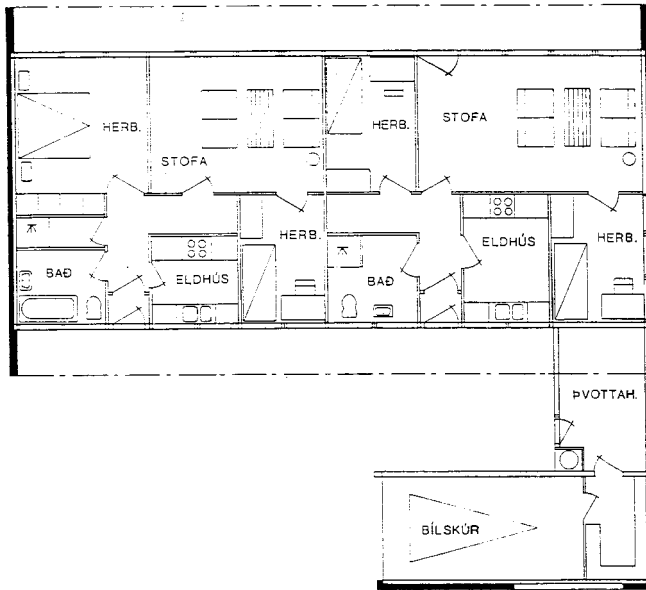

NORÐAUSTURHÉIÐ A SKURDUR

LANDBANKI ÍSLANDS
 LÍF- OG SKURDUR
 M. J. J. J.
 1972
 B-52-M-17
 10,9
 A3
 2

Landsvirkjun - 420269-1299
 Símskæðir 1-5 - Borgelli 8709-0010
 Gagnáttarfarir 8709

2

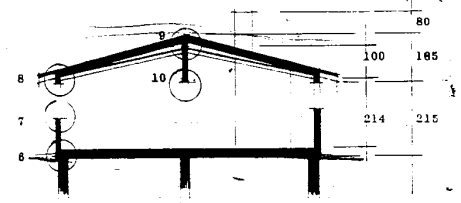
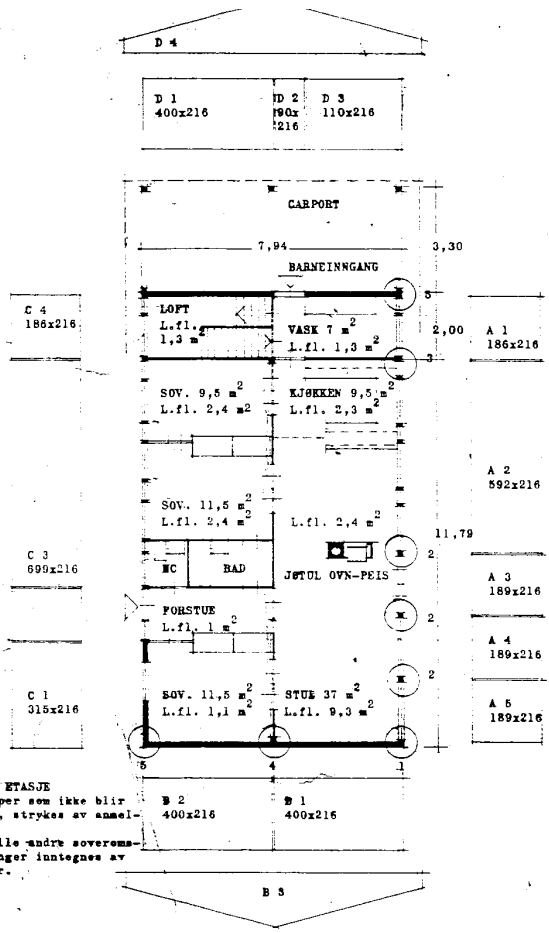

ibúð
 155,0 m²
 3,15 m h.
 488,0 m³
 57,25 m ummál

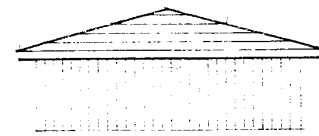
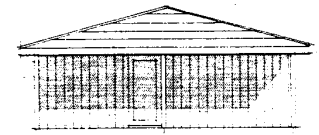
bilskúr
 26,4 m²
 2,25 m h.
 59,4 m³
 22,6 m ummál

Símskæðir 1-5

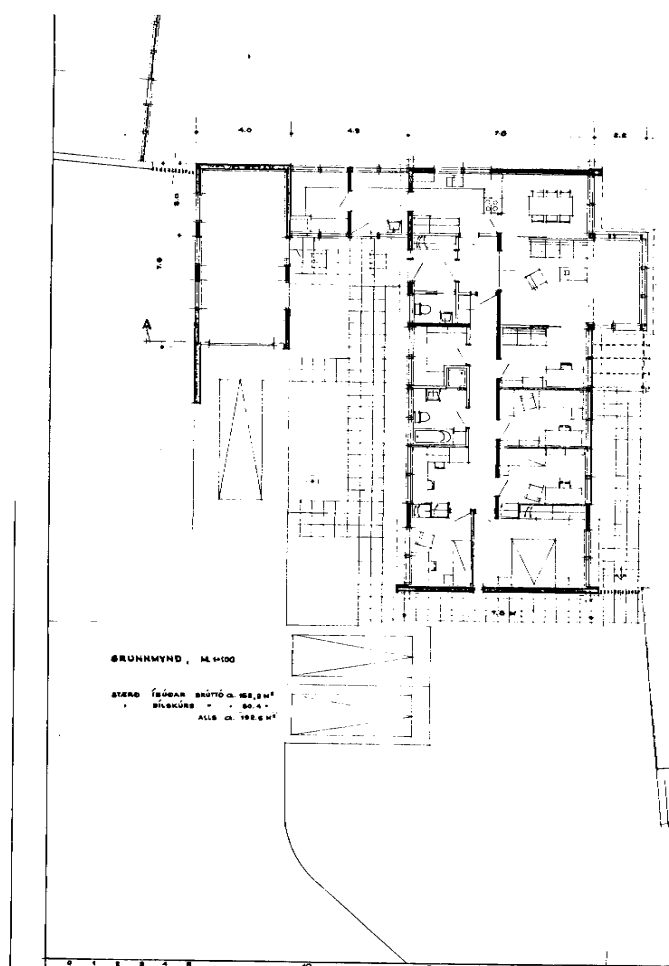
LANDSVIRKJUN		
THE NATIONAL POWER COMPANY, ICELAND		
T.	IM	
H	Y	INF

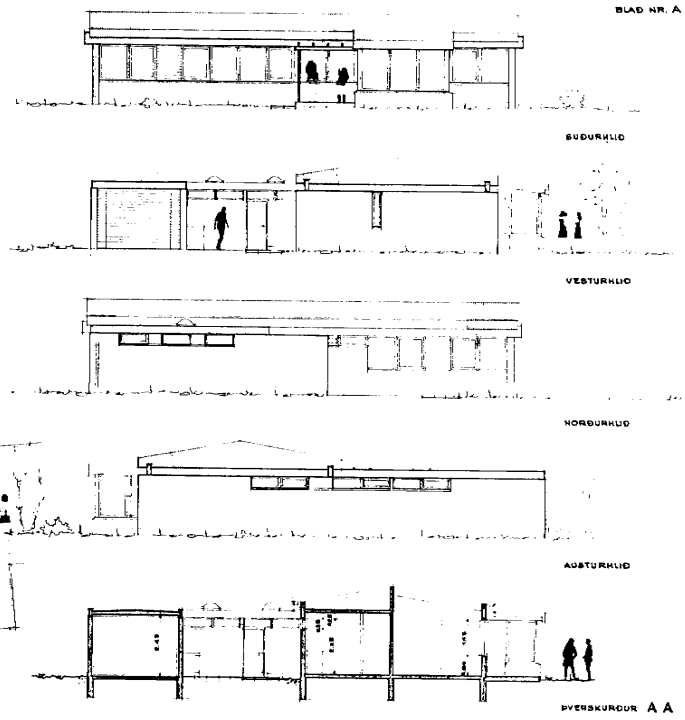
110,5 m²
 2,95 m h.
 326,0 m³
 43,7 m annual

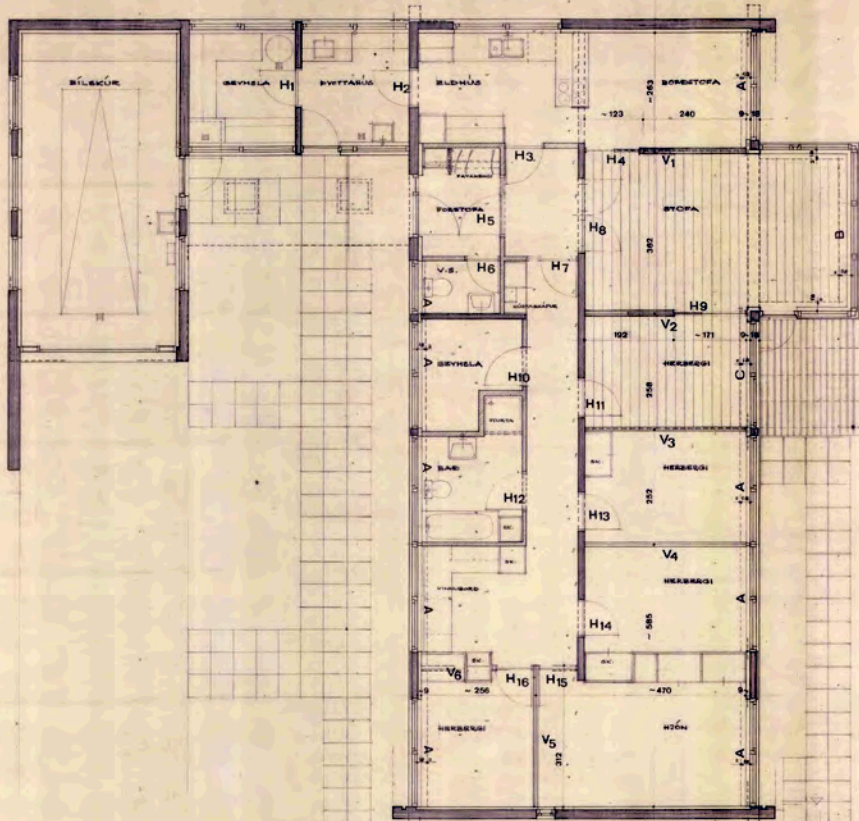

Skjematisk 1 og 2

GRUNNMYND, M. 1:100
 STENO TEGJAN BÚTÓ U. 162,84 M²
 SÍÐAN 50-4-1
 ALLS G. 192,84 M²

BLAD NR. A 21

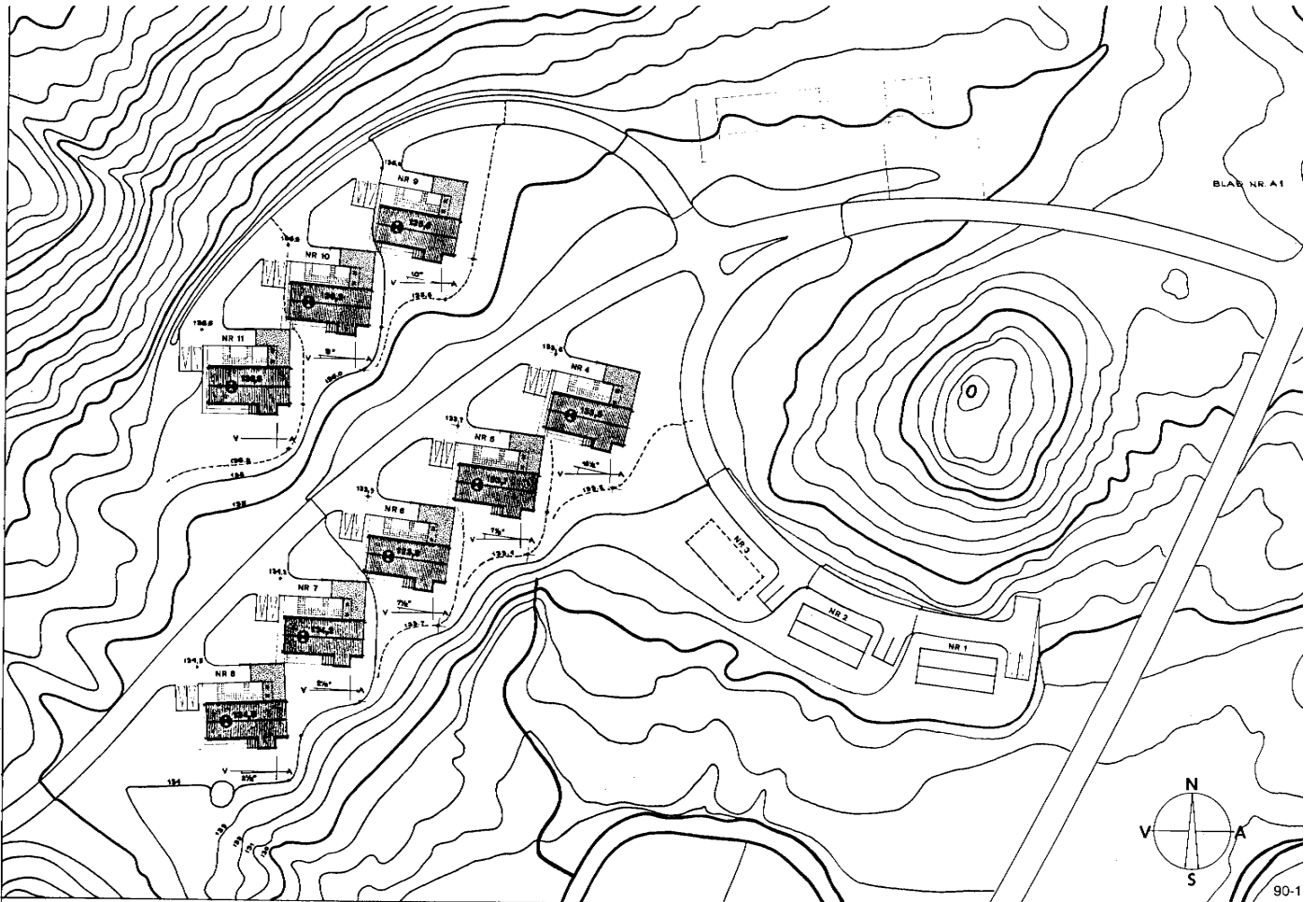
V₁ - V₆ INNVEGGIR
 A, B, C GLUGGATYKKAÐAR
 H₁ - H₁₆ INNRIÐUR
 SK. SKAÐAR

73-716x

0 1 2 3 4 5 10 M
 M. 1/50

LANDSVIRKJUN BÚRFELL SKELJASTADIR NR. 4-11
 GRUNNMYND M. 1/50 BLAD NR. A 21

REYKJAVÍK, 1. MARZ 1979
Guðlaugur Þ. Þorvaldsson

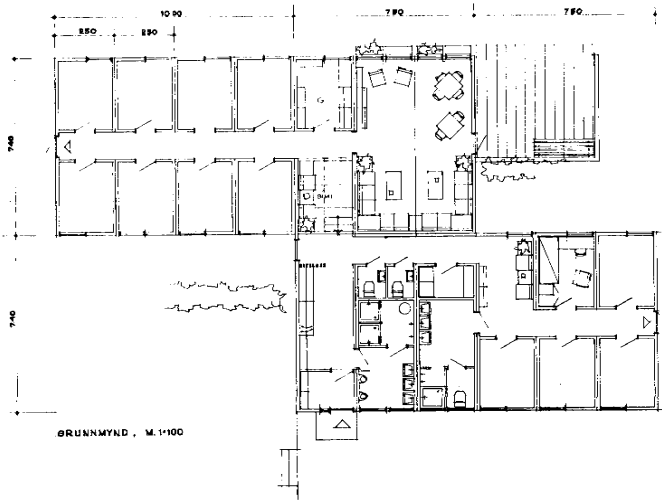

BLAÐ NR. A1

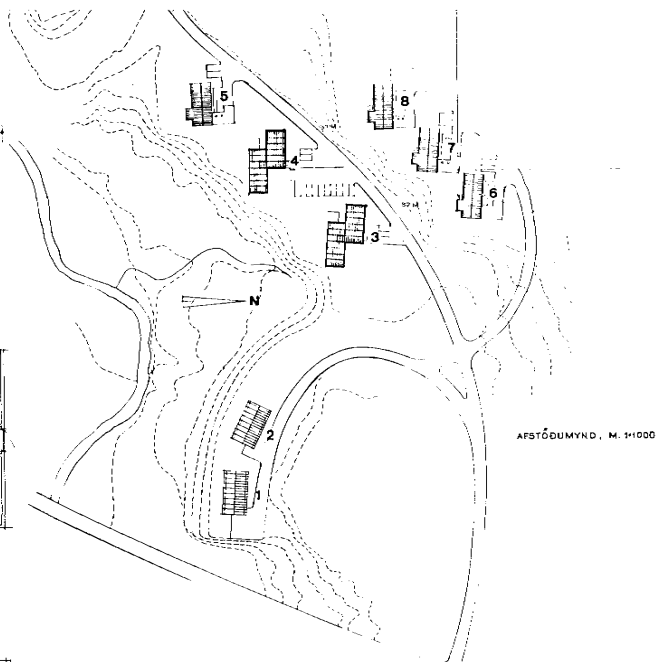
90-1

LANDBYRIRKJUK, BÚRFEL, SKELJASTADIR NR. 4-11
 AFSTÖÐUMYND M. 1:1800 BLAÐ NR. A1

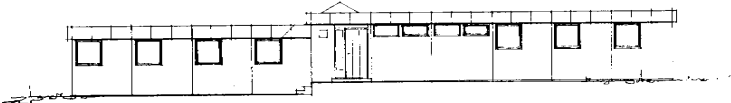
REYKJAVÍK Í APRÍL 1979
Geir & Þorvaldur Sveinsson

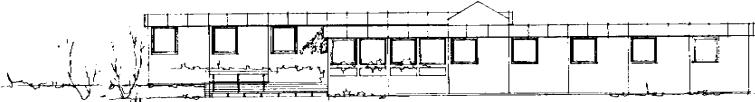
BRUNNMYND, M. 1:100

AFSTÖÐUMYND, M. 1:1000

NORÐURHLID, M. 1:100

SUÐURHLID, M. 1:100

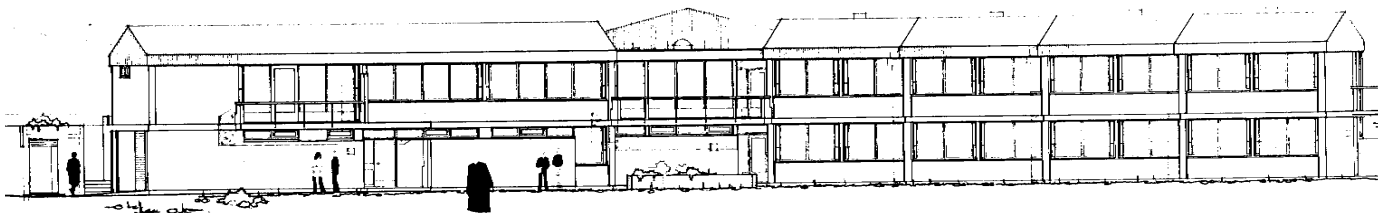
AUSTURHLID, M. 1:100

LANDSVIRKJUN, BÚRFELL
BRUNNMYND OG ÚTLIT M. 1:100

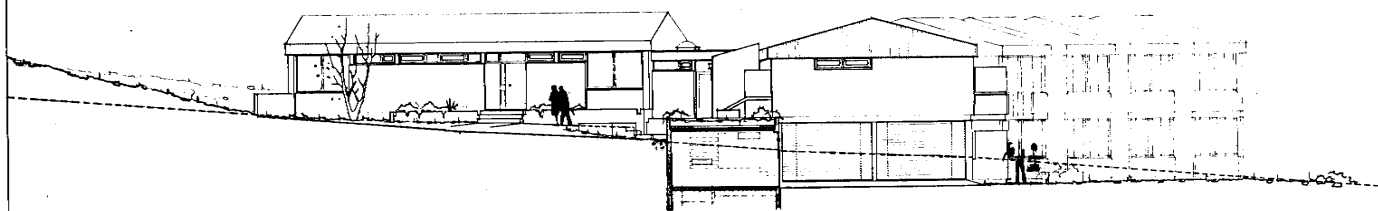
ÍSÚÐARHÚS ÚR MOELVEN-EIINGUM
AFSTÖÐUMYND M. 1:1000

REYKJAVÍK Í MAÍ 1986
Guðlaug Þ. Þorlacsdóttir, Þorvaldur A. Þorvaldsson

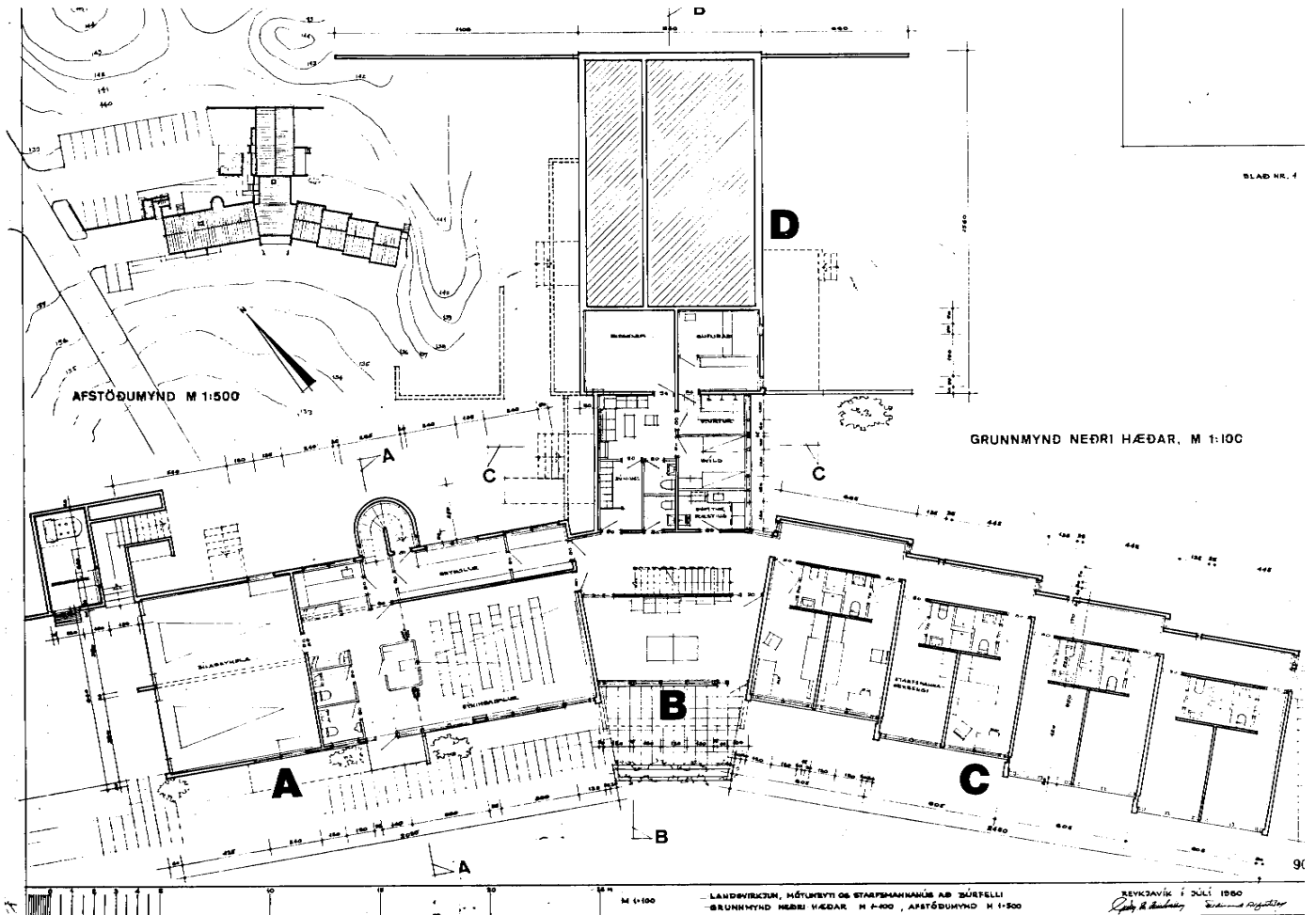
BLAÐ NR. 3

SUÐVESTURHLIÐ M. 1:100

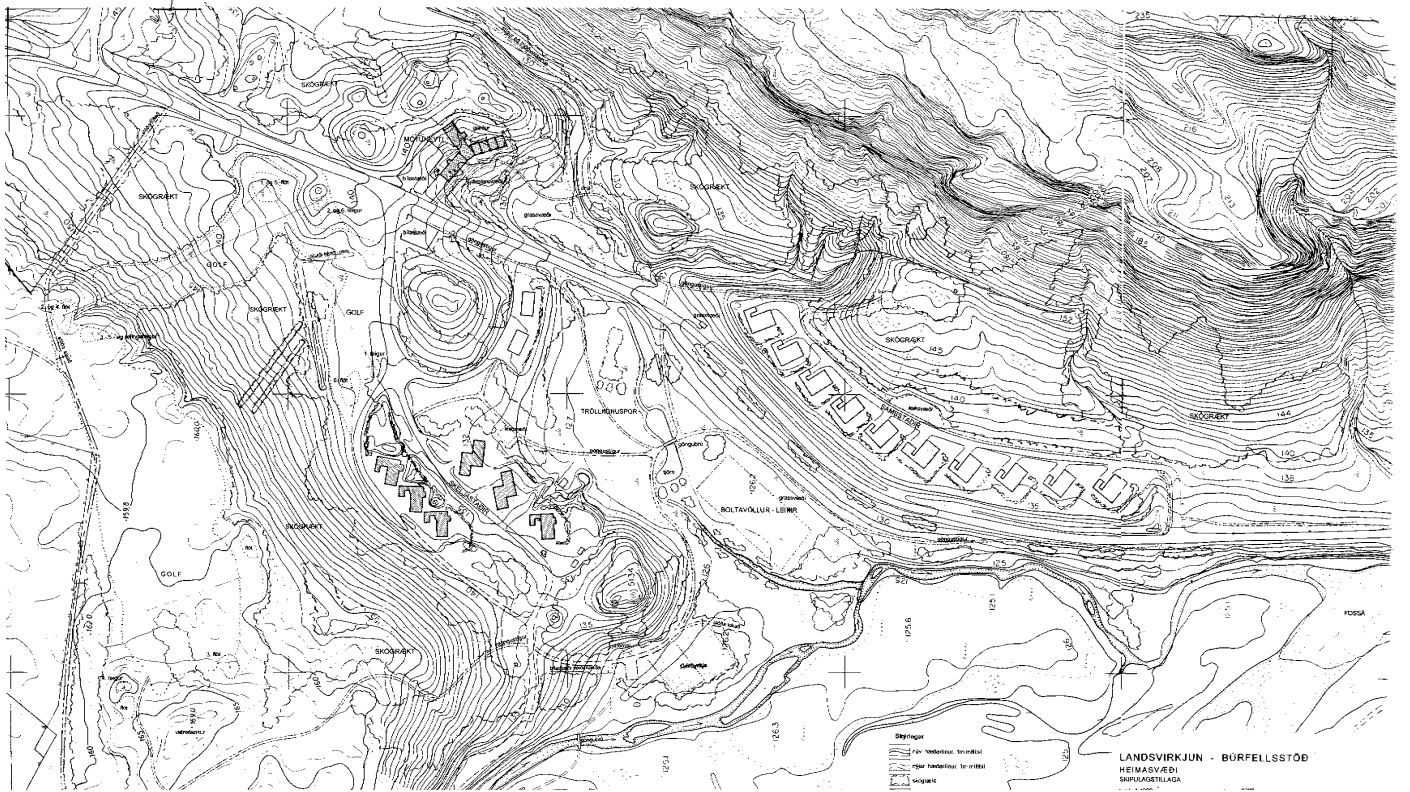
NORÐVESTURHLIÐ M. 1:100

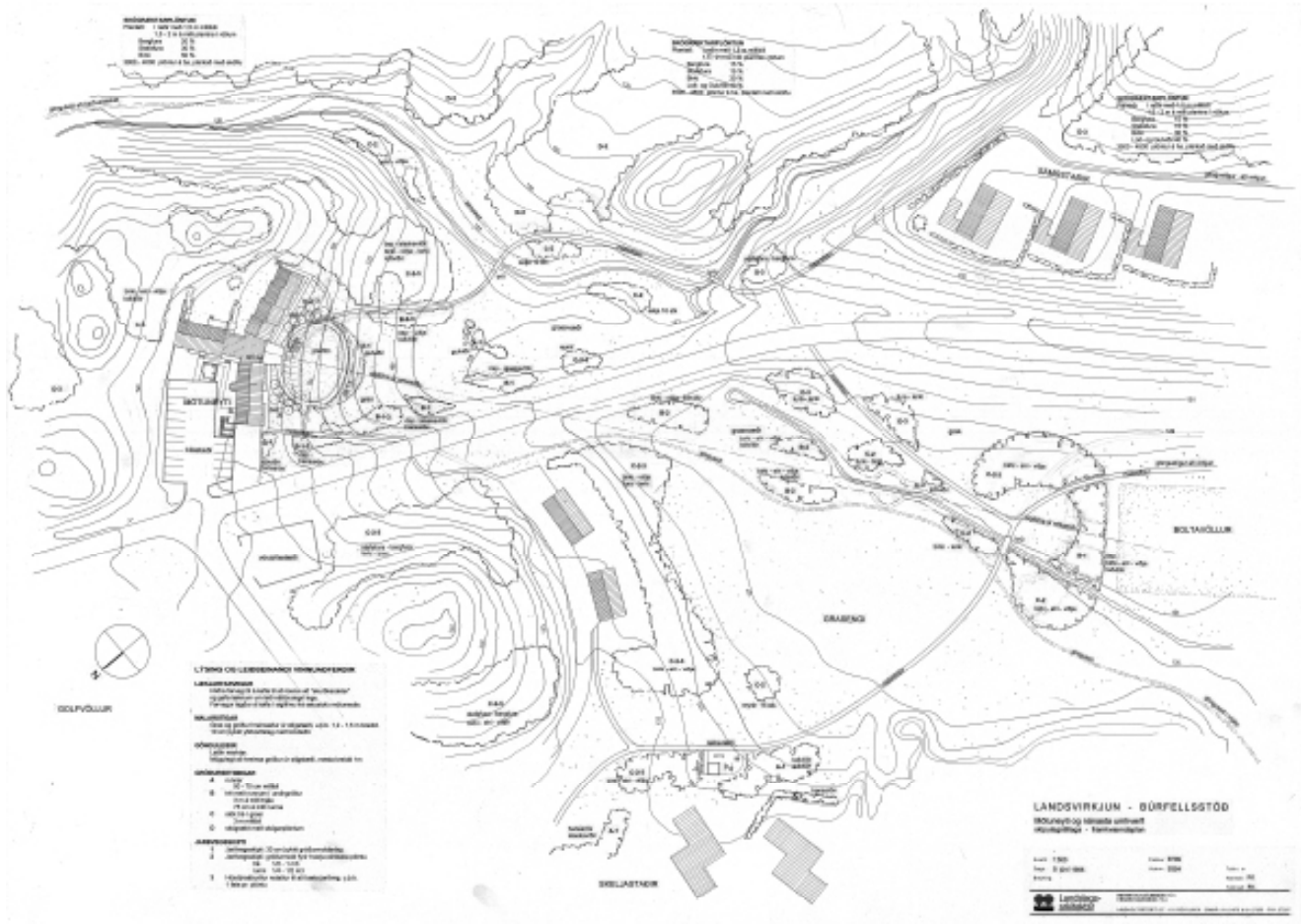

M 1:100

LANDVIRKJAN, NÖTURVITTI OG STARFSMAHANNAÐS AB ZÚRFELLI
GRUNNMÝND NEÐRI HÆÐAR M 1:100, AFSTÖÐUMYND M 1:500

REYKJAVÍK 1. JÚLÍ 1960
Ólafur Þ. Ólafsson

Mælingar og ástæða
 Mælingar 1:1000
 Ástæða 1:1000
 Mælingar og ástæða
 Mælingar 1:1000
 Ástæða 1:1000

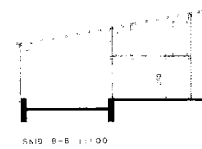
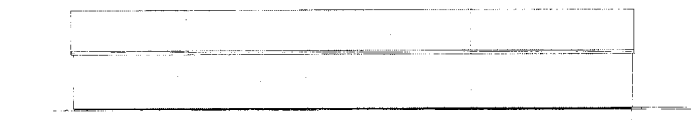
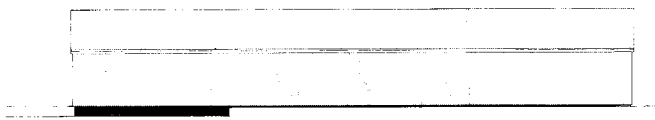
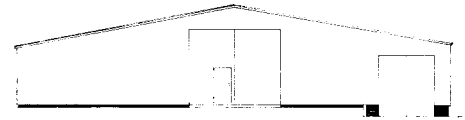
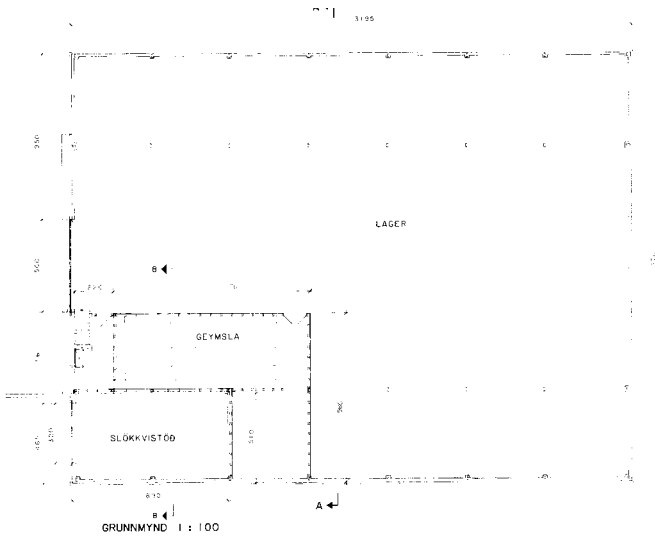
Mælingar og ástæða
 Mælingar 1:1000
 Ástæða 1:1000

Mælingar og ástæða
 Mælingar 1:1000
 Ástæða 1:1000

- LIÞING OG LEIÐENINGAR HINDRANIR**
- LEIÐENINGAR**
 - Lítil lína
 - Lítil lína
 - Lítil lína
- MÁLSTÍÐA**
 - Lítil lína
 - Lítil lína
- ÖSKJÓRN**
 - Lítil lína
 - Lítil lína
- ÖSKJÓRN**
 - Lítil lína
 - Lítil lína
- ÖSKJÓRN**
 - Lítil lína
 - Lítil lína

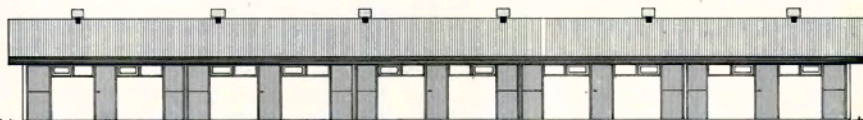
LANDSVIRKJUN - ÞURFELLSSTÖÐ
 Mælingar og ástæða
 Mælingar 1:1000
 Ástæða 1:1000

Mælingar og ástæða
 Mælingar 1:1000
 Ástæða 1:1000

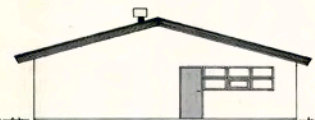

BURFELL	STALGRINDARHUS		
GRUNNMYND OG SNID			
LANDSVIRKJUN	MG	MAR	1 : 100
HA NAFNA FODURLAGANAN KILGARD	KA	DRÖM	MARS 1933
Staðsetning	Staðsetning	Staðsetning	B-52-M-92

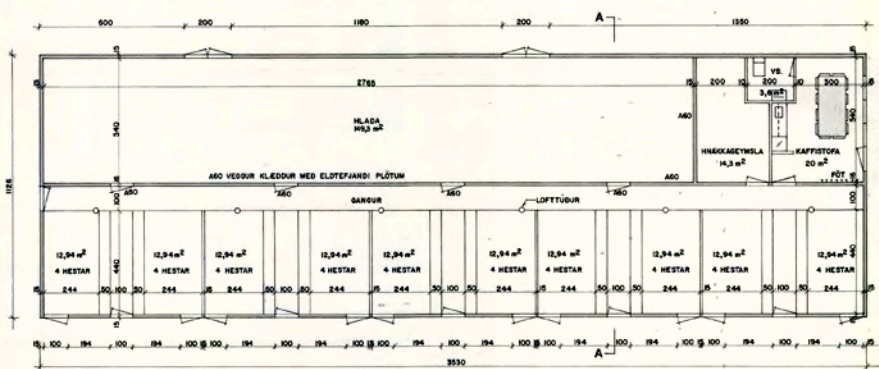
Staðsetning	Drög	Form	Skilríki	Stað
-------------	------	------	----------	------

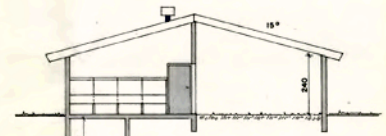
FRAMHLID

GAFL

GRUNNMYND

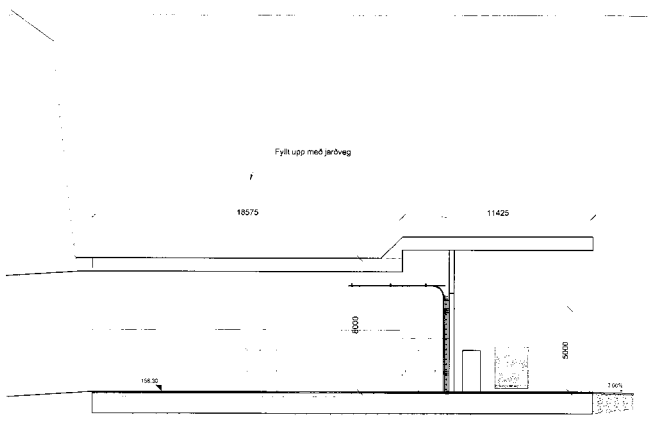

SNID A-A

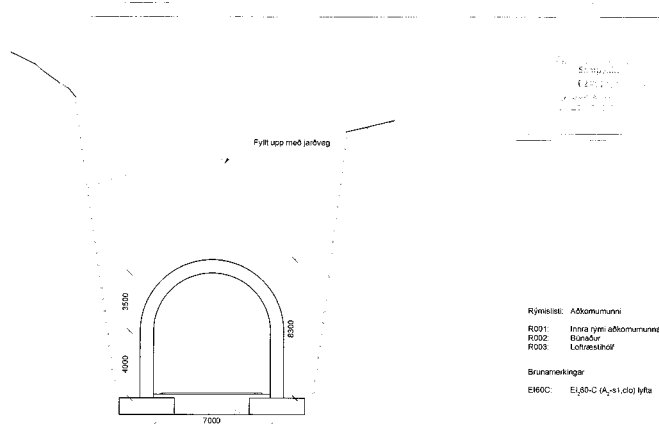
FLATARMÁL NETTÓ 373,3 m²
 FLATARMÁL BRÚTTÓ 397,5 m²
 RÚMÁL HESTHÚSS 170 m³
 RÚMÁL HAUSHÚSS 169,4 m³

BÚRFELL	HESTHÚS
GRUNNMYND, FRAMHLID, GAFL OG SNID	
LANDSVIRKJUN THE NATIONAL POWER COMPANY, ICELAND Semþ. <i>Agna Ólafsson</i>	Númer: LL Skali: 1:100 Daga: OKT. 1989 Númer: 89-298

VIÐAUKI
TEIKNINGAR
BÚRFELLSSTÖÐ II

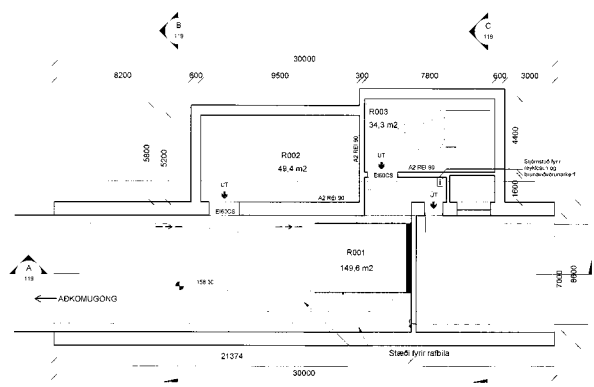
Sneið A-A
1:100

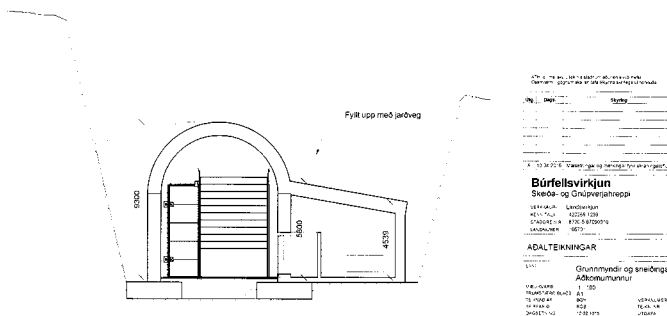
Sneið B-B
1:100

Stofnun
Eign
Tilgangur

Rýðislisti: Adalturninn
R001: Innvið hjólaþotumunn
R002: Bláskóli
R003: Loftskóli
Brúnaefkirtingar
EM00: Elþö-C (A₁-st.) lyta

Grunnmynd gk. 158,30
1:100

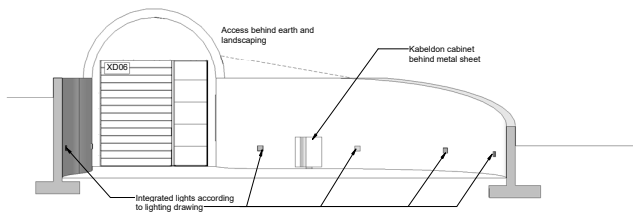
Sneið C-C
1:100

Ch...
Stofnun
Eign
Tilgangur

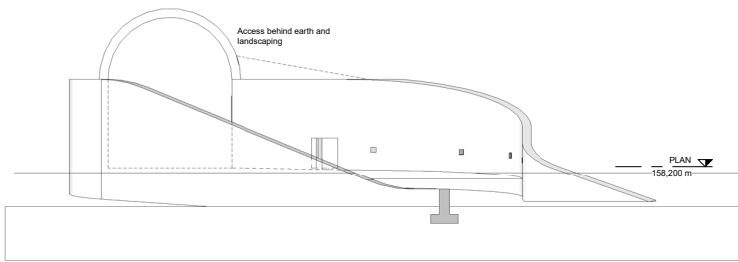
Búfélsvirkjun
Sneið og Stofnun
Stofnun
Eign
Tilgangur

ADALTEKNIÐGAR
Stofnun og sneiðgar
Adalturninn
Stofnun
Eign
Tilgangur

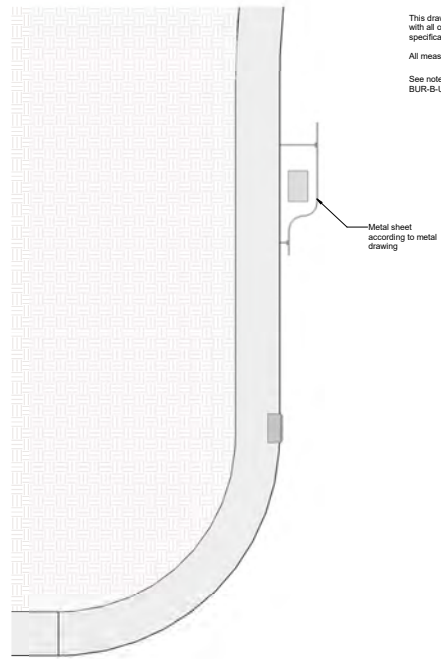
Stofnun
Eign
Tilgangur
Stofnun
Eign
Tilgangur

3 LONGITUDINAL SECTION
1:100

4 LONGITUDINAL SECTION
1:100

5 Kabeldon cabinet
1:20

NOTES

This drawing is to be read in conjunction with all other relevant drawings and specifications.
All measurements to be checked on site.
See notes on drawing BUR-S-UMZ-20-201

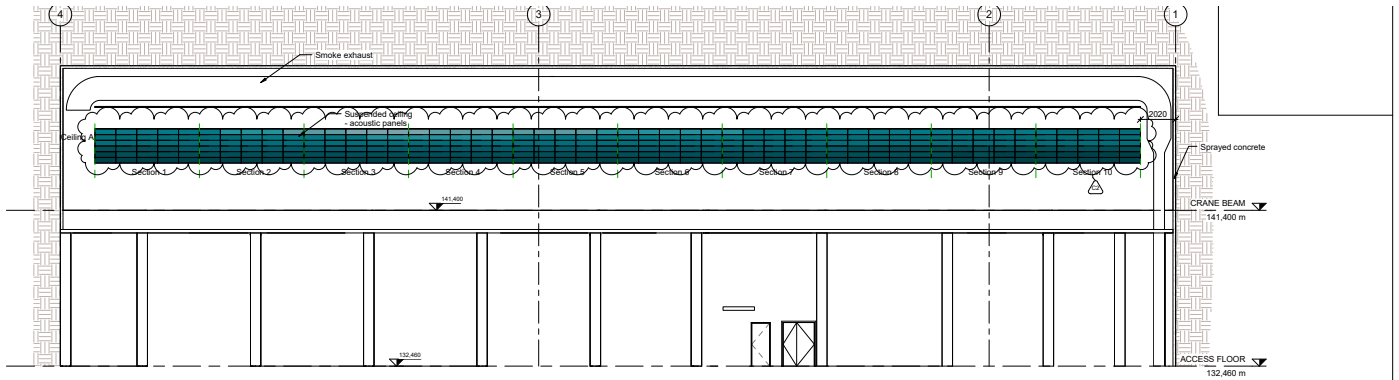

DESIGN COORDINATOR

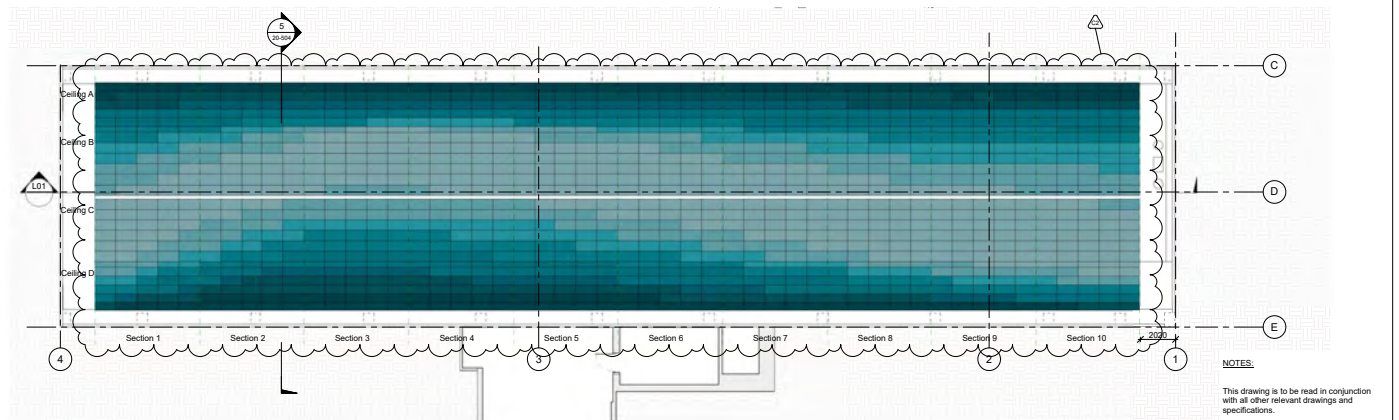

APPROVED: Richard Oskar Briem KT 202655-4499
ACCESS TUNNEL PORTAL
Architecture
Access tunnel
Sections

PROJEKT LEITER: Rasmus B. Nielsen
BILDEDESKRIBER: Rasmus B. Nielsen

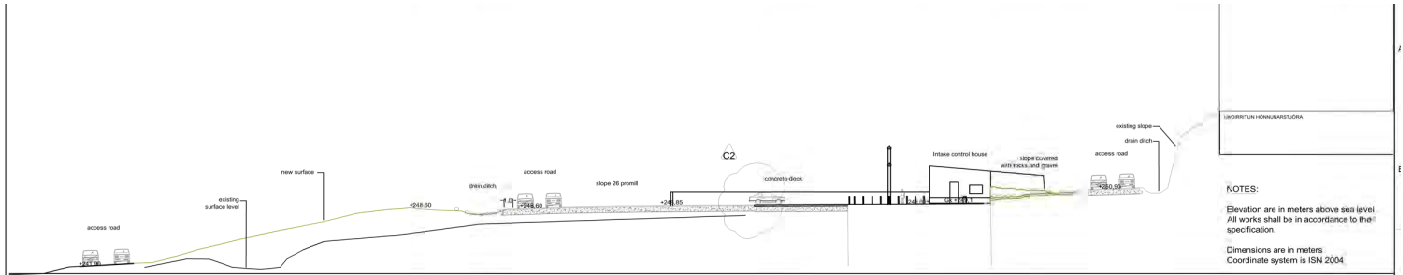
Suspended ceiling - longitudinal section

NOTES.
This drawing is to be read in conjunction with all other relevant drawings and specifications.

Suspended ceiling

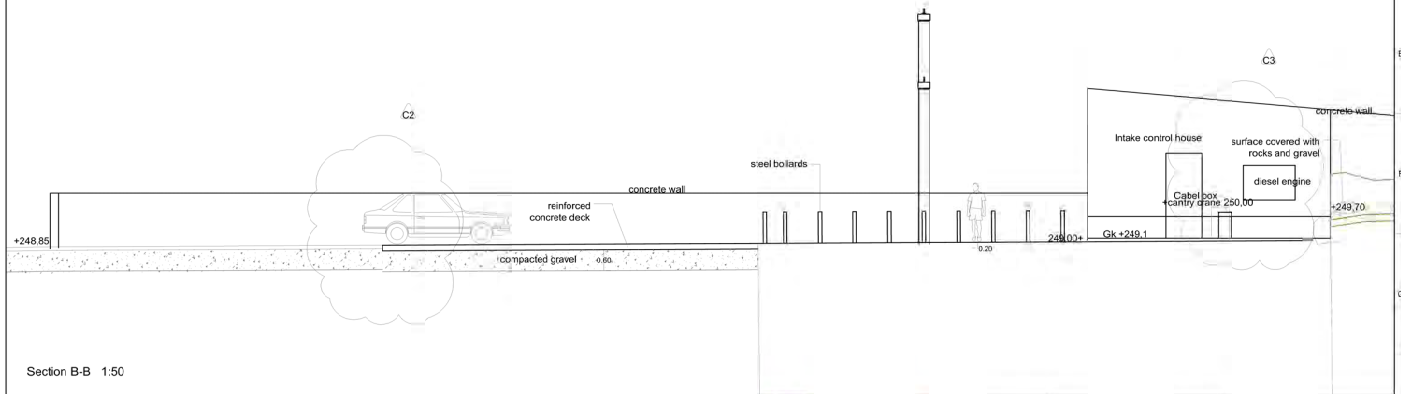
DESIGN COORDINATOR			APPROVED: Richard Olofsson KT 210505-4999	POWERHOUSE Architecture Suspended ceiling Plan and section
EGP Jøhannessen	130465-5880	www.vaarheltaker - tel: +354 530 6990	C2 2016-02-28 Culture awarded BSHOSH ROS ROS C1 2017-02-24 Construction delay BSHOSH ROS ROS	REV DATE ISSUE
BURFELL EXTENSION HEP			DRW DES: CHL ABE	PROJ: 1522 SHC BUR-B-LIME_20-503 C2

NOTES:
 Elevation are in meters above sea level
 All works shall be in accordance to their specification
 Dimensions are in meters
 Coordinate system is ISN 2004.

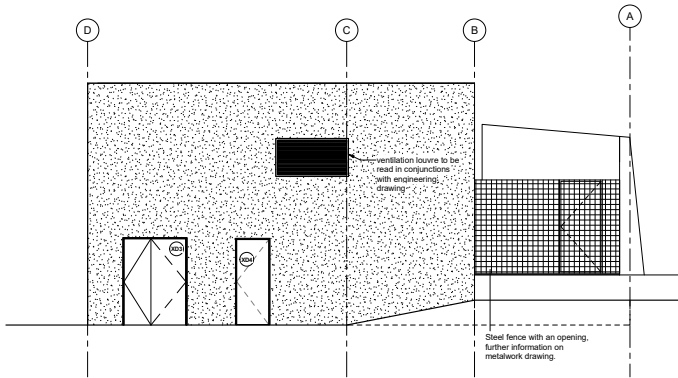
REFERENCE DRAWING:
 Landscaping
 BUR-B-LCZ-05-101
 BUR-B-LCZ-05-102
 BUR-B-LCZ-05-103
 BUR-B-LCZ-05-105

Section B-B 1:200

Section B-B 1:50

DESIGN COORDINATOR Ragn Jónsson 13048-889	 LANDARK www.landark.is - tel: +354 907 5434	 Landsvirkjun BÚRFELL EXTENSION HEP	APPROVED: Einar Björnir Jónsson 26/04/2019	Eúrfell extension Landscaping Layout Transformer building and power intake Section B-B SHEET 1 13035 DEC BUR-B-JZC-05-104-C3
			C3/2017-05-11 diesel engine cabinet HHP PJ MS C2/2017-11-01 Concrete plan decreased HHP PJ MS C1/2017-09-01 Construction log HHP PJ MS HEP-24-E ISSUE DRW 302 1246 447	

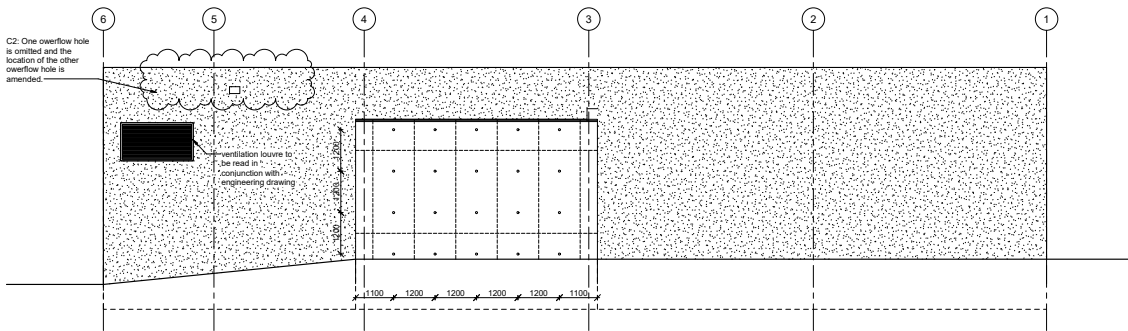
1. Elevation - South
1:50

NOTES:
This drawing is to be read in conjunction with all other relevant drawings and specifications.

Surface finishes:
rough render

Doors:
Doors to be read in conjunctions with door schedule.

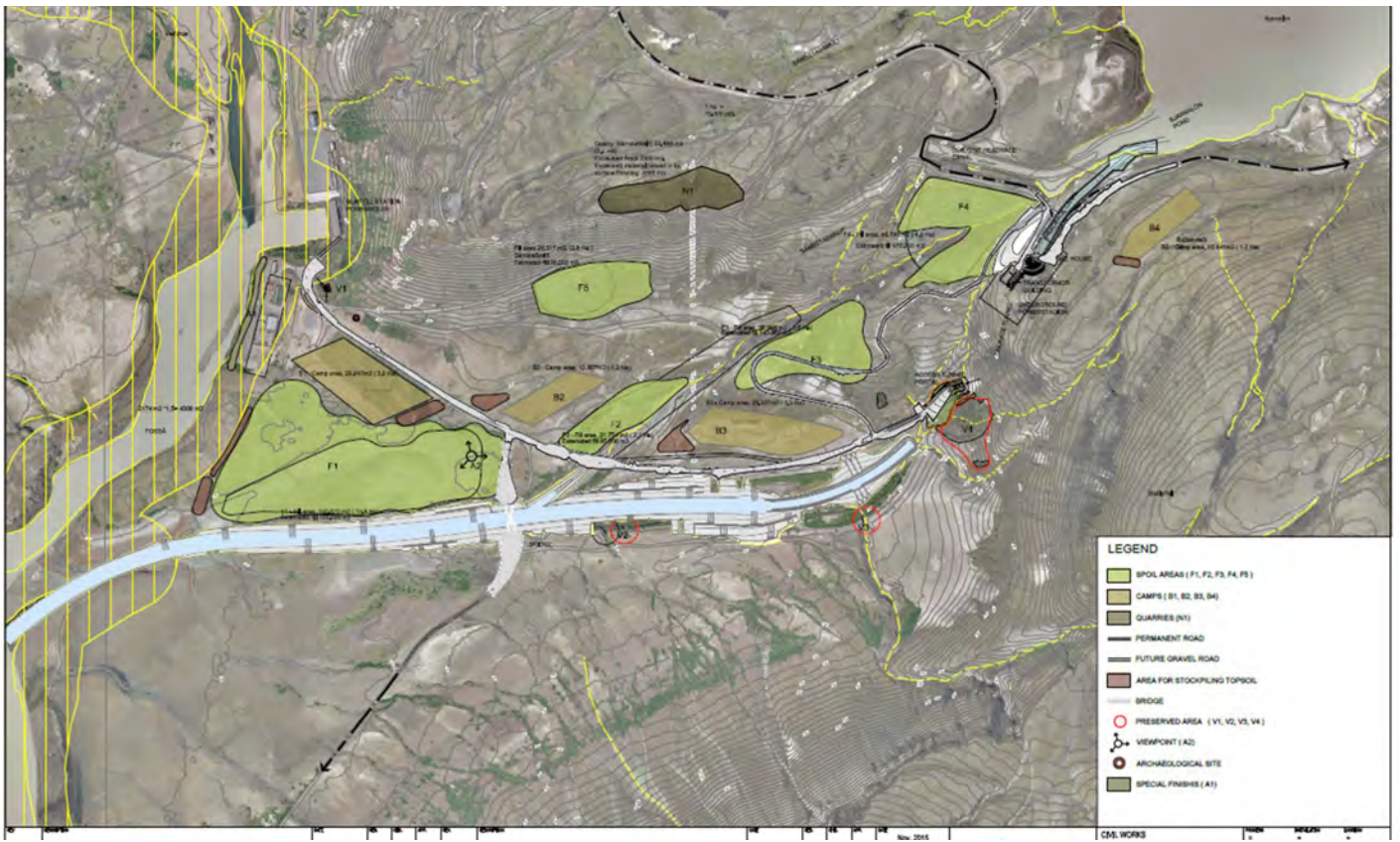
New pav items:
P13.80 - Rough render
Unit: m²
Quantity: 390 m²

2. Elevation - East
1:50

DESIGN COORDINATOR			APPROVED: Rørdal Oskar Steen KT 210950-4499	TRANSFORMER BUILDING Architecture Building Elevations - South and East
Rigm Johansen	130465-5888	www.vaarkitektar - tel: +354 430 6990	C2 2017-05-03 overflow amended. BSH/ESH/ESH/ESH/ESH C1 2017-02-02 Construction org. BSH/ESH/ESH/ESH/ESH	DATE: 1522 SHEET: BUR-B-LUBF-20-203 C2

- LEGEND**
- SPOIL AREAS (F1, F2, F3, F4, F5)
 - CAMPS (B1, B2, B3, B4)
 - QUARRIES (Q1)
 - PERMANENT ROAD
 - FUTURE GRAVEL ROAD
 - AREA FOR STOCKPILING TOPSOIL
 - BRIDGE
 - PRESERVED AREA (V1, V2, V3, V4)
 - VIEWPOINT (A2)
 - ARCHAEOLOGICAL SITE
 - SPECIAL FINISHES (A1)

Nov. 2015

CMS WORKS

Skýrsla um búfellsáttir og neðargarðir í Búfelli, BSH
 1:1000
 A 12.04.2016, Búfellsáttir og neðargarðir í Búfelli, BSH

Búfellsvirkjun
 Skæðs- og Gráprerfjærþeppi

Landeigandi: Landeigandi
 Skýrsla: 2020-09
 Skýrsla: 17.04.2016
 Skýrsla: 18.04.

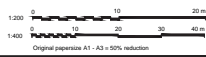
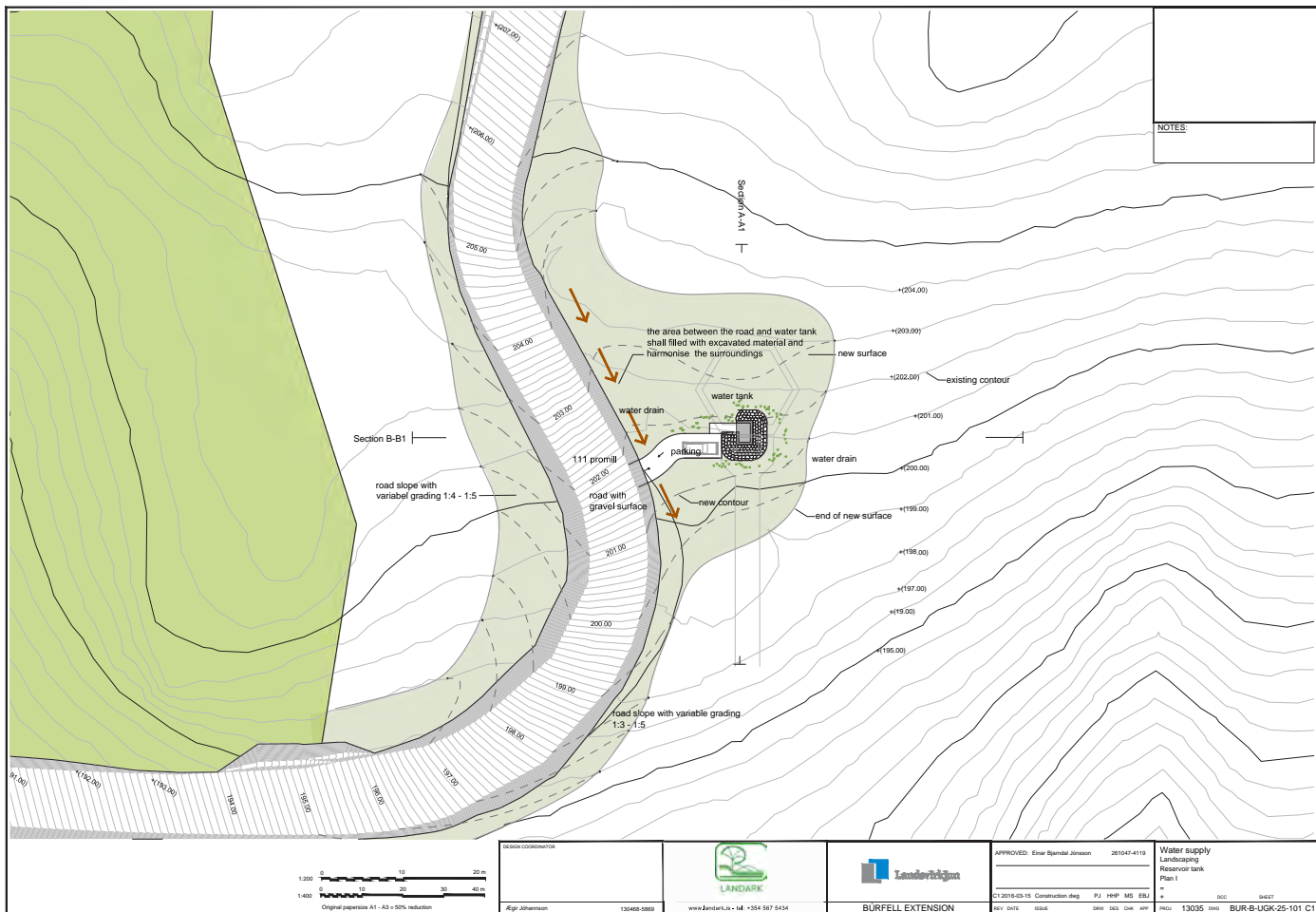
ADALTEKNIÐINGAR

Afstöðumynd

Skýrsla	1:1000	Skýrsla	1:1000
Skýrsla	1:1000	Skýrsla	1:1000
Skýrsla	1:1000	Skýrsla	1:1000
Skýrsla	1:1000	Skýrsla	1:1000

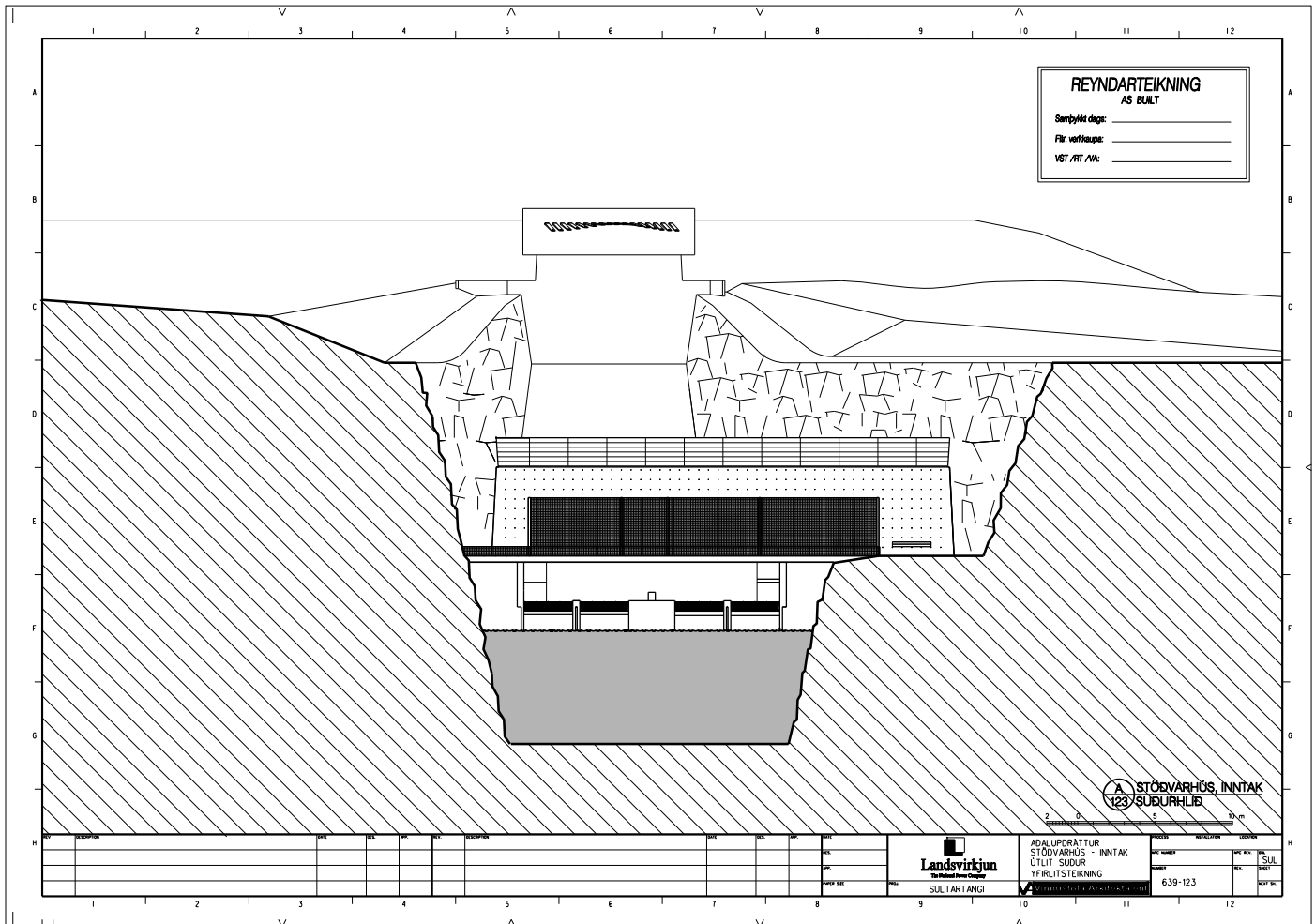
GÖTUFAN: 10.04.2016

Afstöðumynd
 1:1000

DESIGN COORDINATOR			APPROVED: Einar Björnsson 251047-4119	Water supply Landscaping Reservoir tank Plan 1
Egir Jóhannsson 150468-8883	www.landark.is - tlf. +354 567 5434	BURFELL EXTENSION	2016-03-10 Construction.dwg P1 HPP MS ERS	#
			REV: 02/1 02/04 08/01 02/2 04/04 04/07	13035 000 01/01
				BUR-B-LUGK-25-101 C1

VIÐAUKI
TEIKNINGAR
SULTARTANGASTÖÐ

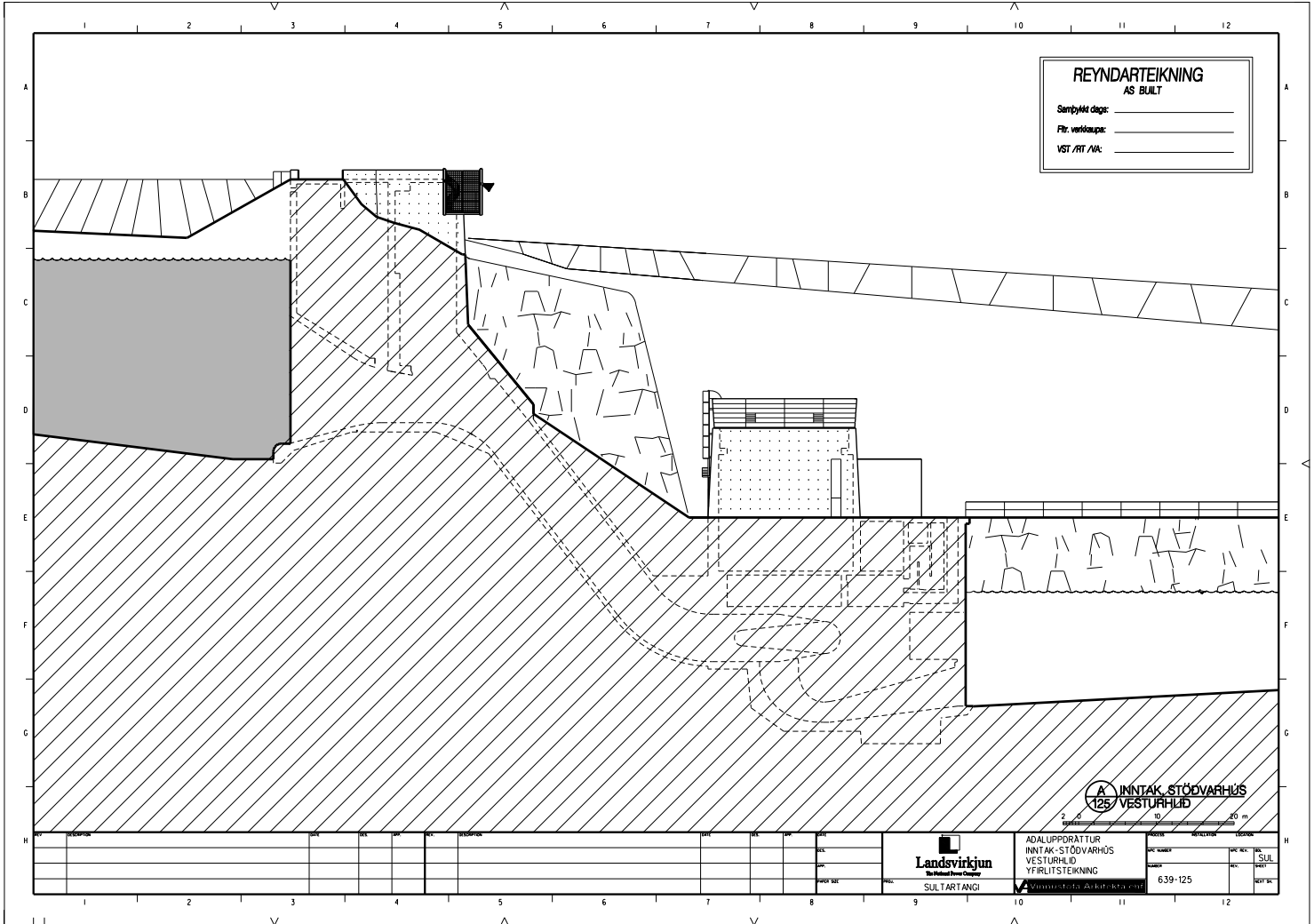
... \Byggingaafmefnd\639-123.dwg 11.6.2004 15:01:04

Landsvirkjun
The Icelandic Power Company

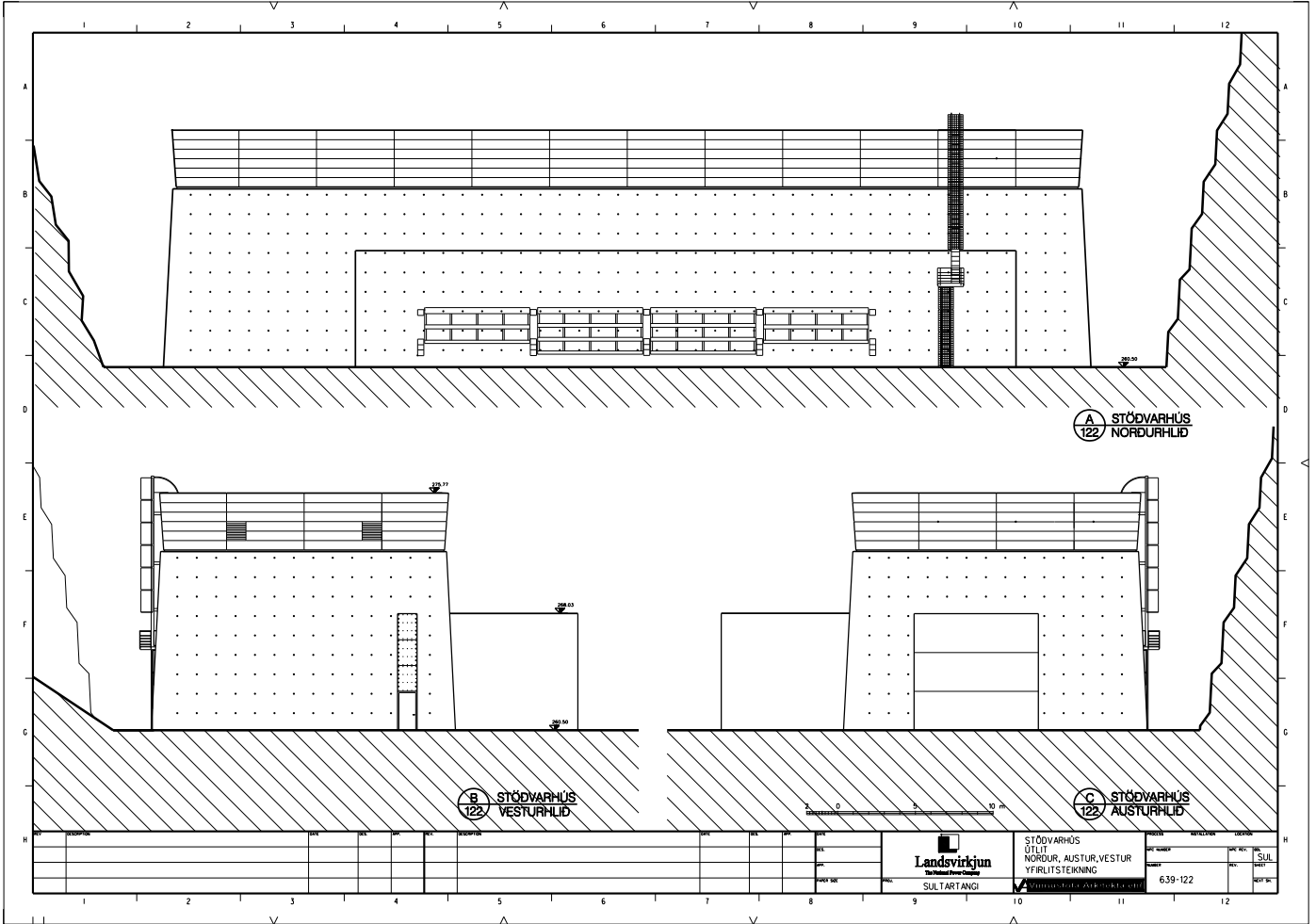
ADALUPPRÁTTUR
STÖÐVARHÚS - INNTAK
ÚTLIT SÚÐUR
YFIRLITSTEIKNING

PROJ. NO.	639-123
REV.	
DATE	
BY	
CHECKED	
DATE	
SCALE	
PROJECT	
NO. OF SHEETS	
SHEET NO.	
TITLE	
DATE	

SÚLTARTANGI

...:\Byggingarnefnd\639-125.dgn 11.6.2004 15:02:52

Samþ. 07.06.05
 BYGGINGARFULLTRÚI
 SKEIÐA OG GRUÐVEIÐAREPPS

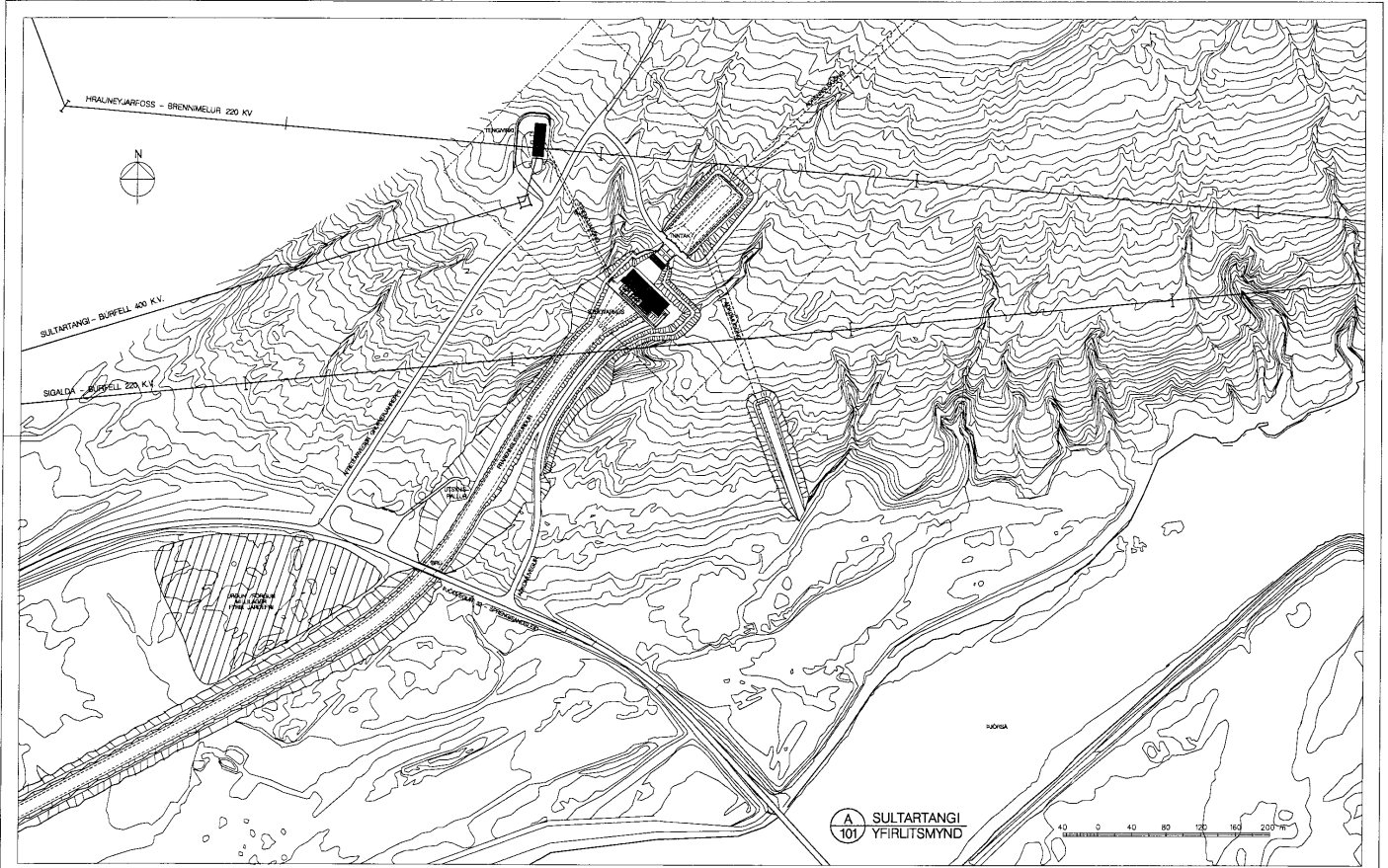
A
 143
 SÚÐURHLÍÐ
 TENGVIRKI

B
 143
 AUSTURHLÍÐ
 TENGVIRKI

MÚVERANDIHLÍÐ

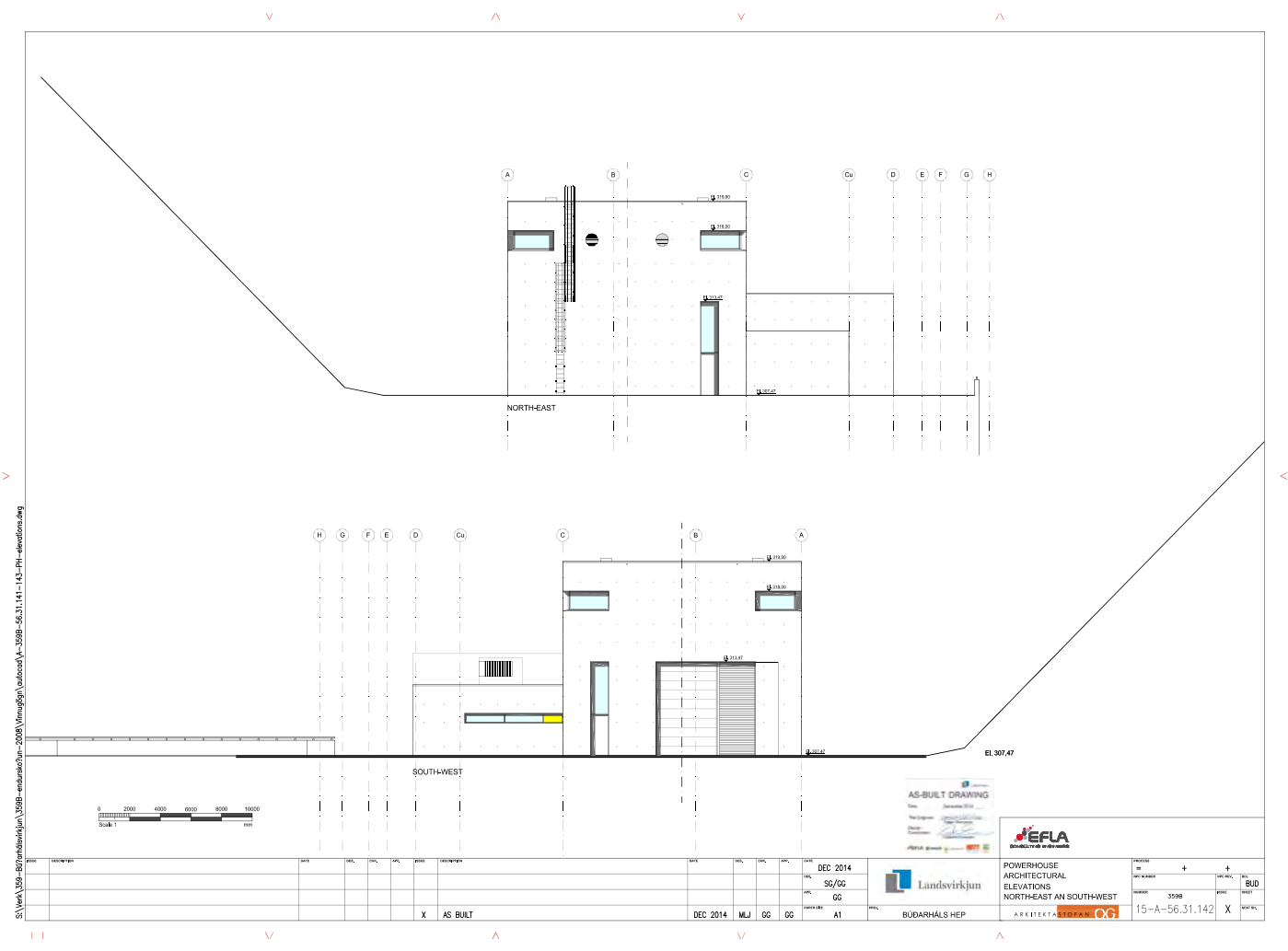
STEEKLIÐ

03 2005	ADALUPPRÁTTUR SÚÐUR- OG AUSTURHLÍÐ TENGVIRKI	0502_106
HÖ	LANDSNET	VA arkitektar
ROB		
LAUFR		
AT		

DATE	BY	CHECKED	DATE	BY	SCALE	PROJECT	NO.	DATE	BY	DATE	BY	DATE	BY
								03 2005					
							LANDENET		YFIRLITSMYND				
							VA arkitektar		0502-101				

VIÐAUKI
TEIKNINGAR
BÚÐARHÁLSSTÖÐ

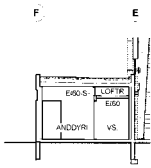

S:\Verk\359-Búðarhálsvirkjun\359B-erindarshúsi-2008\Virngögn\ástoðar\A-359B-56.31.142-142-114-elevations.dwg

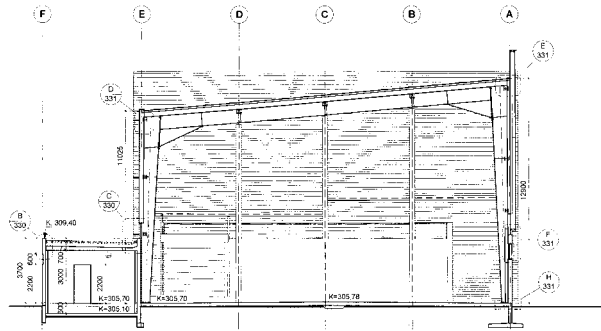

DATE	DEC 2014	PROJECT	POWERHOUSE ARCHITECTURAL ELEVATIONS NORTH-EAST AN SOUTH-WEST	NO. OF SHEETS	4	TOTAL SHEETS	4
SCALE	SS/GG	CLIENT	Landsvirkjun	NO. OF SHEETS		TOTAL SHEETS	BUD
DESIGNER	GG	PROJECT NO.	BÚÐARHÁLS HEP	NO. OF SHEETS	359B	TOTAL SHEETS	
DATE	DEC 2014	SCALE	MLJ GG	PROJECT NO.	15-A-56.31.142	TOTAL SHEETS	X
DATE		SCALE	GG	PROJECT NO.		TOTAL SHEETS	
DATE		SCALE	A1	PROJECT NO.		TOTAL SHEETS	

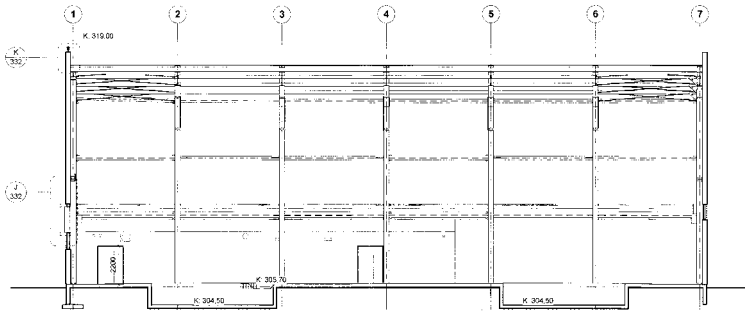
Sambýkt
23.09.2013
Byggingarmark
Tengvirki

56 SNEIDING
1:100

57 SNEIDING
1:100

58 SNEIDING
1:100

REYNDARTEIKNING

AS BUILT dags. 27.09.2013
 Filr. verkskaupa
 Filr. hönnuða: kt. 240565-4398
 Hönnunarsjóki: kt. 231164-3819

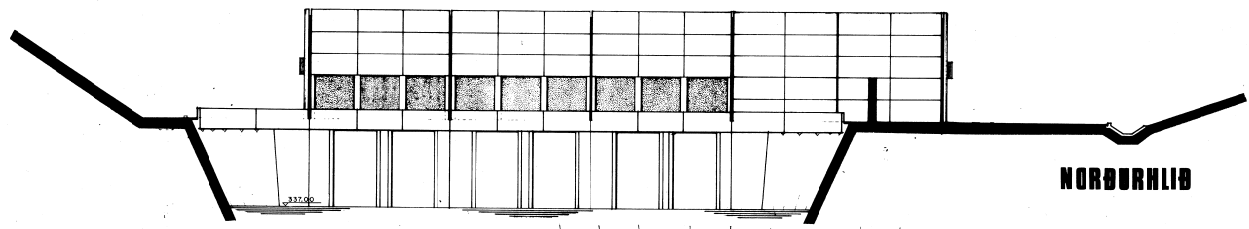
Byggingarverki ARKITEKTUR ADALTEIKNINGAR SNEIDINGAR	BYGGINGARVERKI ARKITEKTUR ADALTEIKNINGAR SNEIDINGAR	APRIL 2012 GG SG A1	TENGVIKIRKI BÚÐARHÁLSI	BLD 356C 20-A-150	X
--	--	------------------------------	------------------------	-------------------------	---

1:100 0 100 200 300 400 500 600

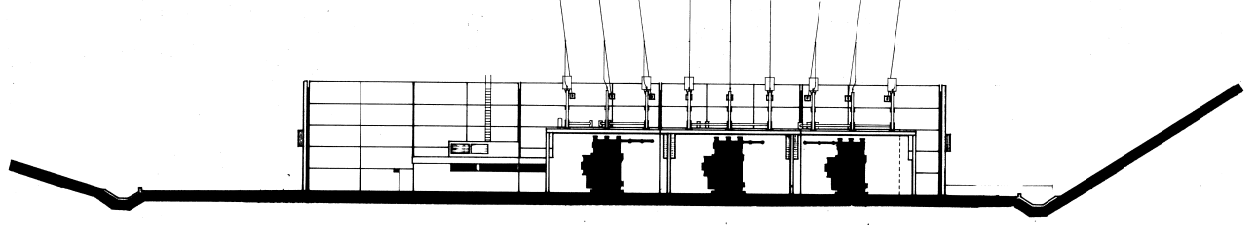
VIÐAUKI
TEIKNINGAR
HRAUNEYJAFOSSTÖÐ

HRAUNYJAFOSSVIRKJUN

LANDSVIRKJUN

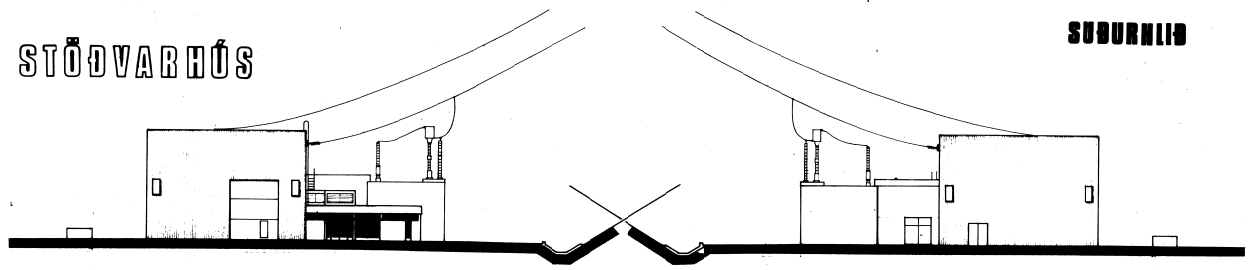

NORÐURLIÐ

SUDURLIÐ

STÖÐVARHÚS

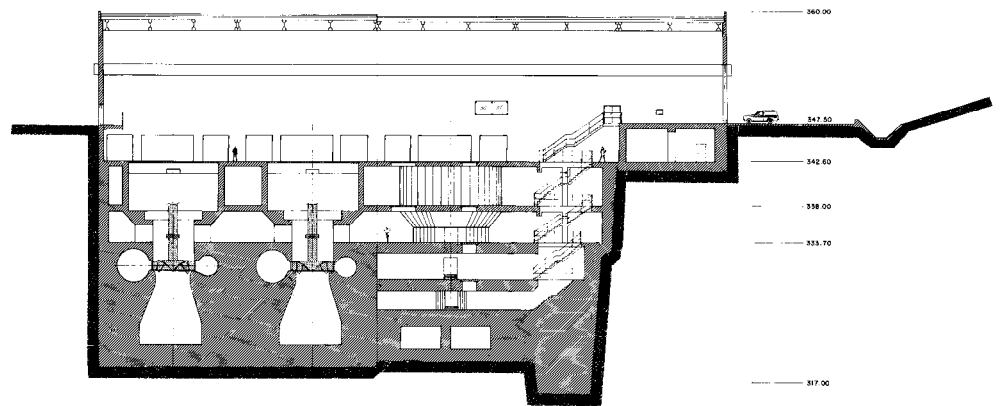

VESTURLIÐ

AUSTURLIÐ

0m 5 10 15 20m
MÆLIKVÆÐI SEPT. 1981

STÖÐVARHÚS

LANGSNID

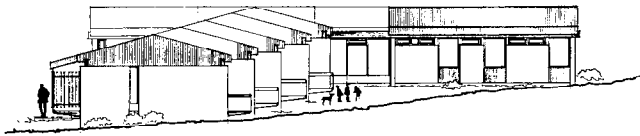

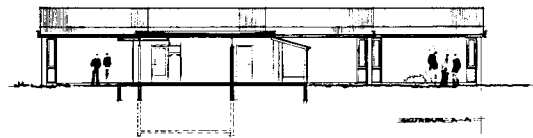
AVETURUSILMÄ 1:100

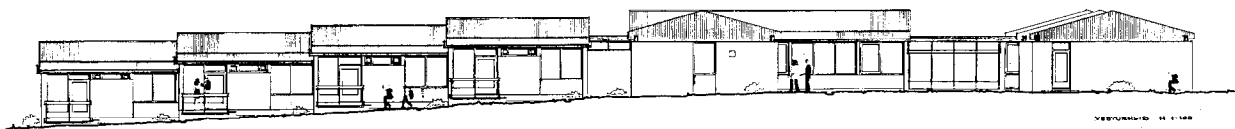
POIKKULIHTO 1:100

POIKKULIHTO 1:100

POIKKULIHTO 1:100

AVETURUSILMÄ 1:100

0+4 0+8 0+12 0+16 0+20 0+24 0+28 0+32 0+36 0+40 0+44 0+48 0+52 0+56 0+60 0+64 0+68 0+72 0+76 0+80 0+84 0+88 0+92 0+96 1+00

LAUSUNNAN, HAAKETAPOKUKSEN, SUUNNITTELUKSEN
 OVIK 1:100

REKRYTOINTI 1:100
Arja M. Kallio 1997

90-127

90-128

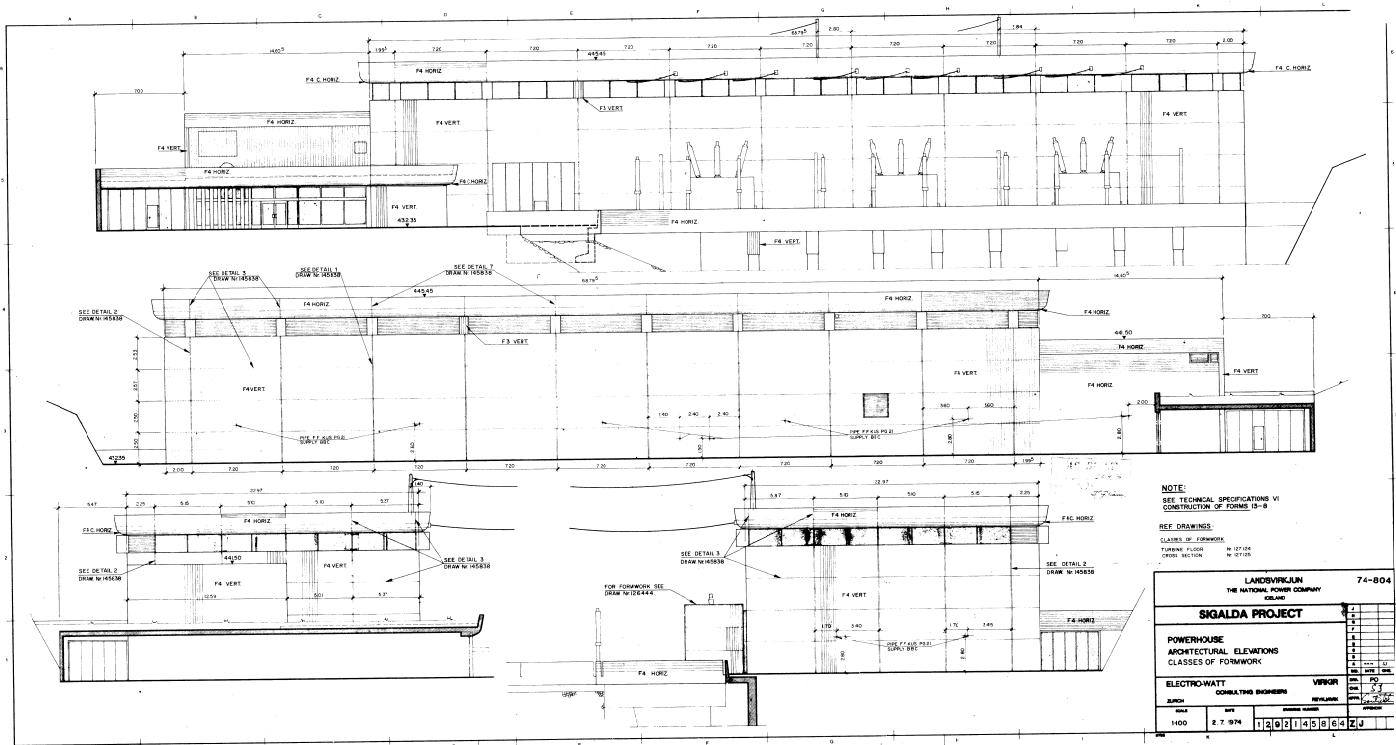
ИЗВЕЩАНИЕ ПЕРВОГО ЭТАПА РАБОТЫ

LANDSVIRKJUN, HPAUNNEYJAPOSSVIRKJUN, STAÐURMAAÐAÐI OG HÖFUÐRETTI
 AÐSTAFNA M 4:800 BLAD NR. 1

10. APRIL 1978
 Einar M. Magnússon, Stofnun Manneldisráðs Íslands

VIÐAUKI
TEIKNINGAR
SIGÖLDUSTÖÐ

NOTE:
SEE TECHNICAL SPECIFICATIONS V1
CONSTRUCTOR OF FORMS 13-18

REF. DRAWINGS:
CLASSIFICATION: F4 HORIZ
CLASSIFICATION: F4 VERT
CLASSIFICATION: F3 VERT
CLASSIFICATION: F1 VERT
CLASSIFICATION: F1 C HORIZ

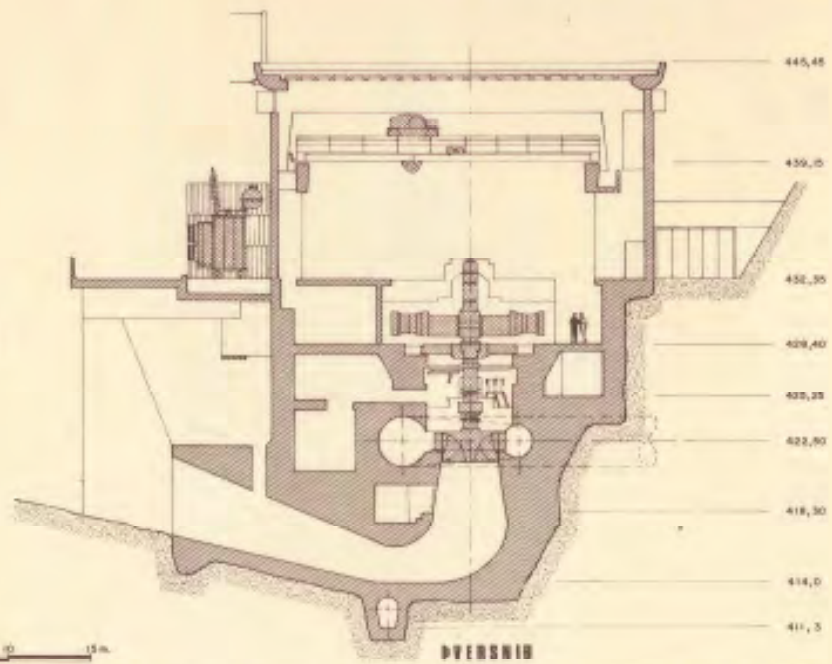
LANDSFRUKUN		74-804
THE NATIONAL POWER COMPANY		
SIGALDA PROJECT		
POWERHOUSE		
ARCHITECTURAL ELEVATIONS		
CLASSES OF FORMWORK		
ELECTRO-HATT		VISION
CONSULTING ENGINEERS		REVISION
DATE	BY	REVISION
1100	2.7.974	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

80-71

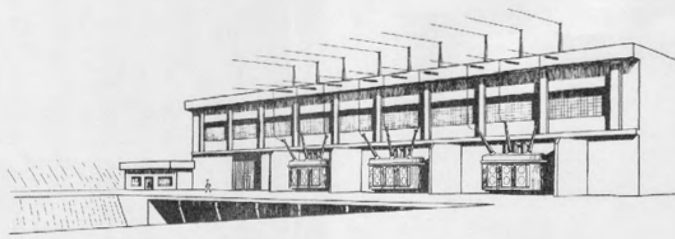
LANDSVIRKJUN

SIGÖLDUVIRKJUN

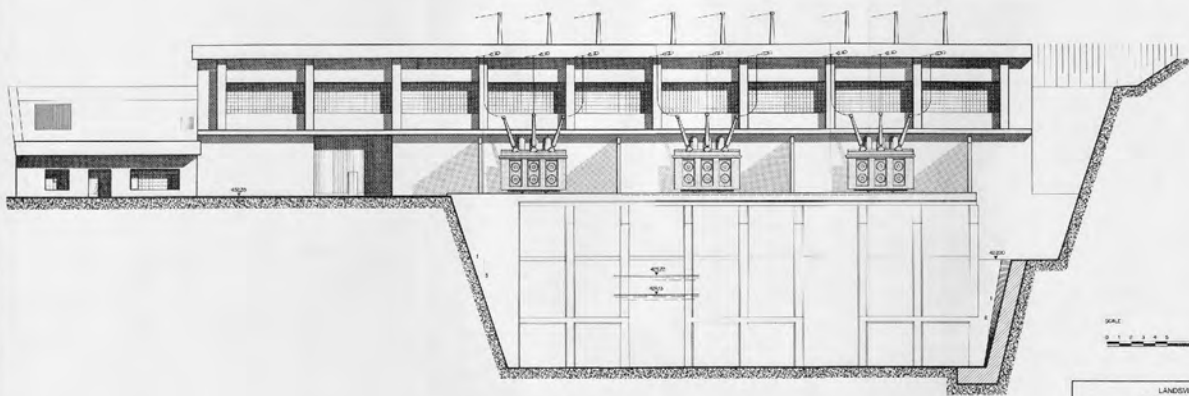
STÖÐVARHÚS

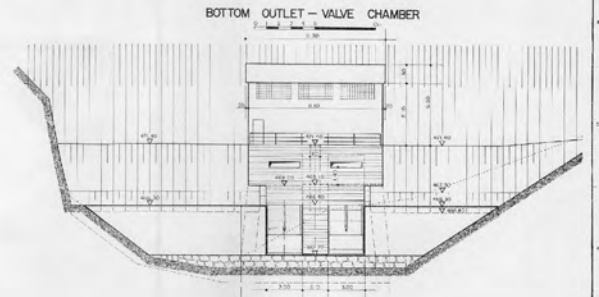
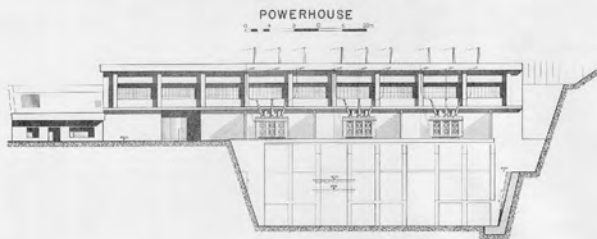
0 1 2 3 4 5 10 15 m
MÁLSTAFER
A. N. 1. 1907. 1908

LANDSVERKUN THE NATIONAL POWER COMPANY SIGALDA PROJECT			
POWERHOUSE PERSPECTIVE			
ELECTRO-WATT	VENOR		
CONSULTING ENGINEERS	REGISTERED		
SCALE	DATE	DRAWN	CHECKED
N. 3.72			
		11202119300	P-0.02

LANDSVERKUN THE NATIONAL POWER COMPANY SIGALDA PROJECT			
POWERHOUSE ARCHITECTURAL ELEVATION			
ELECTRO-WATT	VENOR		
CONSULTING ENGINEERS	REGISTERED		
SCALE	DATE	DRAWN	CHECKED
AS SHOWN	N. 3.72		
		11202119300	P-0.03

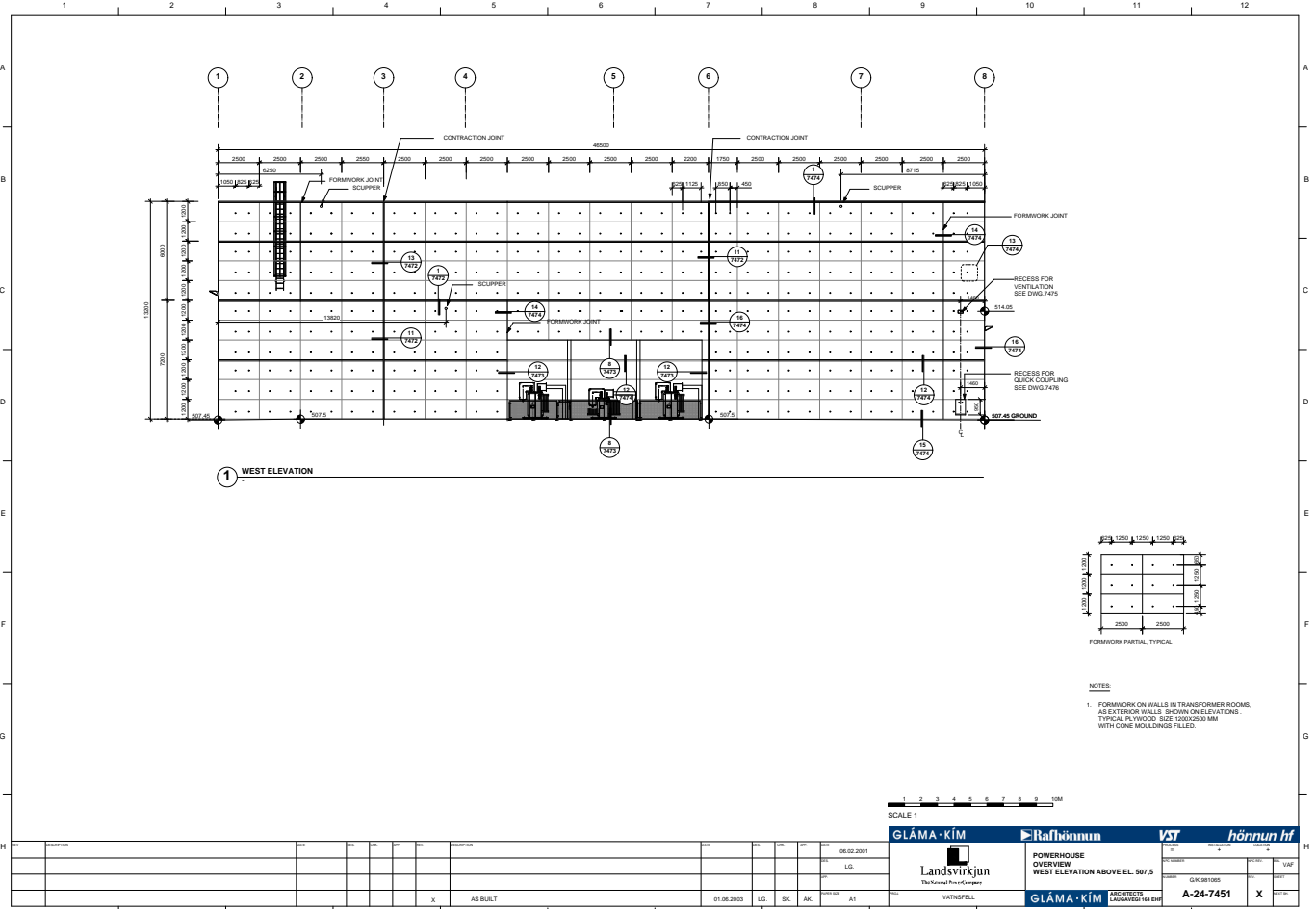
INLET STRUCTURE
CONTROL BUILDING

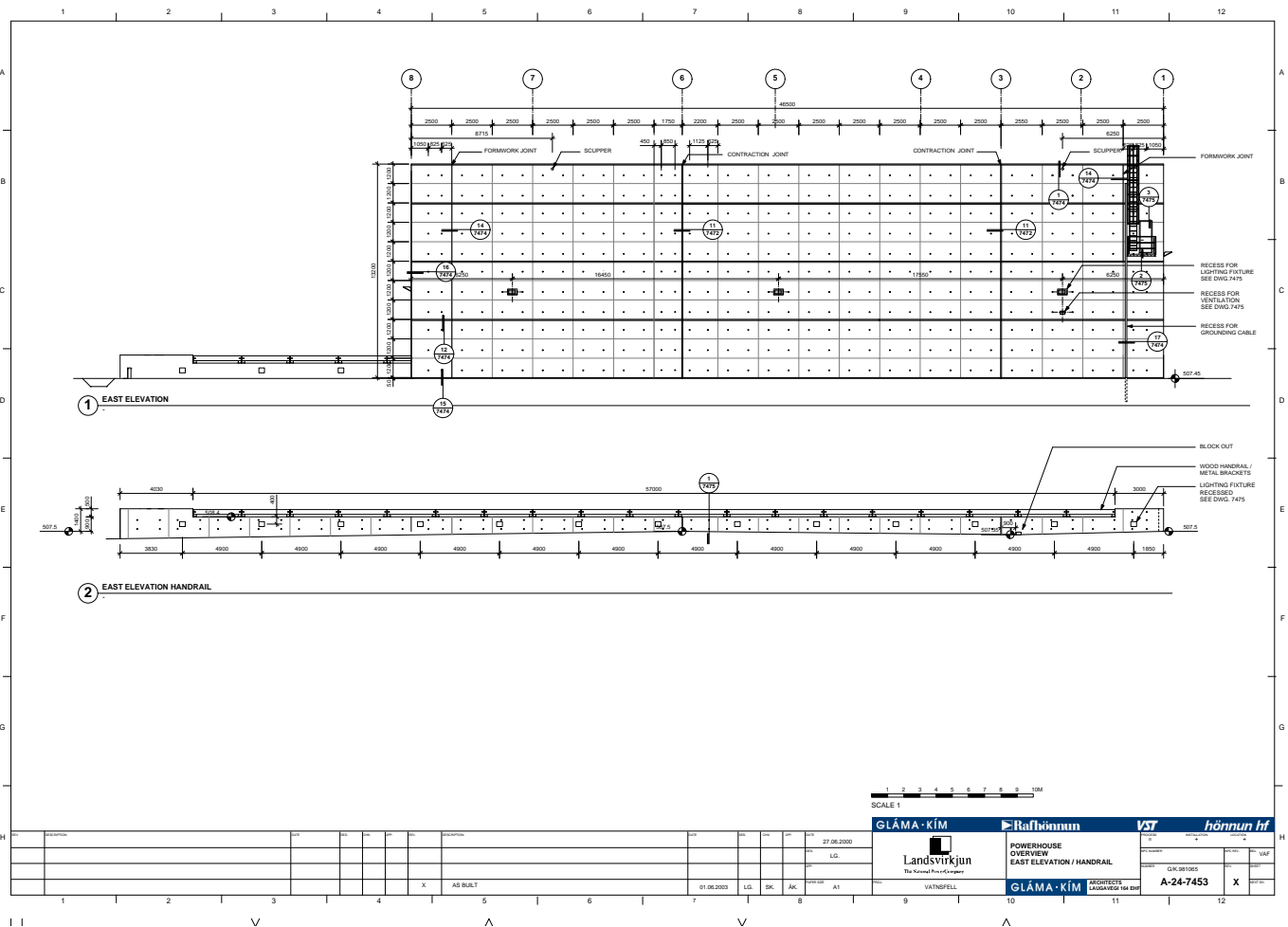

DETAILS DWG NO. 119 2807/4-019

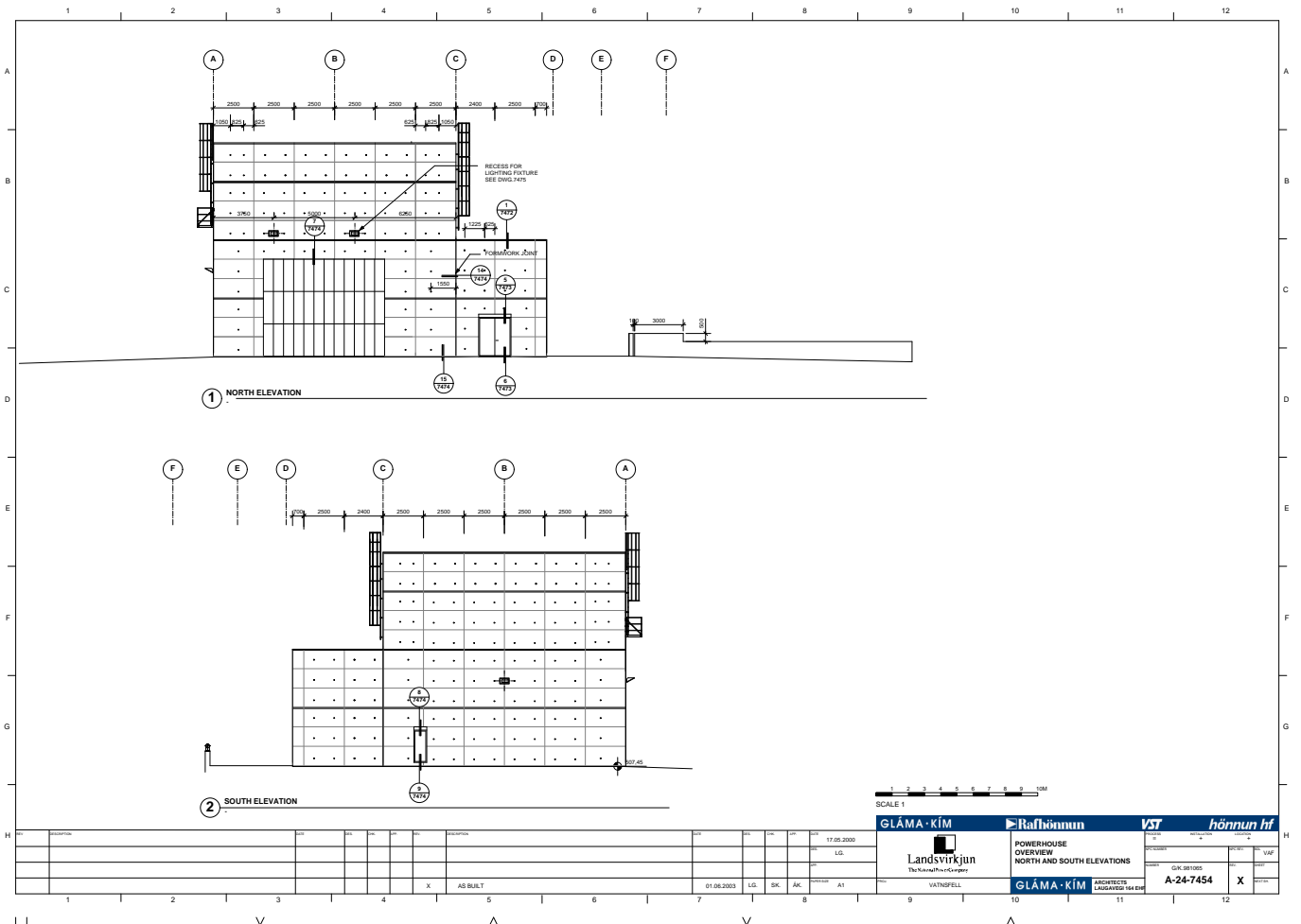
LANDSVERKUN THE NATIONAL POWER COMPANY SIGALDA PROJECT			
GENERAL CONSTRUCTION DETAILS GLASS BLOCK PANELS - KEY PLAN			
ELECTRO-WATT	VENOR		
CONSULTING ENGINEERS	REGISTERED		
SCALE	DATE	DRAWN	CHECKED
N. 3.72			
		11202119300	P-0.02

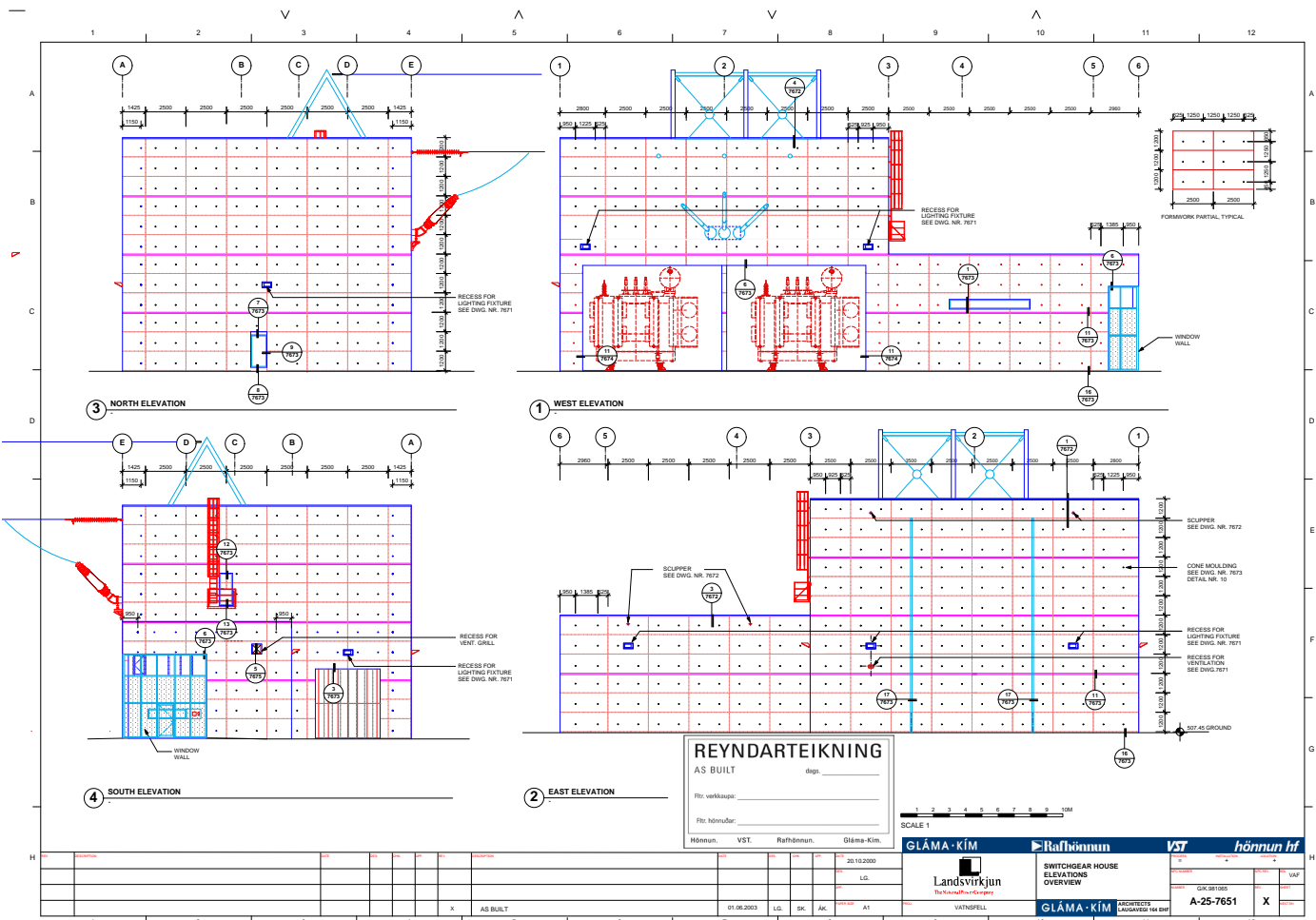
VIÐAUKI
TEIKNINGAR
VATNSFELLSSTÖÐ

NO.	DESCRIPTION	DATE	BY	CHECKED	SCALE	STATUS	DATE	PROJECT	CLIENT	ARCHITECT	ENGINEER	DATE	PROJECT	CLIENT	ARCHITECT	ENGINEER	DATE
1	AS BUILT	01.09.2009	L.D.	SK	AK	AT	27.08.2009	POWERHOUSE OVERVIEW EAST ELEVATION / HANDRAIL	GLÁMA-KÍM	Rafhláttun	VST	hörnun hf	GLÁMA-KÍM	BRUNNEN	BRUNNEN	BRUNNEN	BRUNNEN

REYNDARTEIKNING
 AS BUILT
 daga: _____
 Rit. verkkaupar: _____
 Rit. hönnuðar: _____
 Hönnun. VST. Rafhlönnun. Gláma-Kím.

SCALE 1
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10m

GLÁMA-KÍM **Rafhlönnun** **VST** **hönnun hf**

Landsvirkjun
 The National Grid Company
 VATHNÉLL

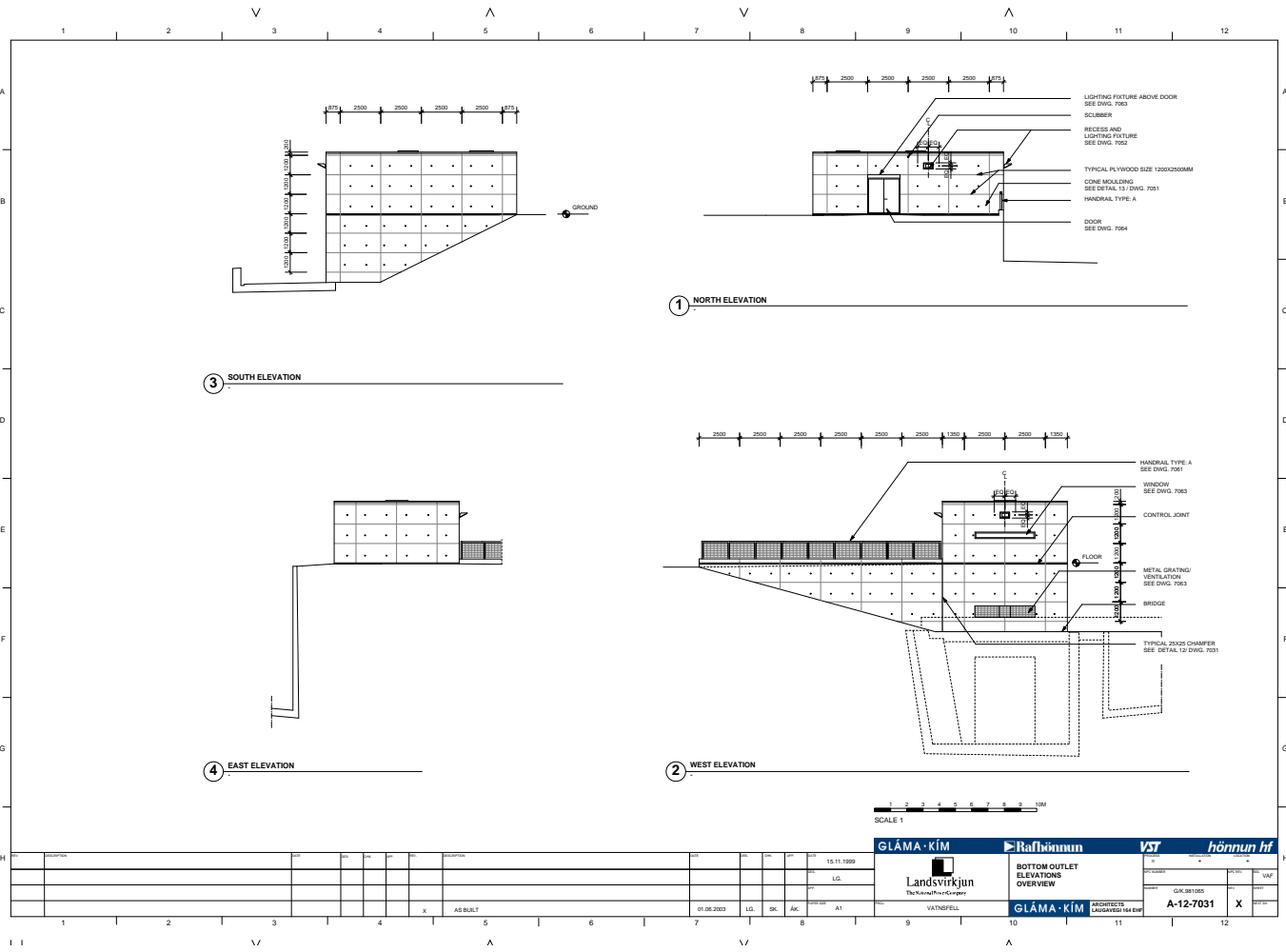
**SWITCHGEAR HOUSE
 ELEVATIONS
 OVERVIEW**

GLÁMA-KÍM
 RÍSKRÖFTI
 LAUSAVÉLFER DÍF

NO	REVISION	DATE	BY	CHECKED	APP. NO.
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

A-25-7651 X

1	2	3	4	X	AS BUILT	01.06.2003	LG	SK	AK	A1	25.10.2000	LG
---	---	---	---	---	----------	------------	----	----	----	----	------------	----

3 SOUTH ELEVATION

1 NORTH ELEVATION

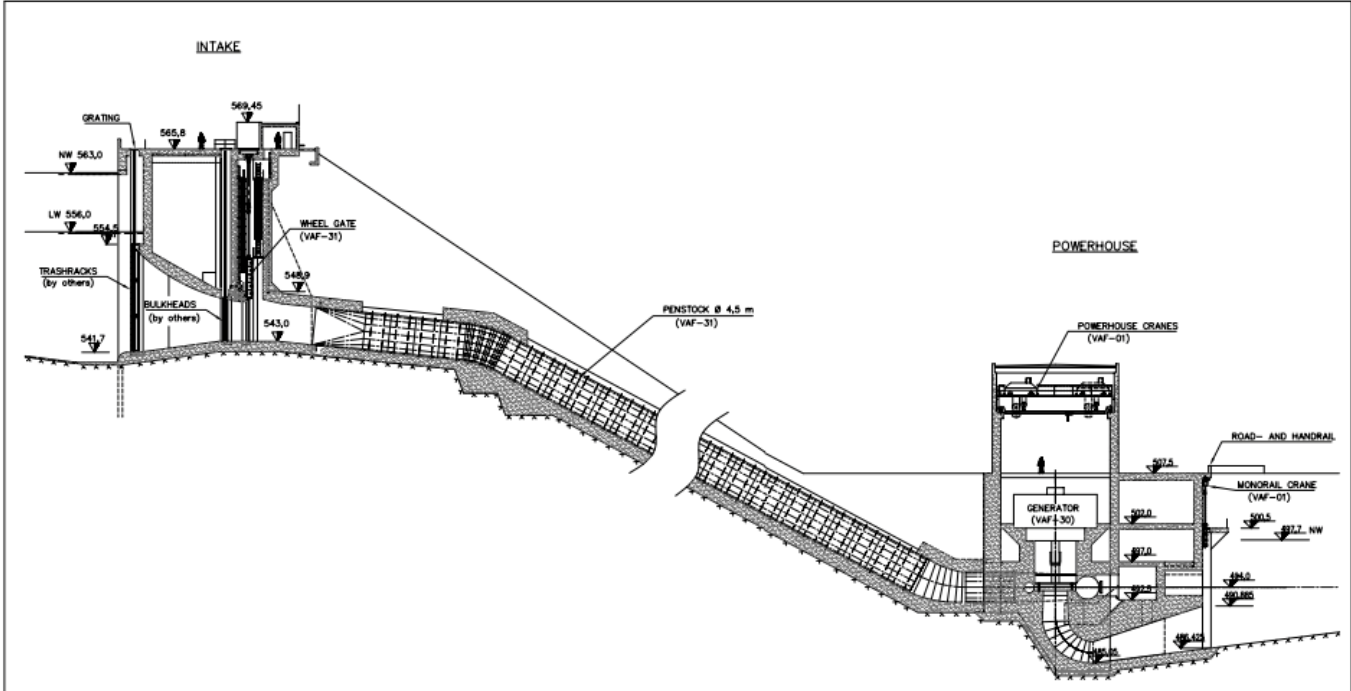
4 EAST ELEVATION

2 WEST ELEVATION

SCALE 1

GLÁMA · KÍM	Rafhönnun	VST	hönnun hf
Landsvirkjun	BOTTOM OUTLET ELEVATIONS OVERVIEW		DATE: 01.06.2003
VAÐSFJELL	GLÁMA · KÍM	DRÖGGERN, LANGAVESJI 104 0HF	A-12-7031

NO.	DESCRIPTION	DATE	BY	CHECKED	SCALE
1		15.11.1999			
2					
3					
4					
5	AS BUILT	01.06.2003	LD	SK	AK
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					

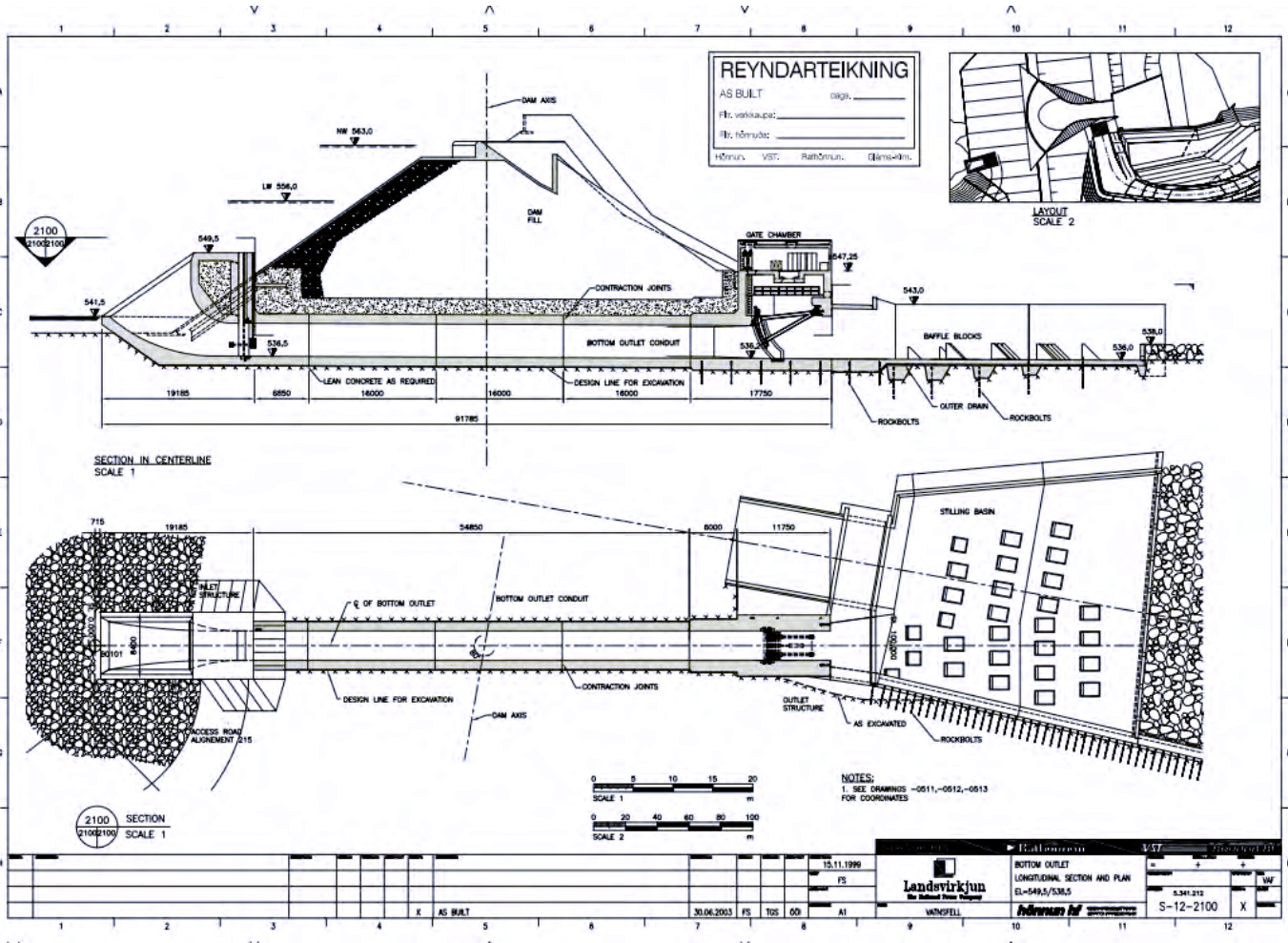
SECTION THROUGH INTAKE AND POWERHOUSE

DIMENSIONS ARE IN MILLIMETRES
ELEVATIONS ARE IN METRES ABOVE SEA LEVEL

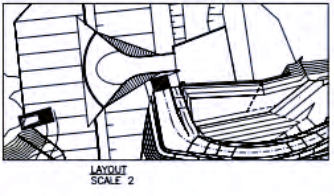
--- DESIGN LINE FOR EXCAVATION

MARCH 1999												Landsvirkjun		POWERHOUSE MAIN EQUIPMENT		M-311		B2		VAF	
03.02.04												WATSFELL		M-311		B2		VAF			
B2 AS BUILT																					

REYNDARTEIKNING
 AS BUILT
 Flr: verklauda: _____
 Flr: höfnuð: _____
 Höfnun: VST: Rannsóknir, Gæmsla.

SECTION IN CENTERLINE
SCALE 1

SECTION
SCALE 1

NOTES:
 1. SEE DRAWINGS -0511,-0512,-0513
 FOR COORDINATES

15.11.1999 FS		BOTTOM OUTLET LONGITUDINAL SECTION AND PLAN EL=549,5/536,5	
30.06.2003 FS TOS 00 A1		5.341.212 S-12-2100 X	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----